

ULICA HELEN KELLER

ENVER KRIVAC

SADRŽAJ

Prvo poglavlje: Posebni uvjeti	2
Drugo poglavlje: Neke stvari treba zadržati za sebe, a neke ne	18
Treće poglavlje: Elizabeth Shue, Naša Gospa od Urinarne Infekcije	29
Četvrto poglavlje: Pisma s Eza	40
Peto poglavlje: Jack Talking	55
Šesto poglavlje: Forši sam rođena s tim, a maybe je to možda lin	81
Sedmo poglavlje: Aleksandra sada spava u Vlašićima (u Plejadama Aleksandra spava)	90
Osmo poglavlje: Meet Ze Monsta	96
Deveto poglavlje: Sastanak upravnog odbora tvrtke „Universal Exports“	107
Deseto poglavlje: Tako se prokleta teško mijenjati	120
O autoru	137
Impresum	138

ja u ovom gradu još nisam bila

Prvo poglavlje

POSEBNI UVJETI

dom, dečko, dom

svatko treba dom

Home, Iggy Pop

ISTINA BR. 1

Ulica Helen Keller proteže se od gruzijskog veleposlanstva do Ulice Georgea Orwella, uključujući i Trg Kláre Fehér, te zapadni dio Parka Egona Schielea. Kad se kaže Ulica Helen Keller, obično se misli na cijelu visoravan i naselje kojeg još, osim nekoliko ulica s južne strane, čine i sve ulice koje završavaju šumom. Cijeli taj kvart, popularno još zvan i Kelerica, najbolje je opisala Pomona Pimliko na nedavnom tulumu koji je priredila dok Rudolfa i Bete Pimliko nije bilo u gradu. Dva simpatična momka iz nakrivljene zgrade što gleda na park, Dario Telper zvan Tele i njegov frend Miki pravog imena Zoran Manojlović, onaj što je prije bio u kolicima pa je čudesno prohodao kad mu je familija napadnuta na pikniku, puštala su glazbu, po jednu pjesmu naizmjenice, a onda je Pomona održala zdravicu u kojoj je samo htjela pozdraviti ekipu, pripita i smiješna u jednoj od onih svojih predimenzioniranih kariranih tuta, no alkoholom nagriženi oratorski labirinti skrenuli su je u tužni monolog o Kelerici, toj, kako ju je nadahnuto nazvala, krivoj cesti, zloj majci, miniranoj pustopoljini i duhovitoj božjoj zlovolji.

Njenu najbolju prijateljicu, Matildu Sarapin, posebno je dirnuo dio kad je rekla da ne zna kad je i gdje sve pošlo po zlu, usporedivši visoravan Kelerice i njenih satelitskih ulica sa svježije oličenom sobom koja s vremenom postane žutosmeđa od previše cigareta, kuhanja i drugih ljudskih aktivnosti. Jednom je baka Sarapin samo natuknula, onako, kroz razgovor o nečem sasvim drugom:

- Ovdje nisu svojevremeno htjeli smjestiti radnike, kao što je prvotno, valjda, bio plan, pa su takva naselja nikla ispod Kastva i drugdje po Rijeci, a kasnije su ovdje izbjegli i smještaj

izbjeglica. Takva je bila direktiva, a hoteli u Kellerinoj, Gagarinovoj i Blizanaca Dunsten cijeli su Domovinski rat i poslije zjapili prazni. Čega su se urbanisti i krizni stožeri bojali? Ne bi ja o tome.

Pomona je završila zdravicu:

- ...i zato dižem ovu čašu za kukavice!

POSEBNI UVJETI

Matilda Sarapin je u dvadeset i pet godina svog života upoznala najrazličitije vrste suza: ledeno krute, peckavo hladne, mlake, vruće kao granica Namibije i Bocvane, voštane, hlapljive i maglene, one koje liče na ajvar, one koje teku sporo, kao mrtve larve po hrapavoj bob stazi, one koje kaplju prema gore i razbijaju se o strop, koje cure kao sjajna smola iz sočne jele, koje teku pod tušem, kreću sasvim nenajavljeno, ostavljaju blistave pužje tragove, osmosmjerke, sudoku, kakuro, hitori, talijanke, prskalice, studence, rukavce, male pritoke s još manjim adama, lužnate, ljekovite, koje smrde kao octeni znoj i mirišljave suze, one od kojih u nekim francuskim selima stare žene rade parfeme vrijedne mnogih novčanica na mostove.

Svakako, najteže za podnijeti bile su one od samoće.

Jedino što je Matildu Sarapin, koju su svi koji su je voljeli najčešće zvali Tilda, moglo spasiti od otkrivanja nove vrste suza i na smrt gušenja ponedjeljkom bila je debela feta snijega koja je preko noći legla na krovni prozor iznad njenog kreveta. Otvorila je oči i ispustila glasan uzdah oduševljenja.

To je prepalo Anu Sarapin mlađu, rođenu 1992. na Sušaku kao drugu kćer Zlatka i Ane Sarapin, čija se navika da spava ispod kreveta više nikom od ukućana nije činila neobičnom. Ana je udarila glavom u dno kreveta, a njeno se jaukanje razbježalo i upilo u daske. Nekoliko minuta kasnije, dvije sestre Sarapin su brzinom, žiletima, a mlađa i aerosolom protiv silovanja, pokušavale izboriti pravo na kupaonicu. Uobičajena jutarnja socijalizacija.

Tilda bi voljela da je svako jutro budi Christopher Danfort Stevens riječima „Slušate KBHR, 570 AM, glas Arrowhead okruga!“, no umjesto evanđelja po Chrisu i ugodnih prožimanja

Johna Coltranea, Walta Whitmana i Sörena Kierkegaarda, budi je lokalni radio kojeg sestra ostavlja na alarmu budilice jer joj je, kako sama kaže, dobra mjuza. I Tilda je voljela tu postaju, ali otkad je onaj jedan tip sa super glasom, turskim imenom i slovenskim prezimenom otišao, sve joj je, kako sama kaže, zakurac.

U maloj, ali dobro iskorištenoj osmokutnoj niši od kuhinje, Ferdinanda Sarapin, rođena 1901. na Sušaku kao jedina kćerka Otona i Milke Rancinger, kuhala je cikoriju i podgrijavała, za doručak, ostatke jučerašnje pite od koštica lubenice i škarpininih bodlji.

- O, dobro jutro, dame! Dobro jutrooo! - visoka žena sive kože i crvene kose prošarane mikrovlaknama paučine namjerno je govorila glasno. Kad je zgotovila doručak, uhvatila se novina.

- Vic! Ko je za vic?

- Čitaj nam vic! - najmlađi član obitelji Sarapin, šestogodišnji Martin, u teškim mukama i za njega i za majku rođen 2000. na Sušaku, nije imao problema s bakinim koncepcijama jutra. Uživao je u glasnim zornicama, a onda bi, pola sata kasnije, svojim prvim šulkolegama u životu, malim ljudima koje će tridesetak godina kasnije ili zaboraviti ili raznijeti u građanskom ratu, prepričavao bakinu selekciju naslova, gubeći pokoju činjenicu ili, uglavnom, dodajući.

- Dođe gremlin kod rabina u sinagogu! I pita ga, hehej, rabine, ja ti skupljam stara željeza, imaš ti šta za mene? A na to će njemu rabin, nemam ništa, gremlina! Gremlin navalio, kaže, pa jel mi možeš dat ovaj tu, i pokaže na neko religijsko pomagalo šta je na prvi pogled gremlinu ličilo na staro željezo.

- Gizmo! - zabavljao se mali.

- Pogleda rabin i vidi da je gremlin bacio oko na svijećnjak, znaš, onaj židovski pravi sa sedam onih za svijeću stavit, pa mu reče, ne. A pita gremlin da zašto? A kaže rabin, jer ga rabin!

Mali Martin velikim očima čeka nastavak. Ana mlađa ispaljuje kivne strelice iz rožnica direktno u bakino lice i tiho reži. Tilda gleda u šalicu i pretvara se u žalost.

- Aaa, zaboravila sam napomenuti da je rabin Dalmatinac! Pa zato kaže, raaabiiiiin!

- Šta je to raaaabiiiiin? I kako on priča kad je Dalmatinac? Oni psi u filmu nisu govorili jer

oni ne mogu govorit. – iz Martina se prospe dječja enigmatika.

– Rabin je svećenik. Židovski. Ko naš. Velečasni. Zbašnik. – zašuška mama Sarapin, pa se, nakon zvuka, i sama pojavi iz hodnika kao pokrpana jutena vreća. Baka se sakrije iza tiskovine.

– Dalmatinci su ljudi. Koji žive u Dalmaciji. Split. Ne smiješ. To brkati sa. Dalma. Tinerima. Psima. Iz filma. I slikovnice. – lijevo joj je oko zatvoreno dok lebdi kroz veliku blagovaonicu.

– Sto put sam ti. Rekla. Zamolila. Da mu objašnjavaš sve. Sad ima jako puno. Pitanja. Objašnjavajte mu. I vas dvije. – ne okrene se prema kćerima.

– Isto. Kad vas Martin nešto. Pita. Odgovarajte mu. Lijepo. I lijepo s njim. Razgovarajte.

Ana Sarapin, rođena 1955. u Motovunu, kao četvrta kćer Antonina i Marinelle Melon, govorila je sporo i tiho. Dugogodišnje alkoholiziranje od nekad slavne kuharice napravilo je neautoritativnu sjenu. Od samog buđenja na koktelu alprazolama i brinjevice, šaptala je govorom koji je zvučao kao curenje plina.

– Matilda. Ti si starija. Pametnija. Ti pogotovo. Čula?

Mlađa kćer kreveljila joj se iza leđa glumljenjem mrtvačkih grčeva i tespijskim vježbama iz nepoštivanja i zlobe.

– Mama, Ana te imitira! – iskrenost malog prvašića.

Mama Sarapin nije se ni okrenula. Mumija koja ponovo uči hodati nestala je u dnevnom boravku, dobacivši iz mraka:

– Ana. Dobra budi.

Baka se pojavi iza novina, podlo kao Sunce.

– Ajde, ajde, doručak! Treba malog vodit u školu. I ti, Ana, požuri s tim! – uživila se u ulogu da bi zauzvrat dobila opak srednji prst od mlađe unuke, ispaljen iz šakaste baze kao metaforički projektil.

Ferdinanda Sarapin umrla je 1994. od cerebrovaskularnog inzulta, no nakon samo jednog dana ležanja u bolničkoj mrtvačnici ustala je i nastavila živjeti. Kad je izlazila, glavu je pokrivala kapom ili šiltericom jer joj je gornji dio glave bio tamniji. Nekoliko godina kasnije,

Krešimir Mišak pokušao je napraviti emisiju o njenom fenomenu, ali sve je prošlo vrlo neuspješno. Od drugog dolaženja bilo ju je nemoguće uhvatiti bilo kakvom kamerom, foto, video ili filmskom.

- Možda IMAX kamerom, aliii... To je jako skupo! - predložio je jednom doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim.

S obzirom da nije imala ni puls ni neurotransmitere, baka je šakom i zavidnom brzinom zgrabila Anin izdvojeni prst i u dva ga pokreta slomila. Svaki trzaj uz pripadajući krckajući ton za koje se, nekoliko dana kasnije u razgovoru sa Pomonom i Porcijom, Tilda klela da je drugi bio skoro pa savršena oktava prvom.

Dugačka pjevna linija boli nastala je i, u pravilnom postepenom stišavanju, nestala dok je Ana mlađa urlajući pobjegla iz stana. Za Tildu je to bila, poslije snijega na prozoru, druga lijepa stvar tog dana. Da se nju pitalo, takvo što trebalo se dogoditi još prije koju godinu i onda opet i opet.

- Jedva čekam da mala beštija odraste i nađe nekog alkoholičara koji će je oženiti i odvesti na selo. - poželjela joj je nakon što su ulazna vrata zalupila. Iz dnevnog boravka čuo se škrip fotelje: majka je konačno došla do naslonjača i zasjele u položaj kojeg neće mijenjati za ništa osim biske, čašu od senfa punu Segesticine votke ili kriglu Old Richardsona, sve dok ne dođe vrijeme za spavanje.

- Kanada promijenila ime! Sad se službeno zove Xanada! - baka nastavlja listati novine.

- Novi boripovi napadi u Kellerinoj i Chapmanovoj! Ma daj! Matilda, sam ti rekla da postoji razlog zašto milicija zvrči po ulici gore dole cijelo jutro!

- Nisi.

- Ne mogu ih podnijeti otkako imaju novi... Je se to sad reće imidžing?

- Da.

- Mislim, treba i miliciji promjena vizualnog identiteta tu i tamo, ali koji se je to pametan i školovan dizajner odlučio na crnu mat boju i mrtvačku glavu!? Ni dosta šta tuku i maltretiraju kad hoće nego se još moraju tako i oblačiti. Ma, nek se muče! Nadam se da neće ništa otkriti! Jedino mi je malo žao... - pogleda opet u novine da bi bila sigurna za kim joj je žao - Ljuštine i ovih drugih. Pet ljudi je stradalo sve skupa. I onaj mali od Larme, kako

se zove?

- Josip?

- Da, mali Pepić. Prokleti borip! I kakvo je to ime za životinju?! Borip! Da mu pička ona mate... - stane, pogleda Martina i objasni mu - Baka je ljuta. Ustane, ode u svoju sobu, zaključa vrata i pusti beščujan pakao po zidovima. Nakon pola minute vrati se ljubičastih očiju, češljajući se prstima i kašljucajući. Mali Martin nije shvaćao priče o boripu mada mu je dječja verzija zebnje grickala trbuh kad je dobio eksplicitno naređenje da se poslije škole ne ide apsolutno nikad igrati u šumu i da ne smije ostajati vani duže od pet poslijepodne. Tri, ako je zimsko vrijeme.

- Osjećam zatišje pred buru. - Tilda, tiho.

- Zatišje pred buru? Takva stvar se osjeća? - baka, glasno.

- Da, osjeća se. U glavnoj površinskoj veni noge, onoj debeloj šta ide preko gležnja. Zatišje pred buru je zao krokodil koji se tjednima moči ispod površine vode i nepomično vreba. Njegovo oko je bijela glava maslačka na bonaci. Mirno i cijelo. A njegov um je od kristala.

- Swarovski? - baka se hinjeno iznenadi i nasmije gužvajući usne.

- Stvari se odmotavaju nepovoljno za naše malo predgrađe. - kaže Tilda i pogleda je.

Baka joj žestokim očnim forhendom vrati pogled:

- Bravo! - i opet zaroni u novine.

- Šta se to kod nas događa? - mali Martin.

- Burki. - Tilda mu se osmjehne i pređe dlanom preko glave, radeći palmice od dječakovih vlasi.

- Šta se to kod nas događa? - ponavlja, a jedva slaže rečenicu od ekstremne mladosti koja ga je snašla.

- Ništa, Burki.

- Rekla je mama da mi morate odgovarat na pitanja.

- Pitaj baku... - pokuša se izvući, no odmah bude prekinuta:

- Ne, ne, ne... Tebe je pitao. - i čeka, znatiželjno kao makaki.

- Aaaa... Pa, vidiš... Neki ljudi su... Umrli?

- Umrli? Misliš, ko Fredi? - mali misli na bigla kojeg su lani uspavali jer su mu počeli rasti zubi u nekoliko redova i počeo je biti agresivan i proizvoditi zvukove nalik plaču male bolesne djece.

- Da, ko Fredi.

- Pa to je super! Sad će i ti ljudi isto otić u Zemlju Čokolade. Meni je baka rekla da je tamo Fredi otišao ono jutro kad smo se probudili a njega više nije bilo. I ja bi tamo.

Baka i unuka se pogledaju. Dvadesetak tisuća kilometara južnije, u istom trenutku, jednog je klokana na cesti u Novom Južnom Walesu udario džip.

- Burki! Ali tek kad budeš veliki! Zato moraš jesti svoj doručak da bi narastao i da bi ti se razvio mozak i onda kad ti se razvije mozak bit ćeš jaaako pametan! Oke? Ajde jedi, zakasnit ćeš u školu.

- Neću jest pite! Ima Linolade?

- Nema Linolade, moraš to pojesti! - baka je siktala iza novina, lomeći prosvjede.

- Ne mora pojest, ako neće! - Tilda je stala na barikade.

- Sve se mora pojest! - posljednja kugla iz topa.

- Zakasnit će! Ajde, burki, idemo! Danas te ja vodim u školu! - Tilda je uhvatila tane rukama, zavatlala ga nazad prema topu, pa onda, stvarajući privid hitnosti, brzim dizanjem od stola i pljeskanjem dlanovima, na prevaru digla brata od doručka. Mali Martin je odmah potrčao po torbu i kapu. Kad se vratio bio je potpuno opremljen mali vojnik. Poslao je baki vojnički pozdrav na kakvog ga je naučila. Okrenuo se i otrčao u hodnik. Tamo je Tilda Sarapin već obukla svoj prozirni skafander i onda su krenuli.

Prije nego ga je ostavila u školi, kupila mu je peciva s Feletti čokoladom, dva komada tijesta po kojima su Danira Botovac i njen mali dućan u Orwellovoj, strateški smješten na putu prema školi, bili nadaleko poznati. Onda se preko Chapmanove uputila do istočnog ulaza u park kroz kojeg se, preko Prolaza Germana Titova, spustila do Gagarinove. Grabila je prema Penskyjevom kafe baru, mjestu kojeg su ona i njene prijateljice zvale svojim. Noćni snijeg se

zbog nedovoljno niske temperature nije održao i kišica je jela preostale nakupine.

Gagarinova je mirisala na vlagu. Crvene fasade padale su u Tildine prevelike plave oči kao flekavi bolesnici.

- Opet si plakala? - pitala ju je Pomona nekoliko desetaka minuta kasnije, sjedeći udobno u separeu kod Penskyja, pučkajući Van Nelle motalicu iznad šalice Irish Creama koju je sama dizajnirala, modelirala, ispekla i obojala.

- Ko si ti, Drago Diklić? - Tilda je sjedila nasuprot i svojom i Pomoninom žlicom bubnjala na „Steady As She Goes“ od The Raconteursa po nogama koje je podigla u hindu petlju.

- Daaaj... Ozbiljno, plakala si. - otpuhuje - Jesi?

- Da, gospodine Dikliću, plakala sam. U tome sam šam-pi-oon... - smijeh, pa taman refren kojeg isprati detaljnim žličnjacima po koljenima i zraku, onda otegne tzv. rok-facu, pa nastavi:

- Znaš šta? Prodat ću jednom tu tekućinu farmaceutskoj industriji za brdo para. Za Paramount! HA! Sigurna sam da s njom mogu liječiti dječju paralizu. Za tako plemenit cilj plakala bi četrdeset sati na tjedan.

- To je lijepo od tebe. Al, čemu suze, čemu sve?

- Ma znaš sve. Uvijek isto. Sad kad sam dolazila ovdje... Išla sam preko astronauta... I opet sam se uhvatila kako razmišljam o dalekim zemljama, udaljenim krajevima, ono, šume na Hokkaidu, bircevi u Reykjaviku, dućani u Thimphu, košarkaška igrališta u Marakešu, znaš na šta mislim? Biciklističke staze u Milwaukeeju, saloni za biljar u Rangoonu, knjižnice u Oslu. Kad me to uhvati onda sam... Sva onako... Žvrljk! Nemoguće je ovdje živjeti, Po. Nemoguće. Kako izbjeći konfrontacije i komfrontacije? To je isto, znaš, samo što se jedno piše s greškom.

- Vidjela sam ti sestru malo prije kad sam dolazila ovdje. Šta joj je bilo s prstom?

- Baka joj ga je SNAP!nula jutros. Trebala si čut to. I vidjet.

- Vidjela sam je s Robertom Zelenim i s onim droljicama maloljetnim... Kako se zovu? Od staroga Bukse i one babe šta je prošla s kolačima. Šta ima pekaru. Znaš ih. Sjede iza Nacijevog kioska i pobratimljuju se radeći koktele od uzajamnih krvnih grupa. Tvojoj siterici je prst ovakav, čovječe!

- A šta ste vi, gospodine Diklić, tamo radili?
- Mislila sam da se tamo nalazimo danas.
- Pomona, jebote! Tamo se ne nalazimo već... Već...
- Znam, al pukla me nostalgija... Valjda. Uostalom, bilo je zauzeto. U zadnje vrijeme uvijek je. Sad te mlađe ekipe tamo vise. Kad me tvoja Ana skužila počela je pljuvat na mene. Mislim, mala je... Zlo živo. Ko ciklona neka živčana. Šta će sad s tim prstom? Šta stara kaže?
- Pomona...
- Znam. Sori.
- Gle, Po. Sukobi dolaze kao ciklone, kad si je već spomenula. Nešto se kuha u visinama pa se to sruši onda lijepo na tebe, bez upozorenja. I onda ta danima pripremana ciklona odjednom postane realnost i šta je sad? Možeš se samo čudit. Mislim, ja pokušavam sve sukobe šarmirati na smrt. Iskorištavam to što ljudi misle da sam lijepa. Nisam loša.
- Nisi loša.
- Al ne daju se svi sukobi uvijek šarmirati.
- Ja sam bolja. Imam bolje cice od tebe.
- Meni je lijeva veća od desne.
- To tako ide s cicama.
- Nego, Po. Po Pimliko. Šta ima s tobom?
- Ne znam. Sva sam neka... Ljenguza.
- HA! Da ljenguza! Ta riječ me uvijek sjeti na ljeto devedesetšeste.
- To je bilo smiješno ljeto.
- Nego, Pomona, znaš koga sam srela u subotu? Ej, slušaj ovaj spukines! Ti znaš šta ja sve prođem dok ne izađem iz Kelerice kad idem u dućan, dole u Konzum, za baku?
- Znam, prvo onog manijaka šta pušta zmiје po stanu, pa mu znaju pobjeć van, kako se zove? Kesić? Kasić? Gasić? Kvasić?

- Nemam pojma. Baka kaže da ga zovu Ubojica. Zvali bi mi policiju zbog tog sadiste, ali šta ćeš kad je on glavni tamo!
- Onda, šta? Onaj perverzljak prije zavoja?
- Da, sa svojim crvenim očima i japanskim kamerama. E, kad prođem sve to još uvijek mi ostaje susret sa prodavačicom koja i nije toliko loša osoba i nema neke mane ali dugogodišnja nebriga za njeno dentalno stanje učinila je svoje na polju smanjenja elementarne simpatičnosti bivše maturantice trgovačke škole. I još povratak kući. I sad... Pazi... Vraćam se doma u su-bo-tu... I sretnem ja, taman poslije gruzijskog, Porciju Pelozu.
- Porciju Čevapa?
- Da, šta?
- Šta nije ona u Zagrebu?
- Ne više. Vratila se s faksa... Zauvijek valjda. Puno novca, a malo gradiva, kužiš? Njen dečköööö, Marköööö, navodno diler iz nečeg što se zove Sopot Dva... Ha... Je dobio žešće po lampi i onda je odlučila da nema više i da napušta milje.
- Milje?
- Porcija Čevapa, jebote! Naravno da je milje!
- A nije ona loša, u biti, znaš?
- A, znam. Ne bi se družili s njom da nije draga cura ful i dobra, al... Nekad... Ko da bi joj trebalo pokazat malo život. Onakvim kakav je. Da skuži. Da se ne blamira.
- I šta je bilo s njom?
- DA! Hvala! I tako mi brblj brblj, a ona odjedamput da da li sam šta viđala Perlasicu Aleksandru u zadnje vrijeme. Velim ja... Kako... Kad je nema u Hrvatskoj već oho-ho. I sad veli meni Porcija Čevapa da je Aleksandra jedna hospitalizirana gore u nekoj sibirskoj umobolnici!
- ZAŠTO?!!
- Čuj ovo! Oporavlja se od... Egzorcizma.

- Egzorcizma?! Ma daaaj, Tilda, sereš li ga sereš!
- Najozbiljnije, Po, kunem ti se! Velim ja Porciji Čevapa odi ti fino doma jer vidim da ti samo tako pričaš da bi me zbunila ili uplašila. Kaže ona... Ne, to je istina, njenoj staroj je rekla Aleksandrina teta!
- Perlasica?
- Da, Perlasica. Aleksandra naša. Da je na intenzivnoj jer ju je fizički iscrpilo i šta ja znam, ono, sranje generalno.
- Ne mogu vjerovat!
- Ni ja. Još uvijek... Vrtim tu scenu... I ne ide. Ono, inače... Slatka je Porcija cura i to sve al... Velim ja njoj... Imaš puna usta jezivosti.
- I šta je to bilo?
- Ne zna ni ona puno, veli, nešto... Četiri demona su je napala i da je istjerivanje trajalo mjesecima i da je pola ruske pravoslavne crkve sudjelovalo u tome.
- Ja ću poludit!
- Daj, tjerala sam si te misli iz glave... Pa sam meditirala... A ne znam meditirat... A kako sam sva neka ubi bože u zadnje vrijeme, a još plus ovo sve, nisam uspjela. Probala sam gledat neke nove pornografske klasike šta je baka sakrila iza seta vojnih enciklopedija.
- Ferdinanda ima njave?
- O, da! Stara luda žaba ima ogromni spindl krcat recentnim drkalicama. To si valjda dilaju njene afeže frendice između sebe. Al znaš šta je najbolje u svemu? To su ti sve sprženi cedei i devedei, a onda ona napiše onim flomasterom za pisat po cedeima gore lažna imena. Kao, da se ne kuži da su njave. Znaš, ono, nisu „Cougars In Heat 5“ nego su „Žene u NOB-u“. Ili umjesto „Mommies Got Boobs 4“ piše „Zadaci iz fizike“, ili tako nešto. Smiješno. Pod stare dane, i to. A meni pod mlade. Al zna pomoć. Veliki nemir, kužiš? Veliki, Pomona moja draga. Vijesti o Aleksandri Perlasici su samo zadnje ružne vijesti u nizu.
- Gle, sad, Tilda... Zaposjednuće... Ja ne znam šta uopće mislit o tome! To se događa, ne? Ljudsko iskustvo, šta ne? Za nju ništa čudno. Ona je uvijek bila emotivka prava, al ono, ne ova emo preseravanja nego baš *proprio*.

- Veli meni baka kad sam joj ispričala, kao, ma daaj, kao, šta se sekiraš. Mislim si, da, lako tebi srat kad si mrtva!
- Misliš da bi se i nama to moglo desiti?
- Meni uvijek svi prigovaraju, kao, ti si preosjetljiva, al znaš šta im ja kažem na to? Mi smo hipersenzitivci! Mi imamo specifične aktivnosti mozga! A specifične aktivnosti mozga su puno ružnija stvar na danjem svjetlu od šnite Mavrovićevog kruha sa maslacem od kikirikija i dvije, tri fete Old Amsterdamera, znaš. Idemo jest?
- Ćemo ić. Ja bi rađe neki proljetni, tako neki sendvič ili pohane tikvice, ali... Si čula za napad opet?
- Mhm. Pepić Larma.
- Grozno, jebote! Grozno, grozno, gro-zno!
- Ne mogu vjerovat da ga više nema, ej, neki dan sam ga vidjela. Išao je s curom... Išli su, kao, da idu na Primal Scream negdje... U Mađarsku ili negdje. Stajali smo tamo, pričali.
- Sjećaš se kad smo bili u Uvali Scott, nas par, prošlo ljeto?
- Aha, bila je i Perlasica, eej, zamisli, došla je na ljeto. Brrrr. I Porcija Ćevapa. I Katarina i njen brat i Zeleni... Čak i Nataša!
- Ljak!
- I Pepić Larma i ona treba s kojom je bio lani, kao se zvala... Simfo, Nimfo?
- Zvala se Marina, al su je svi zvali Simpa.
- Simpa, da! Joj, bilo je vruće za umrijet, sjećam se. Nekad mi se čini da i jesmo umrle taj dan, a sve ovo poslije je ono što zovu život poslije smrti, ali... Nisam sigurna.
- Ja se sjećam da smo pile ledeni čaj s rakijom na plažici, a u boci je bio onaj majušni dekorativni kostur vjeverice po čemu su svi znali iz kojeg kvarta dolazimo. Do nas su sjedili oni srednjoškolci s kazićem i svirao je nečiju mp3 selekciju i bio je Kasabian, znam, ona tanananananaa i ta stvar i ful su pjevali, a mi smo se čudili kako znaju riječi od nečeg tako elementarno nepopularnog kod nas.

- Je, onda smo i mi počeli pjevat i skakat jer si ti varala pri miješanju koktela u korist vjeverane, a najbolje je bilo kad si skinula grudnjak i pokazala im onu tvoju bolesnu foru s prsnim košom i dnom boce pa su gimnazijalci pobjegli! A ona jadna cura je povraćala i niko je nije htio čekat od straha. To je... To je bilo smiješno! Ma, cijelo prošlo ljeto, kad se oduzmu neki određeni tjedni provedeni u bolnici, je bilo smiješno.
- Pepić Larma. Oćemo mu ić na sprovod?
- Naravno. Bit će masovka za svih pet. Ićemo stajat negdje iza.
- Tilda, je se ti bojiš?
- Da. Čega?
- Boripa.
- Jako. Kad razmišljam o tome. Imam ja još toga za bojat se.
- Da. Čega?
- ...
- Zašto šutiš sad?
- Po. Po Pimliko. Promijenit ću se uskoro.
- Kako to misliš? Ideš na dijetu? Uopće ti ne treba.
- Ne, ne tako. Promijenit ću se skroz. Kao... Leptir. Ne, ne kao leptir! To je glupo, to je ofucano. Svi su uvijek leptir. I to šarenih krila. Bezveze.
- Nekad su te ofucane stvari najbolje za objasnit stvari, kužiš? Zašto ne leptir? Svima odmah jasno.
- U biti, ne znam. Može i leptir, ako hoćeš. Samo znam da ću se uskoro promijeniti i da neću više biti ovakva. Osjećam to iznutra. Nešto se zakotrljalo. Možda neće biti lijepo. Možda bude bolno... A možda... Možda bude baš prekrasno.
- Ko leptir.
- Da, oke... Ko leptir.

- Svi se mi mijenjamo, Tilda. Kako vrijeme prolazi, tako se i mi mijenjamo. Evo, šta ja znam, da je meni neko rekao prije samo pet godina da ću studirat keramiku... Ili da ću početi cijeniti Franka Sinatru.

- Ovo JE svijet Franka Sinatre, mi samo u njemu živimo. Slušaj, Po... Nisi me shvatila baš... A nisam ti ja dobro ni objasnila. Neću postati tolerantnija, mudrija, snalažljivija, bolja s parama, organiziranija, manje ili više depresivno anksiozna ili sretna ili početi slušati mjužu iz bollywoodskih mjuzikala. Dobro, možda ne ovo zadnje, al vjerojatno hoću, sve se rola s vremenom, ali... Nisam na to mislila. Govorim ti o tome da ću se STVARNO promijeniti.

- Na fizičkoj razini?

- Skoro.

- Šta, isto ko Aleksandra sad, šta? Pizdiš, znaš?

- Neee. Ne ko ona. Ne tako.

- Će ti *chestbuster* izletiti van iz međusisja?

- HA! Ne znam. Možda. Možda ne. Ali kao da mi se molekule preslaguju.

- Šta ti osjećaš svoje molekule?

- Ma joj... Tako samo... Verbaliziram to... Ne znam.

- Joj, Tilda. Luda si ko kupus. Na kraju ćeš i bit leptir.

- Kupusar.

Smijeh.

- Pomona. Jesi ti znala da u nekim selima na Hokkaidu prvo pojedu kravu, a onda je tek ubiju?

- Ma daaaaaj, prestani!

Zapanjujuće je što sve djevojka sazna kad čita između redaka.

Dodatak prvom poglavlju

**POPIS LAŽNIH IMENA PORNO FILMOVIMA KOJE JE BAKA NAPISALA NA
PIRATSKE CEDEJE FLOMASTEROM ZA PISATI PO CEDEJIMA**

flügelhorne & safalade

hrvatski olimpijski odbor – sažeci

tekovine hdz-a

señor biggles dictates a letter

nada dimić 1920 – 1942 (prvi dio: život)

nada dimić 1920 – 1942 (drugi dio: smrt)

američke snomorice

raymond luxury yacht (throatwobbler mangrove)

you can't always get what you want

(but if you try sometimes you might find you get what you need)

žene u NOB-u

pinklec na rame

jadrolinija yeah!

ima sendviča?

sjednica gradskog poglavarstva

rezistenca e futile

trafostanice bruje

četrdeset prve švaba udario

četrdeset pete srbin pobedio

bimbobambo (bumbo)

strahote bleiburga

šećerdžino, šećerdžino, che cosa fai in mio giardino?

narodni običaji istočne podravine

zadaci iz fizike

haagški sud

češki kristal

ante đapić: govori 1997 - 1999

ubojstvo kralja aleksandra i druge pamtljive nezgode iz povijesti balkana

ante prkačin: moja poznanstva

kmekmez od šljiva

razvoj stočarstva u belgiji

zemlje zagreba

ćni

sumporna isparavanja

girls with far away eyes

hajo hajo ipsenajo

zavnobih - the complete zasjedanje

aleja glagoljaša

žvake žvazbuka

porinuće

poljubi me kato

nada iveljić: dobro jutro

Drugo poglavlje

NEKE STVARI TREBA ZADRŽATI ZA SEBE, A NEKE NE

ponovo će se roditi iz pornografije sedamdesetih
nosit će dokoljenke sa stilom i tako nevin smiješak

Gay Messiah, Rufus Wainwright

ISTINA BR. 2

Martin Sarapin je sve znatiželjniji i znatiželjniji. O tome nema daljnjeg razgovora.

Možda ipak malo.

Pitao je neki dan baku zašto snijeg škripi kad po njemu hodamo jer Ferdinanda Sarapin je, sa svoja tri završena fakulteta i često osporavanim doktoratom, najpametnija osoba u obitelji. Njen autoritet lebdio je iznad mnogih tema, pogotovo otkad je umrla i dobila priliku o tome pričati. Tu škripu Krleža u „Baladama Petrice Kerempuha“ zove stric-vujc, a Ferdinanda Sarapin to zove najljepšom pjesmom. Ljepšom čak i od nacionalne himne, objasnila je jednom, pogotovo od kad su uveli da je obavezno pjevati integralnu verziju od 56 strofa i držati desnu ruku na srcu, a lijevu na lijevom uhu. Dodala je i da zvuk hodanja po zemlji prekrivenoj snijegom autentičnije predstavlja tu istu zemlju od neke pompozne pjesme iz starog stoljeća. Kaže:

– Sloj snijega je složen od granula leda sa zrakom između. Zbog toga što je sloj snijega većinom pun zraka, kad staneš na njega... Stisneš ga... Malo ili puno, ovisi o tome koliko je snijeg star, ili koliko je čovjek težak... On se stisne. Granule leda se tako trljaju jedna o drugu i to stvara trenje ili otpor. Aha. Što je hladnija temperatura... Veće je trenje između granula. Iznenadno spljoštenje snijega na nižim temperaturama proizvodi poznati krckajući zvuk. Na toplijim temperaturama, onima bliže topljenju, to trenje je smanjeno do točke gdje se međusobno klizanje granula čuje jako malo ili uopće ne. Teško je reći na kojoj točno temperaturi snijeg počinje pucketati, ali što je hladniji to je pucketanje glasnije. Kada na

zemlji postoji debeli sloj svježeg paperjastog snijega, on upija zvuk. Kada je površina snijega glatka i tvrda, od starenja ili jakih vjetrova, nemoj se smijati, nisam na to mislila, zvuk će se od njega odbijati. Tako da nekad, ako se sve poklopi, možeš pričati u snijeg i komunicirati s ljudima umjesto preko telefona.

- A jel zato onda mi ne plaćamo telefon? - pita mali Martin, pa još jednom, tri-četiri puta sveukupno, ali nema odgovora. Baka je već tobože zaspala.

NEKE STVARI TREBA ZADRŽATI ZA SEBE, A NEKE NE

U utorak, dvadesetog veljače, veći je dio ulice Helen Keller, od stare Tvornice šibica do Mjesnog odbora, uključujući i dobar dio parka, sve do Srednje glazbene škole „Olivier Messiaen“, mirisao na svježe odrane vjeverice. Kad se karneval po okolnim kvarnerskim općinama približi kraju, u Kelerici kreće Festival Vjeverica. Djeca ih straše i tjeraju, lovci ih love, svećenik ih usmrti pa blagoslovi, žene ih spremaju na milijardu načina, okupe se familije, Festivalaska i Trg Vjevergo budu puni štandova, jedu se tradicionalna jela od vjeverica, svira živa pleh muzika, pleše se i urlaju narodne separatističke ksenofobne himne. Tilda obožava to doba godine. Ne zbog vjeverica već što su gotove maškare, a hladnoća će potrajati barem još neko vrijeme. A i sjeća je na doba prije Interneta, kad je bila mala pa je i sama natjeravala vjeverice po parku i šumi.

- Jesi, jesi, sjećam se! - dobacuje baka iz svog pljesnivog kuta i dodaje - Jednog ćeš dana biti ponosna vjeveruša!

Vjeveruša je počasna titula koju tradicionalno nosi žena koja napravi najbolji vje. O tome odlučuje žiri zvan Vjéce. Vje je jelo od vjever-tijesta s vjeveričinim bijelim mesom, kuhanim na pari (i tako dalje, recept ima osam stranica u Wordu, bez proreda), koje mnogim neiskusnim kušačima izmami i pokoju suzu mada je Barbieri stavlja na visoko mjesto na ljestvici domicilnih ekstravaganci od mesa.

- Znaš šta? Ne želim bit vjeveruša niti jedne godine, a kamoli trčati po srebrnu ili zlatnu vjenku, ili, ono, to mi je najbolje, ulizivat se vječanicama! Ni nositi kitnjaste vijence, ni pljeskat svake godine istoj loše napravljenoj šestmetarskoj skvireli od stiropora da bi se gospođa Grevinger osjećala bolje! Niti imati IKAKVE veze s tim glupostima!

- Aha... - pokojnica u mirnom mrmolju - A vjever-kocke bi jela?

- Naravno da bi kad su jebeno savršene!!! Mrzim kad zaboravim dobre strane onoga što mrzim. - izjavi i odmah se sudari s lekcijom kućnog etiketa.

- Takve rečenice, pogotovo određeni pridjevi na j u ovoj se kući neće tolerirati. Pogotovo ne pred tvojim bratom. - govorila je tiho, pomičući samo donju vilicu oko koje su plesale crvenosive lijane. Pod kombinacijom vanjskog svjetla i trostruko tapecirane Raumlicht lampe koja je u sebi imala više grinja nego kandela, Ferdinanda Sarapin je izgledala opasno.

- Šta je to pridjev? Jel to kad je rekla jebena vjeveruša? - prospe mali gledajući kroz prozor zamašćen nosevima i prstima. Ferdinanda udari puninom dlana po kuhinjskom stolu. Žličica naslonjena na šalicu čaja od marcipana padne na stol i bijelom stolnjaku pokloni mrlju. Mali Martin poskoči pa se okrene. Ukopavanje. Nije prošlo ni dva puna dana otkad je baka našiljila nokte. To ponekad radi svojim Misono ili Wusthof ili u posljednje vrijeme, otkad je „Sumikama Cutlery“ otvorio ekskluzivni dućan u Truhelkinoj, Kasumi noževima da bi lakše sastrugala zapečeni kolorit masnoće iza štednjaka.

- Jel ih vidiš? - baka zaprijeti noktima bez ikakvog pokreta, očima i dalje u unučinim.

- Šta. Je. To. Palo? - procuri iz dnevnog boravka.

- Baka lupa po stolu. - mamin sin izvješćuje i gleda u pod.

Nastane tišina koju je prekidao samo usmjereni tračak fotona lomljen od staklenog krova zgrade preko puta. Svjetlo je probijalo rupu u debeloj samtenoj zavjesi i zasićeno rasplesanim atomima prašine završavalo, u obliku sjajne točke, na zidu oktogonske kuhinje. Ferdinanda pokaže zube kroz nagli, kratki, neprirodni kes. Dvjestopedeset metara južnije, u istom trenutku, komad torte na najdoljnjoj polici slatke vitrine u Penskyjevom baru izbljuvao je maslac na površinu, uneredivši glazuru.

- Ti to meni prijetiš? - Tilda pita smireno.

- Discipline u ovom stanu će bit, na jedan način ili drugi. - Ferdinanda odgovori smireno.

Na vratima od dnevnog ukaže se netom probuđena mama Sarapin u svoj svojoj slavi: natečena žena u razdrljenom bordo haveloku, po njemu mrlje od Queen Anne i sjajni tragovi bala od spavanja.

- U če. Je problm?

- Problm... - zastane, izdahne podsmjeh pod nos - Je u tome što je tvoja kćer razmažena prostakuša koja neće radit vje. To je za nju ispočasti. Mi ostali smo OČITO svi BUDALE! A pogotovo JA jer mi je jedinoj stalo do nekakve... Tradicije u ovoj kući!

- Tradicija? - iza slijepljenih dlaka s majčine glave otvori se oko, pa drugo. Mutno-plava verzija Ane Sarapin kakvu ukućani dugo nisu vidjeli.

- Da, tradicija, Ana, tradicija! Šta ima loše u tome? I šta TI hoćeš? Sad si se našla dizat i brinut se, a? Di si bila do sad? A?

- Nanda. - pokuša izaći iz mame.

- Šta je? Govorila bi al je teško, jelda? Dani vina i ruža na mojoj grbači, jelda? Jel čuješ kako ti kćer psuje po kući? Jel znaš uopće di ti je DRUGA kćer? Nema je doma već ko zna otkad! Kad si zadnji put bi...

- FERDINANDA! - zamahne rukom, zatetura pa se opet uhvati drvenarije vrata - PRESTANI! Samo pre. Stani. A onda kad prestaneš. Onda se. JEBI!

Mali Martin pobjegne u svoju sobu.

- Ana, molim te, saberi se.

- NEĆU! Jebi se, Sarapinka! Ti i tvoja pamet. I svi tvoji pokušaji. Vođenja ove. Ustrane familije. I tvoj sin. I tvoji. OBIČAJI!

- Reci joj, stara, reci joj! - navijala je u glavi Tilda, radosna zbog žara u Ani Sarapin, života kojeg dugo nije vidjela u divoti njihove stambene prašine.

- Da vam se barem. Vрати. D'Annunzio. Ako ćemo iskreno. On je jedino dobro. Što se ikad dogodilo. Ovoj. Tranzitnoj. Spavaonici.

- ANA! U ovoj kući... Čak ni za potrebe infantilne provokacije... Fašizam se neće... - baka se zapjeni, no Ana je opet prekine:

- SJAŠI! SJAŠI, GLUPAČO! A ti... - okrene oči prema zapanjenoj Tildi - Nemoj psovat. Pred. Malim.

Reće to i sruši se natrag u zamračeni dnevni boravak. Nekoliko boca zazvekeće.

- Odi razgovaraj s bratom. - baka, pomireno. Nakon toga je uspavanu pijanicu pospremila u fotelju pokrivši je s dvije deke.

- Ona ni ne kuži koliko je ovo naše mjesto na svaki mogući način daleko od Korza i Rive. Meni te rasprave o Rijeci, to nešto kao... Baština, pa... Šta Rijeka je, šta nije... To mene uopće ne interesira. Ovo je Kelerica, čovječe. Kelerica! Druga spika skroz. Ko da smo, ono, šta ja znam, Bjelovar, jebote, a ne Rijeka. Nek se Riječani s tim bakću. Bak-ću. Ću! Ću! - Pomona Pimliko, lijepa kao i uvijek, sat ili dva kasnije na Notnoj terasi Penskyjevog bara, u ruci joj plastična žličica omotana skorenim Irish Creamom.

- Ma pusti je. Ne da mi se više o tome. Di se skićeš, Po?

- Ću! Ćeš! Ću! Ćeš! Ma, joj... Oprosti, Tilda... Nisam htjela tlačit, ali...

- Ne, ne, ma daj, sve oke, Po, samo... Ne da mi se više. Do ovuda mi ih je. Di si bila?

- Išla sam u video. Glupi Zeleni Robert radi još dole.

- Još uvijek? Pa šta će mu to?

- A šta ja znam... Kretenbiokretenostao. Ej, ne da nemaju ništa nego nemaju ništa! I još uvijek imaju kazete! Stoji unutra ko relikat među reliktima. Mislim, ono, ja volim kazete, ove koje imam doma neću nikad bacit u smeće, ali... Daj, ono, dve i šesta je!

- I?

- Šta i?

- Gospođice Lizzy, kakve vijesti od gospodina Darcyja?

- Ma daj, Tilda, jesi ti normalna?

- HA!

- Fore su ti, ono... Dobro su ti fore ful. Neka davno možda... Kad je Franjo Tuđman još strašio djecu... Robi je bio komad, al... U šta je izrastao. Bezveze već sto godina. Nosi majice i šalove na Armadu i ima taj... Neugodan sjaj u oku šta imaju svi dečki koji sportu pridaju važnost. Da nema toga možda bi ga i pitala da popijemo Irish nekad. Ovako... Pp! Teško. Daj,

molim te, još je i politički angažiran! Uostalom, on sad hoda s Natašom. Ej... S Natašom. Ono.

- To mi je već neko rekao. To već dugo... Njih dvoje? Hm. Kakva kornjača od žene je to!

- Želva, jebote!

- Miss ambicije, doživotno. Neki dan na kafi, slušaj, upala sam u skroz neplaniranu diskusiju s njom. Znam da se to ne isplati, da, al svejedno, znaš ono kad ne možeš štitit a znaš da bi bilo najbolje za svih a najviše za tebe da umukneš al svejedno ne možeš i onda ode sve. Prebacila se, kao, na psihologiju i sad je to, naravno da je, broj jedan znanost, ostalo je sve kako.

- Mogu zamislit... Naoružana stavovima do zuba.

- Je, o svijetu i životu. Živcira me jer je uvijek najpametnija i radi više od svih a ja znam da to nije zato jer dobro radi i rano se diže nego zato jer je najveći čmarator kojeg je ovaj patetični svijet ikad vidio! S njenim lijepim bijelim jedinicama i puš ap grudnjakom i pozitivnim sjajom u oku... Ma marš!

- Tilda. Daj, pliz. Ti si iznad toga.

- Da, da, naravno da jesam! Al znaš šta? Pobijedila sam je, svejedno. Ona meni da... -Tilda glasom krene imitirati Natašu Staver, rođenu 1985. u Rijeci kao jedinu kćer Dejana i Sonje Staver, što Pomonu nasmijava toliko da baca plastičnu žličicu na pod i pokriva rukama lice - Psihologija je super, psihologija ovo, psihologija ono, a ja njoj BUM! spiku od Davida Lyncha prodam ko svoju sopstvenu...

- Aaa, sopstvenu, Tilda!!!

- Kažem ja njoj, a klima u bircu mi tuče direktno u oči, bolje je ne znati previše o tome što stvari znače ili kako mogu biti interpretirane jer bi se inače mogla previše bojati pustiti da se stvari jednostavno događaju. Znaš to? Kao, psihologija uništava misteriju, kvalitetu magije i magiju kvalitete, reducira pojave na neuroze, ili šta ja znam s kojim se riječima još prave pametni, a kad se stvari imenuju i definiraju onda gube misteriju i potencijal za ogromno, prostrano i bezgranično iskustvo. Lynch samo takav, al ona to ne zna, kužiš, pa kreće, napada, kao ne napada, a u biti napada. Kao, ide u kino, a kaže da uči, a u biti ne uči i ne ide u kino, kužiš?

- Tildaa, jebem te!
- Zašto me lažeš, zašto me mučiš, ideš u kino a nejdeš u kinoooo... HA! Ili, kao... zašto me lažeš, zašto me mučiš, kažeš da učiš a UOPĆE ne uuučiiiišš...
- ...
- Jesi živa, Po?
- Ne, ti si. - Pomona kroz papirnatu maramicu kojom je obrisala suze - I šta ti je rekla, Nataša, šta ti je rekla?
- Ma... Pička. To ju je, kao, iznervoziralo. Naručuje još kave s onim svojim naglaskom. A joj velim, slušaj, Blofeld, ljudi su izmislili religiju i mitove da bi im barem nešto imalo smisla. Tvoja izmišljotina je psihologija. Nadam se da će ti pomoći. I odo van.
- Nego šta, nek jede govna. Nego... Jesi ti nju nazvala Blofeld?
- Da. Ernst Stavro. A ona je Staver, pa zato. A i neprijatelj nam je. Kao.
- Tilda, ja te obožavam! Žetedor!
- Pa hvala ti. Al to nije moja fora. To je Perlasica Aleksandra provalila još kad.
- Nego jesi se ti promijenila u leptira otkad smo zadnji put pričali?
- HA! Leptira, he, ne, nisam. Ali sam se promijenila.
- Kako, šta?
- Jel ti znaš Alicu?
- Alicu? Koju Alicu?
- Plecericu.
- Plecericu? Od Mihe staroga?
- Da, nju.
- Pa, ono, na bok bok smo, ništa posebno. Šta nije ona mlađa od nas dve godine? Ona je išla u razred sa Frланom i Anicom Majstorović i onim zgodnim malim šta je igro nogomet, csss...

- Marohnić.
- Da, jebote, Luka Marohnić... U, on mi je bio slatki za popizdit. Ko zna di je sad, možda mlati lovu negdje u Parmi.
- Pomona. Lani smo mu bili na sprovodu. Borip. On i braća Grželja, peti mjesec. Našli su ih nasred...
- Nasred Feherice, nasred trga, sjećam se sad! Jebem ti život da ti jebem život!
- Dobro je, Po, ajde, šta ćeš sad, nisam... Mislim, nisam to sad htjela.
- Zaboravila sam to, znaš. Potisnula nekako, valjda.
- Nije ni čudo. Doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim kaže da ljudi potiskuju stvari nesvjesno, da je to neki mehanizam unutra i da on radi kao naš kontrolor. Nije baš da sam možeš to namjerno izblokat.
- Šta nismo mi pričali o Alici Plötzer?
- Jesam ja to čula korektan umlaut, gospođice Püüümlüüükööoo...
- Ha, ha, ha! Žabo s malim ustima! Da, jesi, ono! Nešto si mi htjela ispričati za Alicu PLE-CER? Evo, jel dobro sad?
- Oke, slušaj. Ti znaš, naravno da znaš, kakva je situacija sa telekomunikacijskim mrežama u Kelerici.
- O, kako da ne! Svaki put kad oćeš mobitelizirat onda moraš ić skroz do, skroz do, jebote, do Nacijevog kioska pa onda iza i kroz onu rupu u grmu maline. Antene su tu kod nas sve doviđenja. Jedino ona u pošti radi dobro. Relativno.
- Ni za živu glavu ne idem dole jer tamo radi nekoliko maminih rođaka i onda svi ispituju je li stara bolje ili prigovaraju da je doma dovoljno ne pazimo, bacaju recepte za detoksikaciju, ono, trideset dana limuna i cikle! Mislim, nisam ja kriva, stara skriva cugu i tablete i... Al, dobro. Nema veze. Enivej! Je kužite vi di mi živimo? Neki dan govori mi Porcija šta je čula od svog starog koji radi u Ministarstvu pčelarstva. Kaže, gradit će se Super Konzum na kraju gore, između Begovićeve i Orwella.
- Di je bio Akvatički? Aha, možeš mislit! Gore su jedva spomenik digli. Meni se čini da

Porcija Čevapa često laže, ali lagala bi i ja da sam pola života živjela tamo gdje je ona živjela. Ali, Tilda, ti mene zajebavaš, jelda? Nema Alice od Mihe staroga u toj priči, jelda?

- Po... Znaš šta je s Alicom?

- Šta?

- Razgovaram s njom već nekoliko tjedana.

- Dooobrooo?

- I kad razgovaram s njom neke čudne iskre...

- Tilda? Jebeš me?

- Zaokruže mi stopala i žile mi se prošire toliko da mi se od navale krvi zacrvene oči...

- Tilda, prestani. Prestani, čuješ?

- I krmelji mi postanu jarko crveni i misli su mi isto crvene i malo mi krvi pobjegne na uši.

- Prestani!

- I kad joj glas procvjeta iz slušalice mog finskog mobitela, slika više nije stabilna i cijelo nebo zuji i ja ne smijem nositi traperice onda jer mi se svaka pojedinačna plava nit denima pali i izgara u mikrojedinicama vremena kao misteriozna smrt.

- Misteriozna smrt? Matilda Sarapin je luda!

- Njen kuu i vuuu i uuu mi prže dlačice na nogama i malo gore više i znaš još di mi prže dlačice i čim više s njom razgovaram to mi manje trebaju Veet i Wilkinson i sati provedeni u zaparenoj kupaonici.

- Matilda Sarapin je... Lezbijka?

- I šum slušalice se religijski spaja s frekvencijom njenog toplog grla i spretnog jezika i ja moram mjenjati gaćice čak i ako pričamo o potpunim glupostima ili o tome koliko obje ne volimo EKV.

- Ovaaaaj... Dio teksta nedostaje. Ali ti voliš dečke, Tilda! Ne? U, jebote, sad kad razmislim... Pa ti nisi bila u vezi od... Od onog Robbie Williamsa, kako se zvao? Tilda?

- Alica sa C, Pomona. Hej! Alica sa C. Nema te pjesme, nema tog vina.
- Znači... Matilda Sarapin je lezbijka.
- Pa, vidiš... Može se to i tako reći.
- U, to je novo.
- Jesam rekla da se mijenjam? I dovoljno sam se promijenila da ti mogu konačno i reć. Reć to šta znam, ako ćemo 4real, oduvijek. Oće to bit problem?
- Tilda.

Dodatak drugom poglavlju

ŠTO JE JEDNO JUTRO TILDA NAPISALA U E-MAIL PROZORČIĆ I ONDA TO POSLALA ALICI PLÖTZER NA SOAPYSANDERSON@NET.HR?

Sanjala sam te jučer.

Da budem iskrena, sanjam te često, u serijama, po četiri noći za redom.

Slušati tuđe snove zna biti dosadno, ali moram ti ovo ispričati.

Ne znam je li to u redu. Ti mi reci.

Cijeli grad je na šinama. Ti i ja u hotelu, same u sobi. Čekamo prijatelje. Čekamo prijevoz. Same u sobi ti i ja. Želiš me grliti. Nije to u redu. Uvjeravaš me da je i da prestanem komplicirati.

Uvjerila si me. Prilazim ti s leđa. Obgrljujem te. Tako si sitna. Moje ruke poput muških, u mom licu tvoja silna crna kosa. Najsilnija crna kosa na svijetu.

U sljedećoj sceni se leđima i nogama guram s poda na niski krevet. Venecijaneri propuštaju dovoljno svjetla da se soba može zvati ozračjem. Krećeš se četveronoške. Sad si iznad mene. Moja preslika u ogledalu. Gladna si me. Gladna sam te. Zaustavljamo se na rubu.

Zar nismo na rubu? Sluđene? Ne znam, ti mi reci.

Ljubimo se i mekano je. Hormoni i dahovi rejvaju. Ali nije prljavo. Nježno je i tako ritmički. Dižeš glavu, šalješ mi tanke dugačke niti slina. Hvatam ih ustima.

Prekrasno je, znaš, ali ja se ne mogu oduprijeti krivici. Već u slijedećem činu moram moram moram neprestano provjeravati mobitel koji više liči na malu plavu mikrovalnu nego na telefon. Ljudi koje čekamo poslat će nam poruku. Sjećaš se, mi samo čekamo u hotelu.

Inboks zatrpava na stotine i stotine spemova, kao na mejlu, i ja ih moram, moram, moram brisati i čistiti da bi znali kad krećemo.

Zoveš me natrag na krevet. Ne mogu. Moram paziti na poruku. To nije san, to je sabotaza!

Ti si duga na dvije noge. Kad te vidim kažem... *Home...* Kao E.T. na kraju filma kad dođu po njega.

Reci mi, jesi li i ti prestrašena?

Namaste,

M.

Treće poglavlje

ELIZABETH SHUE, NAŠA GOSPA OD URINARNE INFEKCIJE

kad se rodiš kao ljubavnik rodiš se u patnju
kao sve sestre po duši i braća po duši

Goodnight Lovers, Martin Gore

ISTINA BR.3

Glazbenu školu „Scuola Musicale di Gingko“ je u proljeće 1924. pokrenuo Espero Bello, učitelj glazbenog i virtuoz na harfi iz sela Bello pokraj Udina.

27. siječnja 1924. Riječka Država bila je anektirana Italiji. Rim i Beograd potpisali su petogodišnji sporazum o prijateljstvu, često narušavan incidentima s obje strane. Broj Talijana na Kvarneru i u Dalmaciji u tim se godinama osjetno smanjio, prvenstveno zbog egzodusa što je pratio povlačenje talijanskih četa iz Dalmacije, a potom i zbog neprestanog premještanja činovništva Kraljevine i njihovih obitelji na Apeninski poluotok. No, neki koji su odlučili ostati, kao učitelj glazbenog i ljubitelj planinarenja Espero Bello, ostavili su veliki trag unatoč prijetnjama. Pod njegovim tutorstvom stotinjak djece iz okruga Gingko, kako se onda zvalo područje današnje Kelerice, naučilo je note i približilo se uzvišenosti glazbe.

Nakon kapitulacije Italije, 8. rujna 1943, učitelj Bello nestao je preko noći. Glazbena škola službeno je zatvorena je 22. rujna. U zgradu se uselilo vojno zapovjedništvo koje je tu ostalo, nakon rata, u obliku administrativnih ureda JNA. Tako je bilo sve do siječnja 1976. kad je Armija zauvijek iselila iz Kelerice.

29. srpnja 1976. u renoviranoj zgradi počela je s radom „Glazbena škola Gingko“ pod vodstvom učitelja glazbenog i zaljubljenika u moto sport Dinka Prospera. Dvije godine kasnije mijenja ime u „Glazbena škola Espero Bello“, a na pročelju zgrade postavljena je i spomen ploča u sjećanje na osnivača. No, spomen ploča se skida i škola vraća staro ime već

3. prosinca 1979. zbog sramotnih rezultata istraživanja lokalnog povijesničara prof. dr. Franje Cekulića koji je otkrio zastrašujuću istinu o Esperovim nezdravim naklonostima prema djeci.

1. prosinca 1981. škola dobija svoje posljednje i konačno ime, „Olivier Messiaen“, po francuskom skladatelju koji je, malo je poznato, svoje djetinjstvo proveo kod majčine sestre, Claudette Anvers u dvokatnici koja i dan danas stoji u Ulici Mateja Velaščika. Profesor Dinko Prosper, učitelj glazbenog i predani taksidermičar, još uvijek je ravnatelj ove, danas nacionalno priznate, edukacijske ustanove.

ELIZABETH SHUE, NAŠA GOSPA OD URINARNE INFEKCIJE

Terasu Penskyjevog bara na križanju ulica Jurija Gagarina, Jagode Truhelke i Lauren Bacall zvali su Notna terasa zbog blizine Srednje glazbene škole „Olivier Messiaen“. S prvim danima svibnja terasa, koja je gledala na brdo Gingko i zapadni dio Schieleovog parka, napunila se učenicima glazbe koji su barsku literaturu zamijenili crtovljima. Note umjesto Novog Lista, partiture umjesto Jutarnjeg, Rahmanjinov umjesto Sporta, Elgar umjesto Kulture, Holst umjesto Horoskopa, Mahler umjesto Poslovnog dodatka, Oboussier umjesto Županijske kronike, Ligeti, Pärt, Glass i Reich umjesto Televizijskog rasporeda.

- Tri Irisha... Oh? Dva Irisha i... Makijato. I dec kole. I dec ol folks! - Alica naručuje za svih.

- A nama ništa? - Nataša Staver i njen službeni ljubavnik Robert Zeleni, kojeg su svi zvali Zeleni Robert, nepozvano su sjedali za stol. Alica, još neupućena u socijalne plime i oseke između Tilde, Pomone i Nataše, pomakne se i klimne im da sjednu. Tildino lice bilo je iste boje kao ono Zakarije Čargonje, bivšeg ravnatelja Osnovne Škole „George Orwell“ kada je dupin Kalbo počeo jesti djecu. Pomona je odlučila gostoljubivost privesti kraju.

- Šta je, Zeleni, čujem da si u mladim lavovima, a?

- Šta je, Pimliko, čujem da bi te borip mogao uskoro pojesti, a? - prgavi, pjegavi i preponosni Robert. Ubrzo Notna terasa postane glasan vatromet.

- Šta nije pohvalno kad se mladi ljudi uključuju u politiku? Kad bi bilo više mladih u strukturama... - Nataša na braniku svoga partnera. Tilda je prekine.

- Ne, nije pohvalno nego je sramotno... Za lavove... Kao životinje... Nazivati političku skupinu istim imenom. Jedino za šta su političari dobri jesu maske za pljačkat banku. Ej, zamisli da izađe neki hrvatski film u kojem se događa, ono, klasična holivudska pljačka banke, ali u Hrvatskoj, oke, gdje bi pljačkaši nosili maske Tuđmana, Pašalića, Šuška i ostale antipatične antibratije, ko ono kad američki predsjednici pljačkaju američke uštedećvine, kliše, al kod nas, kužiš...
- Nataša, jelda? - Alica odabere stranu.
- Da.
- Znam te ja još sa zbora. Kod Paškvanke.
- Sjećam se i ja tebe. Ti si Plecerova. Nisi dugo išla na zbor.
- Ne, nisam. Otišla sam kad smo prestali pjevat „Suo Gan“, a počeli udarat po klapama. Znaš li ti zašto su stanovnici našeg ponosnog naselja odabrali Georgea Orwella za čovjeka kojem će posvetiti osnovnu školu?!
- Jer je rođen u toj kući. - Nataša je stavila malo poznatu i po svijetu skrivanu činjenicu na usta kao prostitutka Kinder Bueno pred napaljenim razredom u tv-reklami.
- Da... - nastavlja lomiti bagrenje - Ali i zato jer je George Orwell bio pošten čovjek koji je znao da je politički jezik smišljen i napravljen da bi laži zvučale istinito, ubojstvo poštovano i da bi čistom vjetru dao izgled čvrstine. To su njegove riječi. Mrzim svakog političara jer u tom poslu nema dobrog.
- To je upravo ono što svi loši i nepošteni političari žele da ljudi misle. Moraš priznati da su vješti. - Robert se nasmije.
- Kurca moga! - Pomona isto.
- Nataša, idemo! Jebeš ove frikuše! Ne moram slušat propovijedi na planini Brokeback! - Robert agresivno ustane. Plastična stolica padne na drveni pod.
- U Tildine obraze vratila se boja:
- Jebi si mater malo, znaš, Zeleni! A?
- Šta si rekla?

- Da si jebeš mater!

Mladi se lav digao na zadnje noge. Pomona je šakom stisnula čistu pepeljaru. Alica je zgrabila Schindelmeisserovu „Vladaj Britanijo“ iz ruku školarca za susjednim stolom i brzo je smotala u tuljac. Cijeli bar je zastao. Čak su i one djevojčure koje rade za Penskyja prestale koketirati s gostima i počele su, umjesto bijelo šmrkati, bijelo gledati.

- Ajde! AJDE, majmune! Buga buga! - Tilda je bila viša od Burj Araba.

Napetost je potrajala trenutak, dva pa se ispuhala.

- Idemo, ovdje smrdi na dildače. - pozvao je svoju partnericu kroz zube.

- Nema za vas nade. Mislila sam... - Nataša se popikne preko stolice na podu, popravi šiške i nastavi hodati za Zelenim koji je sad već marširao - Ali vi ćete uvijek ostat seljače! Šta ste mislile da niko neće saznat da ste dajkerice?! Vidićeš, Pomona, i ti ćeš uskoro počet lizat! Pazi šta sam ti rekla!

- Meri krismas, Blofeld! - dobacila joj je Pomona, puneći desnu šaku desnom dojkom. Sve tri šepurile su se nošene tsunamijem adrenalina. Tilda je omotala dlanove oko usana, glumeći megafon - Obaveštava se štab pete operativne zone da je akcija oslobođenja Notne terase sprovedena s uspehom... Dva mrtva, među njima jedan oficir... Zaplenjeno je tri hiljade pušćanih metaka, više šinjela i druge spreme!

Robert Zeleni i Nataša Staver žurili su niz Gagarinovu, stisnuti kao pokisla verzija Boba Dylana i Suze Rotolo na „Freewheelin’“ naslovnici, a onda se Dylan na kratko okrenuo i poslao likujućim neprijateljicama gestu glasnog srkanja kroz napućene usnice.

- Marš, sisoje ušljivi! Ti ćeš nama boripa motirati! Davragda tebe isisalo dok spavaš! - Pomona, ali nisu je više čuli.

- Stvarno je bezobrazan. Jeste čuli kad je došao, odmah je...

- Je, odmah... Čujem da bi te borip mogao pojest! Ma, nabijem ga!

- Protiv koga se ti boriš? Jeffa Goldbluma? - đak glazbene škole prstom je pokazivao prema tuljcu u Alicinim rukama - Oprostite, jel mogu dobit natrag svoje note?

Tilda nikad prije nije morala stati u obranu svoje djevojke. Nikad prije nije ni imala djevojku. Imala je dva dečka. Prvi je bio Marin Mandlik zvan Knauf. Tilda ga je zvala Julije Knaufer.

Stanovao je u Wellesovoj i bio je jedini iz generacije koji je s njom išao u istu srednju u Rijeku. Tilda je bila luda za njim jer je ličio na Robbieja Williamsa. Nije dugo trajalo. Ostavio ju je zbog Porcije Peloze. Drugi je bio Ivan Renčić iz Gabonjina, otok Krk. S njim je hodala na prvoj godini fakulteta. I on je ličio na Robbieja Williamsa. S njim je čak i spavala, no svaki put kad je u ruku ili usta uzela Konjića Gabonjića, ili ga je pustila kroz prednja ili zadnja vrata, znala je da tu još nešto nedostaje, da mora prepješačiti još nekoliko gora da bi došla do kuće u kojoj spava pravi Zmaj.

Zmajevi su, ispostavilo se, bili djevojke.

Sazrijelo spoznanje da je privlači isti spol punio ju je strahom i stotinama kompliciranih misli, poput odlaska kod zubara, ali nakon prvog poljupca s Alicom, sve dileme oko seksualnog identiteta su se istopile i ona je shvatila da ima zdrave zube. Sve je krenulo još na koncertu Depeche Modea u Zagrebu. Prvi Zmaj koji joj je ikad prišao, prišao joj je u gužvi i rekao – Moram prva stići do tebe, prije njih! Samo je pitanje vremena!

- Vremena?! - Tilda se ozarila.

- Prije nego polože svoje ruke na tebe i učine te poput drugih!

- To je iz pjesme, jelda?! To je...

- Moram prva stići do tebe!

- „Matter of Time“!

- Samo je pitanje vremena!

- HA! Ja sam Matilda!

- Znam! Ja sam Alica!

- Alica! Alica sa C!

- Da, sa c! Ajmo negdje gdje se ne moramo toliko derat!

U tišini nepoznate zagrebačke ulice Tilda je saznala da je Alica želi primaknuti još od osmog razreda. I onda ju je primaknula. Tildin se jezik pretočio u Alicin poput boje s tiskarskog stroja na bijeli bezbrojgramski papir. Po povratku kući, sakrile su se u Schieleov park, ostale tamo do deset ujutro, a onda su im umrli i prsti i budnost. Drugu večer provele su u sobi

Alice Plötzer, rođene 1987. u Mariboru kao drugo dijete Mihe i Nade Plötzer, sobi obloženoj ljubičastom bojom, tikovinom i posterima Davida Bowieja. Zatvoreni u njen niski vanbračni krevet koji nikad ne škrtari na jastucima, odvrnule su dovod imaginarnih kilometara i otplovile kao dva urotnička duha u slatkastoslanoj izmaglici ili kao „Vega“, brod s kojim je, jednom davno, Adolf Erik Nordenskiöld otkrio sjevernoistočni prolaz, lomeći led i valove i sebe. Uz Alicin stari Panasonic ghettoblaster, berba '88, ispreplele su ruke, od ramena do zadnje falange u bezobraznom prstu, nepovratno izmješale tjelesne tekućine, križale se, plazile i bole, kao dva krijesa, same na svijetu kao Pale iz Sigsgaardove priče. U isto vrijeme, znatiželjni vanzemaljski znanstvenici i njihovi asistenti zobali su otmice sa zemaljskog švedskog stola. Sve dok kiša nije zapela crtati ceste po prozoru. Otmičari vanzemaljci ne vole kišu. Ulazi im u instrumente.

- Voliš kišu? – Alica prekida eonsko maženje.
- Više snijeg. Ali kiša je isto oke.
- Kiša lijepo izgleda na selu. Brda onda postaju saune. Ili sa tople strane prozora nekog austrougarskog dvorca.
- Dvorac može biti i španjolski. Ili škotski.
- Ili iz Xanade.
- Ili Hogwarts. Tamo stepenice imaju svoju volju.
- Nekad zna izgledati lijepo i u gradu, na primjer, u nekom neboderu.
- Tko je rekao ovu zadnju rečenicu, ti ili ja?
- Pojma. Poljubi me.
- Alo! Di si ti odlutala? – Ferdinanda Sarapin, sva u elementu. Na nosu joj stare Coxon naočale od minus dva i pol, povezane šarenim špagicama, da se ne bi raspale. U mokraćnim joj puteljcima i autoputevima upala. Unuka se trgne iz nježnih prisjećanja.
- Dobrodošla nazad. Ajde, ajde, čisti te smrčke, neće se sami! – baka se odgega u kuhinju.
- Nepodnošljiva je. – sestra joj se ispod glasa unese u lice – Cijeli dan stenje i cvili, a neće sjest. Šta joj ti njeni česti afeže sastanci nisu još češći? Kužiš, mi sad mo-ra-mo gljive kiselit. Vjerojatno to i radimo za bridž klub ili neki kurac. Al znaš šta? – spusti šapat za još par

decibela i zavuče glavu u rame kao kakva špijunska ptica – Zamijenila sam joj uvin čaj s nekim bezveznim drugim.

Ana Sarapin mlađa na suprotnoj strani stola. Šnita klobuke i stručke na okrugloj dasci za rezanje. Prst u gipsu. Usta širom otvorena. Bezglasan smijeh. I dalje neuhvatljiva, nekažnjiva, nepopravljiva, slobodni kaos koji lamata i hara.

- Aa... Vidim, ti si se... Vratila doma. – Tilda se potpuno osvijesti.

- Nažalost. Ostala sam bez para. Ne pitaj.

- Ha! Vjeruj mi... Neću.

- Ajde, ajde, jel' režete? Ana? Lijepo to, ni pretanko ni predebelo. Matilda? Šta čekaš, molbu? Ako beštija reže možeš i ti! – baka im se pridruži s daskom za rezanje i trepne nožem prema stolu – Matilda, brat ti se igra ispod zato... Bez... Pridjeva.

- Bez pridjeva na j! – začuje se iz stola. Tilda podigne stolnjak vrškom noža. Ispod stola se otkriju mali Martin i njegov Lego svijet. Brat joj namigne. Njeno lice karbonizira sreća.

- Vidiš kako on zna već. Nego, djeca... Šta sam čula u klubu neki dan. Ili u dućanu.

- Il si izmislila. – Ana mlađa.

- Te koje izmislim su uvijek bolje, šta ne? – baka cmokne jezikom.

- Al duže traju. – Tilda glumi jastuk.

- Da. Al ovo su mi ispričale moje babe, točnije Zita Pavlinić, znate nju, živi u Poi Alpini pokraj meteorološke stanice. Znate? Jel znate Zitu il ne?

- Da, da. – nemaju pojma o kome se radi.

- Njen unuk je prošle zime putovao u Indiju sa pokojnim sinom od Vladimira Šeksa. Ajoj. Aajoooj! – baka prekine priču pa se zgrči – Mjehur! Cijeli donji kat! Samo malo.

- Oćeš još čaja da ti donesem? – Ana mlađa, oči pune zlobe. Tilda joj glavom odmahuje „ne“.

- Dobro. Šta je bilo? Aha! Kaže Pavlinićka meni, ne bi vjerovale kako ljudi mogu bit nepromišljeni. Navodno je... Hipi? Je se tako reće? No, hipi ekipa od pokojnog Šeksovog sina prošle zime išla u Indiju, u tu... Gou. Sa nekakvim mini autobusom skroz iz Hrvatske. Mjesec

dana im je trebalo. Kad! Jedan dan! Na putu sretnu oni jasnog mastifa, odbačenog breka, gladnog skroz. Na sjeveru, gore negdje. Smiluju se oni njemu i pokupe ga sa sobom u autobus i hranili ga, napojili ga, volili ga jako. I sve je bilo dobro... Dok! Nisu došli u Gou. Jer šta? Mastifi su planinski psi i imaju duplo krzno koje se, doduše, malo stanji na ljeto, ali pas! Je doživio šok od vrućine. Zamisli ti plus 40 u veljači! Šta klima zna kad je breku vrijeme za linjanje! Jadni je pas cijelo vrijeme dahtao i plazio jezik u mukama.

- Umjesto da mu pomognu, oni su ga svjetski zajebali! - Tildi pobjegne - Pardon.

- UGLAVNOM! - baka pokaže na nju s nožem, nakrivi glavu i nastavi - Kad se ekipa vraćala nazad, al, eto, bez Vladimirovog sina, njega je, nažalost, nešto neodgodivo zadržalo zauvijek, vratili su psa u njegov prirodni habitus. I sad! Pričamo Zita i ja, pa si mislimo, taj pas je sigurno bio legenda među ostalim psima gore kad se vratio nakon mjesec dana izleta. On je, u njihovim očima, bio jedini od njih koji je ikada otišao u pakao i vratio se živ da o tome priča.

- Zato si se ti toliko i unesla u priču. Identifikacija, a? - Ana mlađa pokuša.

- Čuvaj si prst, mala. - nije joj uspjelo - I sad se Zita i ja šalimo, bože nam oprost, sigurno je napisao mastifačku božanstvenu komediju. S naglaskom na inferno.

- Kako se zvao taj pas? - pita mlađa sestra i nastavlja - Sigurno, ono, neko glupo pseće ime kao što je Boni ili Bobi ili Reks ili kako već ta pseća imena zvuče na indijskom ili tibetanskom, ono, Goba, Dadpa, We ili Senghe.

- Dante. - začuje se ispod stola - Dante se zvao.

Iskreni smijeh triju generacija žena, i mrtvih i živih, odzvoni blagovaonicom.

- HA! Bravo, mali! Za ovo te vodim na sladoled!

- Vanilija, vanilija! - viče on i pojavljuje se iz fantazije, glava mu još pokrivena stolnjakom.

- Kakva. Jet. Buka bila? - jedva čujne riječi-mučenice mame Sarapin iz narko-fotelje u dnevnom.

- Ništa nije bilo, razgovaramo! Spavaj nazad! - odbrusi joj baka pa opet dotakne dno. Od njene mokraćovodne boli treperile su žarulje. Tilda je u glavi neprestano odlučivala reći Ferdinandu da to što pije nije medvjетка, no znala je visoku kvalitetu kaosa koji slijedi ako

izusti istinu. Ana mlađa je bezbrižno rezala gljive.

- Opet te jako te boli, a?

- Ne, Matilda, pravim se samo.

- Nisam mislila da se praviš. Slušaj... - ode u kuhinju i otamo nastavi svoju priču - Ne znam šta bi rekao doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim, ali kad je mene jednom napao mjehur i nisam mogla pišat pet dana, razvila sam kult Elizabeth Shue!

- Matilda, molim te. Tvoje vječne gluposti o glumcima nikom ne pomažu.

- Baka, slušaj. Elizabeth Shue. Američka glumica. Iz Delawera. Šezdesetreće godišće. Debitirala je u "Karate Kidu" osamdesetčetvrti, glumila je u „Koktelu“ s Tomom Cruiseom, „Povratku u budućnost“ i to dva i tri, a devedesetpete je dobila Oskara za „Napuštajući Las Vegas“.

- Mene boli, a ti me...

- Čekaj! Onda je glumila još u „Palmettu“, „Deconstructing Harryju“ od Woodyja i „Nevidljivom čovjeku“ s Kevin Baconom. Znaš nju, baka, plava, zgodna, ona ful seksi glumica?

- Znam, da, bio je „Svetac“ neki dan na televiziji.

- TAKO JE! I to isto! Mislim, za nekog oko četrdesete i sa dvoje djece iza sebe... Šta nam ne može takva nama ženama bit uzor? I sjedim ja tako na školjci, muči me FUL! Peče, ne mogu pišat da si život spasim! Ono, zatvorim oči i vidim uretru, iscrtava se od bola samo, ej. I mjehur. Mislim si... Samo da prođe, samo da prođe, samo da završi i da se popišam. A na ormariću... Cijelo vrijeme... Na vrhu hrpe stari broj časopisa „Hollywood“ iz dvijetisućite. Elizabeth Shue na naslovnici!

- Evo je na! Matilda, dosta više s tom Betom!

- Nakrivila glavicu ko Karmela Vukov-Colić dok želi vrh jutra Hrvatskoj! Smješka se u prigušenost, a opet, ono, eksplicitnoj kombinaciji seksipila i inteligencije. Elizabeth Shue! Svih tih tjedan dana moje pišalačke muke gledamo se ja i Elizabeth. Svaki put kad sjednem na školjku vidim nju. Svaki put kad pokušam iscjediti tri kapi, ona vidi mene. Elizabeth i ja, ja i Elizabeth... I tako cijelo vrijeme moje poteškoće. Pomućenog mentalnog zdravlja... Jer

to... Ta bol, to ti u glavi napravi bžžžvrljk!

- Ovo ti je prva točna!

- I slušaj. Izmučena ja sva, u jednom od najbolnijih i najneperspektivnijih trenutaka, kažem naglas i gledam u nju... Elizabeth, koja jesi na naslovnici, kraljice Delawera milosti puna, blagoslovljena ti među glumicama, među prvima na najavnim špicama pojavljuje se ime tvoje, dođite unosne trilogije tvoje, dođi glumačko kraljevstvo tvoje, dođite Zlatni Globusi tvoji, Oskari tvoji, nek bude bolja tvoja nego tuđa, kako na blagajnama tako i u umjetnosti, film naš cjelovečernji daj nam večeras i otpusti nam piratske kopije naše, kako i mi otpuštamo ljudima što rade titlove loše i ne uvedi nas u napast, Elizabeth, najljepša ti među ženama i izbavi nas od zla upale urinarnog trakta... Amen!

Ferdinanda Sarapin zaustavi rezanje, okrene se prema kuhinjici i šutke je pogleda iznad naočala.

- I tako par puta. I zamisli, baka! Sljedeći dan... Rukom odnešeno! Ozdravljenje! Međugorje usred našeg vecea! Međugurje! HA! Ne znam kako i ne znam zašto, ali... *BEHOLD!* Elizabeth Shue, Naša Gospa od Urinarne Infekcije!

- To je ona ženska koju si objesila na zid u sobi? - mali Martin je povezao.

- Da! Uramila! I evo kako jedna priča o upali mokraćovoda može potrošiti vrijeme jedne djevojke dok kuha čaj.

- Ti si kuhala čaj?

- Da, novi čaj sam ti skuhala. Ta-da! Evo pij.

- Novi? Zašto novi? Pa imam još ovog kojeg mi je Ana skuhala.

- Taj se... Taj se slučajno prolio.

- Prolio? E, jesi ti, Matilda, jedna nespretna ženska. Od tebe nikad ništa!

- Da, baka. Od mene nikad ništa.

Dodatak trećem poglavlju

TILDINA ROĐENDANSKA ČESTITKA ALICI PLÖTZER I JOŠ PAR STVARI

„*Moonshine*. Sretan ti rođendan! Nek ti kamen nikad ne bude na srcu nego u ruci, nek ti osmjeh nikad ne bude na leđima nego na licu i nek ti ova naša ulica bude samo loše sjećanje jednog, nadam se, skoro dolazećeg dana u nekoj sjevernoj zemlji dok griješ svoje oči na polarnoj svjetlosti a svoje dupe na kanjonima u mojim dlanovima. Rekla bi ti da te volim, ali sačuvat ću to za onaj trenutak kad brišeš znoj iz očiju.“

Tim riječima Tilda je svojoj djevojci čestitala rođendan koji pada na isti dan kad je rođen i bivši jugoslavenski faraon. Za poklon joj je napravila sandale od kože nerođenih kunića, meke, tanke i nježne kao ništa što postoji. Stvarno prava ludnica što sve djevojka s posuđenom kreditnom karticom može kupiti preko Interneta.

– Ja sam pravi mali estetski vratak! – često je govorila Tilda i nije bila bezrazložno samodopadna. Postojalo je vrijeme kad je bilo sasvim izvjesno da će ići u školu koja bi od nje napravila svjetski poznatu dizajnericu obuće, ali to je zanimanje s vremenom odbacila kad je shvatila u kakvu je obitelj i ulicu rođena. Aleksandra Perlas ju je do svojih posljednjih dana života zvala Manolo, no taj se nadimak nije uhvatio.

Jednom ju je Pomona pitala zašto govori o Alicinim stopalima uvijek kad se napije, a Tilda joj je odgovorila:

– Zato jer su njena stopala ljepša od punog mjeseca u siječnju, manja od amebinih političkih aspiracija, bjelja od Zemlje Marie Byrd i ukusnija od tiramisua iz Trevisa.

Mada nije razumijela nijednu metaforu, Pomona je bila zadovoljna odgovorom.

Alici su se sandale sviđale. Toliko da je odmah izula svoje stare Starkey starke, nasred Notne terase, i zavatlala ih dolje prema grmlju, samo da bi čim prije obula poklon. Teško je reći, ali činilo se, barem si je tako Tilda protumačila, da je Alicino oduševljenje rezultiralo četrdesetpetominutnim kašnjenjem zalaska Sunca.

Nakon što su se dobro ponapijale domaćom Penskyjevom Metaxom, otišle su pjevati superproste narodne pjesme ispod Natašinog prozora u Kellerinu k.b. 215. Sonja Staver ih je potjerala glasnim prijetnjama i kantom vruće vode. Kad su pobjegle smijale su se kao u ljeto 1996. A svi znaju da je to bilo smiješno ljeto.

Četvrto poglavlje

PISMA S EZA

nemirna, nestašna, toplija strana halapljivo izlazi
nema više razgovora o starim danima, vrijeme je za nešto sjajno
Atoms For Peace, Thom Yorke

ISTINA BR. 4

Niccolo Ezanino zvan Nikola Ezanin ili Mikula Ošanski, rođen u Velom Ezu, 1859. kao sedmo dijete Trapista i Milene Ezanino rođene Justini, kapetan prekooceanskog broda „Emeraldia“ i Frank Lyman Baum, američki pisac, pjesnik, glumac i filmaš, upoznali su se 1893. na Svjetskom sajmu u Chicagu. Dvije godine kasnije, Baum i njegov prijatelj W. W. Denslow odazvali su se kapetanovom pozivu i doputovali na Ez. Denslow se zbog nepoznatih razloga brzo vratio u Ameriku, no Baum je na otoku ostao pune tri godine.

Tu činjenicu su Baumov izdavač George M. Hill, a kasnije i Baumovi sinovi, potpuno izbrisali iz autorovog životopisa jer je Baum na Ezu šilici Mariji Foši napravio dvije kćeri, Paulinu i Robin.

Svejedno, Baum se odužio otoku učinivši njegovo lokalno ime besmrtnim već 1901. u knjizi „The Wonderful Wizard of Oz“ koju je apologetski posvetio svojoj supruzi Maud Gage.

Marija Foša i blizanke odselile su 1906. na Pašman.

PISMA S EZA

Draga Aleksandra, znam da ti nisam dugo pisala, ali šta ćeš. Neću ti sad lagati da nisam imala vremena i da me ubijaju obaveze jer nije tako. Tvoja nesretna hospitalizacija nabila mi

je osjećaj krivnje i zato ti pišem i to je jedina istina. Što ne znači da te ne volim, iskreno kao i uvijek, i da me ovo što ti se dogodilo ne zabrinjava.

Želim te pitati toliko toga! Kako je to kad te opsjednu? Kako je nakon toga? Boli li? Kad se vraćaš? Postoji li rosa u gradu? Znaju li grubi gradski klinici, i oni nešto mekših srdaca, kako je to kad trava svako jutro obuče kišu pa makar je i sredina kolovoza? Ima li rose u Novolazarevskoj? Ima li istine u tekstu iz subotnjeg Novog lista da je borip, u biti, genetska mutacija proizvedena u podrumima gruzijskog veleposlanstva? Zašto nas Nataša već neko vrijeme izbjegava i da li je zato zaslužan Zeleni Robert koji joj okupira svo vrijeme? Zaboravi, na to znam odgovor. Neka tako i ostane. Zašto se Zeleni Robert smuca ulicama noću na svom Schwinn biciklu? Zaboravi i to, to me uopće ne zanima. Da li baš svaki put dečki i muškarci zalijepe oči na žensku guzicu kad se ova diže sa sjedalice, bilo u autobusu ili negdje drugdje? I ako da, zar zaista na svaku, ono, čak i na ne tako izazovnu? Je li to instinkt ili dosada modernog društva koja je toliko rastuća i gladna da će na kraju pojesti čak i kapitalizam? Ili će to učiniti nekoliko milijardi Azijata? Hoće li itko ikada skinuti ono domovinsko ruglo sa fasade Mjesnog odbora? Je li moj bog bolji od tvog? Koji bog? Koji bog, molim te lijepo?

Kad sam već kod sporta, moram primjetiti da je ozbiljno počeo teror lopte. A još prvenstvo nije ni počelo. Alica i ja smo se dogovorile da kad krene to jebeno Svjetsko prvenstvo u nogometu kupimo prnje i odlazimo na mjesec dana na Ez. U mejlu sam ti pisala da Alica ima kuću na Ižu, ali izgleda da sam krivo zapamtila jer nema na Ižu nego na Ezu. To ti je taman između Iža i Rave. Najljepši otoci su oni na srednjem Jadranu. Navodno je tamo super i otok je ful ful mali i nema televizije i nema ničeg. Kaže Alica, citirat ću je sad, da je to dijamantčina modrog Adriatika, toliko mala i neprimjetna da čak i neke plavice i salpe prolaze pored njega kao pored nevidljivog dvorca. To ti je tako, Perlasica moja najdraža, nas dvije bježimo od terora lopte na Ez i tamo ostajemo sve dok se to natjecanje ne završi.

Kod sporta je najveće prokletstvo što, unatoč ustaljenim kategorijama ljudi koji ga doživljavaju srcem, nema pravila. Svi ga vole, što bi rekla baka, i staro i mlado. Osim mene i Alice. I Hollinga Vincoeura. Doduše, u tu svetu kategoriju spada i Po, ali ona ne može s nama jer ima ispite iz keramike.

Inače, u ulici ništa novo. Neki stanovnici našeg malog naselja navodno su posvjedočili novim napadima boripa. Izgleda da je skinuo nekoliko psetadi ljudima koji žive blizu šume. Rekli su lovci da je medvjed, ali ja znam da nije medvjed. Zna i tzv. lokalno stanovništvo. Kao prvo, u ovim šumama nema medvjeda, a kao drugo, medvjedi kad ubijaju to rade na jedan, kako bi ti

rekla, životinjski način, ono, trganje, komadanje. Medvjedi ne isišu sve iz žrtve kroz jednu malu rupicu tako da od jadne životinje ostane samo koža kao preveliki mesopusni kostim. Ne znam.

Volim te puno i želim ti brz oporavak i skori povratak. Notna terasa je prazna bez tebe.

Namaste,

tvoja M.

29.05.2006, Kelerica

♠ ♠ ♠ ♠ ♠

Draga Aleksandra! Psssst, tiše... Danas putujem. Danas ostavljam Kelericu, loptu, šumu i familiju i mijenjam ih za otok. Ne može me zaustaviti ni sida ni kuga ni e-coli ni foot-in-mouth ni multipla skleroza ni lupus ni novačenje za žene ni dvanaest istarskih divova. Od nestrpljenja mi se guli koža na prstima i pucaju mi vrhovi. Sve što me danas zanima su autobus za Zadar, vijugava magistrala koja lomi vrat Svetog Ivana Lomivrata, Senj, Karlo's Gotta Brand New Bag, Posedarje, Zadar i na kraju trajekt. Jedva čekam zakoračiti na taj trajekt. Volim te i javim ti se skoro.

Namaste,

M.

09.06.2006, Kelerica

♠ ♠ ♠ ♠ ♠

Draga Aleksandra, znaš onaj onaj „trostruki jao“ iz knjige Otkrivenja? E, pa ovo je tri puta trostruki jao! Vidi...

jao jao jao

jao jao jao

jao jao jao

Toliko mi je dobro da ne stignem pisati! Uskoro, draga, uskoro!

Namaste,

M.

13.06.2006, Veli Ez

♠ ♠ ♠ ♠ ♠

Draga Aleksandra! Evo nas na otoku svih bjegunaca i sociopata. I prije nego što sam došla osjećala sam se kao doma. Dobro, to baš i nije neka metafora jer ja se doma ne osjećam dobro. Prepravit ću. I prije nego što sam došla osjećala sam se kao da nisam doma. Oke. Evo nas na posljednjem komadu kopna slobodnog od svih tuđih ruku, očiju i rečenica.

Već tjedan dana ne razmišljam o gradu, o domu posutom gljivicama, o prljavim mislima koje se poput ciklona b šire naseljem, o jedenju stakla i pijenju otrova. Sad me hrani plava boja, njena najinteligentnija nijansa. Spaja more i obzor u veliku modru maglu štiteći i otok i mene od oštih zuba boripa, od vruće vlage, svjetala u svemiru i neizrecive jeze.

Evo nas na otoku, u, kako to ovdje zovu, „dvorima“ Alicine tete Tomice, gdje nam se već treći dan pridružila i Po. Ipak je pobijedila ispite iz keramike. Evo nas u kamenu i ranom ljetu, u ribama, ružmarinu i soli, gdje je znoj dobrodošao i miriše, gdje zadarske radio stanice sviraju samo solo album Thoma Yorkea, gdje su otočani dobri i ne govore mnogo i nose masline umjesto zjenica i gdje svako uranjanje u more ima jednaku vrijednost kao pobjeda u ratu. Evo nas u savršenoj pripizdini, nevidljivoj očima prosječnih i dosadnih, gdje

su narodne pjesme skladane i pjevane od mitskih podvodnih bića, svaka kuća ima Bosendorfer klavir, a svaka barka ima zlatnu nit oko sidra u spomen na pravrijeme kad je cijela zemlja bila ovakva.

Znam da sad misliš da pretjerujem, ali znam i da znaš da to samo misliš. Aleksandra, to su samo misli i ništa drugo. Autoreferencijalnost je zatvor.

Alicina teta Eufemija je zakon. Svi je zovu Tomica. Starija žena u plavim haljinama, plave kose, plavih očiju, plave aure. Vjerojatno i kaka plavo – dobacuje mi Pomona sad, pa se cerekamo, onako po ženski, a Alice čisti prstace koje ovdje ne treba tući iz kamena nego sami doplivaju na površinu kad osjete da je vrijeme.

Otkad je izgubio parnicu protiv Hrvatske Vojske, Tomičin muž Davor vozi Jadrolinijin katamaran. Svi ga zovu barba Menik Mandej. Ima pravi Mišo Kovač brk. I, za razliku od Miše, stvarno je legenda.

Mišo Kovač je naš Ozzy Osbourne. To sam ti sad morala napisat jer mi Alica ne bi dala mira dok ti to ne napišem.

Draga moja Perlasica, ovo ti sad pišem na tzv. Penzionerskoj terasi lokalne konobe koju dijelimo s četiri umirovljena kartaša. Braća Skvožin, stori Kolinestra i Mour od Lokana iz Skolina. Baš su mi se tako predstavili. Mene zovu Motilda od Tomičine Oli. Tako ti je to ovdje. Sve na o. I Ez zovu Oz. Dečki smireno, ali napeto bacaju trešet. Lica su im već poprimila izgled onih slikarija i talijanskih stihova s karata. Tresu bevande iz pečenih šalica koje je Pomona odmah, u duhu netom položenih ispita, ocjenila dobro napravljenim. Ti znaš da ja ne podnosim kartanje, pogotovo ne tim slikovnicama, ali gerijatrija koja mlati po stolu, pogotovo Mour od Lokana iz Skolina, čovjek ima 85 godina, draga mi je više nego što mi je rođena sestra ikad bila.

Ne mogu reći da mi fale moji. Možda malo burki mali koji me je nazvao prekjučer iz pošte na Pomonin mob pa smo ćaskali, onako kako se to može s kincem. Rekao mi je šta je sve čuo kad je prisluškivao baku i Anu. Tako sam čula, osim svašta lošeg o meni, i da u većini birceva, odnosno, u većini javnih zahoda u ulici u bočice sa sapunom podmeću spermu. Mali je rekao – muško sjeme. Pitala sam ga šta je to muško sjeme, a on je rekao da su to sjemenke od kojih izraste muško cvijeće. Tako mu je rekla baka kad je skužila da ih sluša. Kad se vratim natrag morat ću upozorit neke ljude na to. Pitala sam, šta i kod Penskyja, a on odgovori, pa naravno, on se toga prvi sjetio. Kaže mali, stric Pensky će imat najveće cvijeće

od svih. Došlo mi je slabo jer sam tamo prala ruke mali milijon puta. Onda mi je na kraju rekao da mu falim i da bi on jako volio da ja brzo dođem doma ali da bi još više volio da je mogao ići sa mnom. Jedina suza a da nije radosnica, otkako sam ovdje.

Na otoku postoje četiri sela, uglavnom dva glavna, Veli Ez, odnosno Voli Oz i nekoliko kuća na drugoj strani otoka, Moli Oz. Mi smo u ovom većem, mada je to smiješno nazivati velikim mjestom jer s Alicom, Pomonom i sa mnom cijeli otok ima 34 stanovnika. Mislim si, jednog će dana, ako ovako nastavi i cijela Helen Keller imati samo 34 stanovnika. A onda na kraju ni jednog. To će biti dan. Ako preživim, umrijet ću od smijeha.

Idem. Zovu me na ručak. Tuna na eški. Oški. Nemam pojma, ali miriše tako da me već pola sata dekoncentrira i ne mogu više pisati.

Nedostaje nam naš četvrti ženskatir! Vrati nam se brzo, Perlas!

Namaste,

voli te tvoja M.

15.06.2006, Voli Oz

♠ ♠ ♠ ♠ ♠

Najdraža Aleksandra! Znam da ću plakati kad budem odlazila odovuda. Za nekih mjesecak dana. Bit ću ultražalosna i plakat ću jer ovdje sam rođena. Dobro, možda ne u ovom životu, ali u nekom od prethodnih mora da sam ovdje gazila lažinu i čistila kirnje bjelice. Na nekom braku sam buskavicom vadila gire, kučvom spašavala hobotnice, landovinu vadila na ludar, bacala torilo za skuše i batoglavce, pazila na pauka bijelca, puka žutca, murinu i bežmeka da me ne upiknu ili ugrizu. Ovdje sam nekad plesala i svirala harmoniku. Znam to jer prepoznajem melodiju koja krene negdje oko tri u noći i završava oko pet ujutro. Akord, srećo, durski neki, lijepi, tihi, proizvode ga ribe. Spavaju na travnatom dnu, hrču, a pjevaju. Onda pred jutro, a znam to jer smo budne svaku noć s našim pričama, pri vrhu zgužvanim bocama od bambusa i bosim nogama, počnu se buditi i akord se mijenja u drugi, još ljepši. Mislim, ljepši, to je subjektivno, ali mislim da bi glazbenici koji envertualno ovo čitaju shvatili kad bi im rekla da je ovaj drugi lijepa progresija. I ta tonska promjena traje nekad i

do pola sata pa se sve međustanice tona polako i dugo odmotavaju od jednog suzvuca do drugog. To zvuči jebeno, draga moja Perlasica! Zbor riba koji pjeva i onda pred jutro u polusatnom portamentu promjeni tonalitet i na kraju skroz umukne s prvim zrakama sunca. A i to sunce nije sunce. Više kao neka žutobijela mliječ koja skriva otok, a onda bude najugodniji radijator na svijetu, sve dok ga ribarice navečer ne isključe zajedno sa svojim mariniziranim unutarbrodskim Lombardinijem.

Jel čuješ ti mene što ja pričam?

Voljela bi da si ovdje. Alica i Po te puno puno pozdravljaju. Jučer smo pitu od palamide, tzv. palapitu, posvetile tebi i tvom brzom ozdravljenju.

Voljela bi i da konačno upoznaš Alicu. Ona kaže da te se sjeća iz Orwella. Alica je moja bogata borovina koja se klanja i toča vrhove grana u plavi mir. Ja sam plavi mir. Njena ljubav je meni poput kubističke slike, sviđa mi se, prelijepa mi je, ali joj se čudim poput krajnjeg laika. Našla sam je. Našla sam je među tolikima. Želim joj davati razloge za smijeh, da se smije i da ide vesela po svijetu jer to je ona i to joj tako stoji i nekad mi se čini da je njena misija dovođenje sunca tamo gdje ga nema. Po najiskreniji prvi put, da mi se nešto u životu. I osjećam kako me mijenja. Na bolje. Jer je opet i opet i opet sve što znam, prekrasno biće oko kojeg se sve vrti i lomi, moj glavni grad, tako smiješna kad se napije, tako neodoljiva kad obasjana laptopom slaže plejlistu i pjeva Sisters of Mercy, neki bridž ili ce dio pjesme, tako sveta u svom tijelu, tako jedina na svijetu u tim svojim očima, zamusana pelinom, vitka i zaljubljena i hrabra, bespomoćna u pijanstvu i mučnini i uzela bi je doma i pazila na nju i drugi dan je liječila vodom i juhom i mirom. Moj smiješak s ulica. To je Alica.

Ovih dana ljubimo se u hladu, pazeći, naravno, na zmije. Nema ovdje poskoka, ali ima otrovnih kapetanica. O tim ultratankim gmižućim ubojicama možda drugom zgodom. Njen jezik mi je igračka. Pljašće, pljušće i plješće po mom slatkome krugu. Slova se ne stignu zaljepiti u riječi od tisuća i tisuća kubičnih kilometara sline. Zalijs me saliva, saliva me slina fina.

Ne mogu sad više, Perlas. Uzbudila sam se i proizvodim med. Kapljem. Pišem ti skoro.

Namaste,

M.

19.06.2006, Voli Oz

Draga Aleksandra! U povodu jučerašnjeg međunarodnog dana borbe protiv opojnih droga ili kako se već točno zove to licemjerje, povodom sveopće hajke na marihuanu, rezultata najstručnijih istraživanja o tome što potiče, a što ne potiče konzumaciju te smrtonosne drožine, izjava svjetskih farmaceutske lihvare te najava skorih testiranja radnih ljudi i studenata od strane gospođe Kosor, ministrice za doticaj s realnošću, odlučili smo se priključiti borbi protiv zla, pa smo smotale najveći džoint što ga je srednjeadranski akvatorij ikad vidio! To nije bilo nimalo teško s obzirom da jedna trećina otoka ima bogate samonikle njive progresivne herbalne mutacije što ju je Ivan Lesinger u svom stručnom radu nazvao Cannabis Sativa Ezzianna sp, a na Ezu je zovu „joka“. To znači jaka. Mogu samo reći da, ako ga ikad zapamtim, jučerašnjeg popodneva ću se sjećati dok sam živa.

Pomonina spretnost pokazala nam je kako je to kad studentica koja svu akademsku praksu obavlja prstima, uhvati cigaretni papir i odluči od njega napraviti zabavu. Kad je umjetničko djelo od prutića došlo do pola, Alica je ustanovila da joj nikad do sad nije bilo tako toplo pa nas je počastila skidanjem kupaćeg i paréa. Nije prošlo puno sekundi prije nego smo i Po i ja pustile svoje tete na sunce. Sigurno si sad misliš da znaš koliko je bilo sati kad je čak i Po, naša dobra stara sramežljiva Po, pokazala cicu.

Kad ljetno sjedne na vrat onda ljudi uspore. Čak i oni koji si to ne mogu priuštiti uspore između redova. A mi smo usporile na kraljevski, pravi pudingaški način i u jednom trenutku smo bile toliko gole i spore da smo mogle osjetiti plimu i oseku krvi, potpuni neuspjeh inhibitora oko moždanih ganglija i kako žlijezde proizvode svoj saft, ritmično cmakajući. Jedan je dupin, kao onaj što u „Amarkordu“ lažovu Bisceinu kaže „mama“, naslonio glavu na ono što se ovdje zove riva i glatkom njuškom crtao naše portrete po pijesku. Možda to sve i nije istina, ovo s dupinom, ali tko to može dokazati kad nam se još i danas, dvadeset i nešto sati kasnije, dupin smije i smije i smije i ne prestaje. Prejako, Perlas, prejako.

Kad smo dolazile na otok na naslonjačima u katamaranu pisalo je upozorenje u slučaju havarije, „*dress warmly and don't forget drugs if you use them*“. Uprava je, naravno, mislila na lijekove. Mi nismo. Možeš misliti koliko je tu smijeha bilo.

Namaste, namaste, na mom srcu spava!

Neka spava, neka spava, otpala mu glava!

Matilda Voli Oz.

27.06.2006.

Draga Aleksandra! More je odabralo najbolji put. Vrhunsku, nepatvorenu, nefejkanu tolerantnost i prihvaćanje. More zna da sve ide u krug jer i ono samo ide u krug. More svakog prihvaća isto. I staru debelu babu i mladu mršavu djevojku. Isto će prihvatiti, smočiti, namočiti i rashladiti i one koji se kunu u smrtnu kaznu i one koji se protiv nje bore. More je slijepo, a ne pravda. More je stara plava (mada više volim ono siječanjско sivo more s bijelim pjenastim posjekotinama, al dobro) bara koja svima otvori vrata. More je u savršenom zenu. More voli i muškarca i ženu.

Daj, koncentriraj se, ne samo da pametuješ nego si počela i rimovati – duo od njih dvije mi se smije. Oke, počela sam rimovati što znači da sam se preraznježila i da mi ova poslijepodnevna polulitrena kupica hmeljnog razgovora češlja kosu prema nazad i da ne mogu više nastaviti o ovome jer slijede preromantizirani samodopadni zaključci. A ko da ovo do sad nisu bili? Ko da samo more prihvaća sve jednako? To je rekla Pomona. Zakapana domaćim sladoledom od dagnji i sa origami kapom od Slobodne Dalmacije pokušava vokalno imitirati Natašu koja se, sva sreća, zlobno se radujem, cijedi od znoja u gradu jer mora učiti, učiti, učiti i po psihologiji smrditi, smrditi, smrditi. Sad se jako smijemo. Joj, da nas čuješ, Perlasica! Pičkasti zvon odbija se po kalama i kamenim dverima. Neka ga.

Pomona nastavlja. Bilo koji oblik prirode prima svakog čovjeka isto. I star i mlad i bogat i siromašan smrznut će se na minus šezdeset. I visok i nizak i muško i žensko umrijet će od žeđi u pustinji bez vode. I glup i pametan i debel i mršav će patiti od nedostatka kisika na sedam ili osam milja metara. Nema tu, priroda ne diskriminira! I ćelav i kosijaner i...

Kosijaner je smijeh jer postaje kosijander pa onda Sanader pa santander i kanader i kenjader i Šlomi Aber i Kajin i Abel. Znaš kako to već ide, Perlasica. Za Alicu kosijaner može samo „truliti u patikama“ pa razgovor ode u smjeru Branimira Štulića. Ja sam izjavila da taj tip može bit malo zemaljsko božanstvo samo zbog jednog stiha (hrpe apsolutno genijalnih

pjesama i albuma, politička bulažnjenja i ostale fusnote me uopće ne zanimaju; što se mene tiče, Johnny može sto puta biti Srbin ili Nizozemac ili Kot-d'ivorljanin, boli me ko što njega boli za mene), a on ide:

*briga me frajeri za vaše reklame
ovuda su prolazili i drugi prije vas*

Kad prigrliš takvu filozofiju bude ti lakše. Moderni kapitalizam nije lak za preživljavanje.

Daj pusti to sad, kakav moderni kapitalizam, jebo ozbiljnost, čuj ove zrikavce, vidi ove plave, miriši ovo ulje...

Istina, mislim na Alicin komentar dok me polijeva maslinovim po trbuhu. Koliko god me ovaj otok voli teško se potpuno opustiti. Pomona u zanosu pjeva najmanje tri strane vinila „Ravno do dna“ od ukupnih šest i još i još, naravno i isključivo, uvozne pive parkirava se na stol iz ruku najsporijeg, ali najboljeg konobara na svijetu. Zove se Marko, zovu ga Kale, al mi ga zovemo Hjuj jer liči na pjevača Fun Lovin' Criminalsa i ima još dva tjedna do broda koji će ga odvesti u zemlju novaca.

Žuta tekućina stavlja utege na tečnost Pomoninog ionako izbastardiziranog hrvatskog pa krene frfljanje, sedam-osam riječi odjednom, cijelu rečenicu poželi kresnuti u sekundi. Smijemo se, pa još malo povišenih samoglasnika zvoni po kamenu i straši brze gušterice. Sprema ih po škujama. Bez obzira na sve borbe koje vode vrijeme i alkohol i koliko god mi željele da alkohol pobijedi, potrebno ti je vrijeme. Ono je dobro jer je, kaže Woody, prirodin način da spriječi događanje svih stvari odjednom.

Dajte mi svega! Neautoritativno naređujem članici otočne družbe koja potrebne sastojke nosi u kupaćem, pa onda, zamotana u ulje, češnjak i ružmarin, još uvijek mislima na more koje svima pruža ruke na isti način, skočim, barem u glavi, iznad otoka, iznad plavetnila, iznad avionskih linija, iznad visokih ptica, iznad grudastih sivih stratokumulusa, vlaknastih cirusa i sličnih nakupina... Skočim i šta vidim? Kada puše vjetar, onda more ima strije. To je, nažalost, još uvijek jedina sličnost između mene i mora. Trajne i duboke napukline kože koje se uglavnom dobiju trudnoćom... Hm? Možda rodi moj vječni ostanak.

Namaste,

tvoja M.

07.07.2006, Voli Oz

Draga Aleksandra! Dobile smo tvoje pismo i ne mogu ti prepričati koliko smo bile izvan sebe što ćemo se uskoro vidjeti! Tri, četiri mjeseca nisu toliko puno, to prođe odmah, bžžžljik i evo tebe nama! Super! Donesi nam neke votke. A daj, a daj, a daj! Ne mora bit Parliament.

Tvoje pismo nas je zateklo u tužnom stanju. Završio je teror svjetskog prvenstva. Zidane je dobio zlatnu loptu, a ja zlatni napad anksioznosti. Sva sreća da teta Tomica zna mješavinu domaćeg čaja, snažnu narodnu supstituciju za Helex. Mislila sam da ću biti sretna, da će me, kako se ono kaže na današnjem materinjem, oprati. Zaprljalo me. Kraj terora lopte znači i kraj našeg posjeta Ezu. Za četiri dana idemo natrag. Ovo je popis stvari u koje se vraćamo, a sastavile smo ga zajedno:

u mrtvačku glavu

u želudac na smrt bolesne krave

u majku svih bolesti

u gnojnu ranu sidašice

u tisućutristotrinaestu

u kuke i noževe

u dekoncentracijski logor

u septičke palače moderne arhitekture

u mrak i ridanje

u sprovode i karmine

u automobilske nesreće

u smrad i amputacije

u smolu

u boripova usta

u unatrag

u tri pičke kurčeve mile materine

u garažu, bejbe

Kažu da mali Isusić plače kad mladi ljudi sami sebe diraju. Noćas je, onda, isplakao more. Ne znam čija žlijezda suznica je povezana sa situacijom kad mladi ljudi diraju jedni druge, ali i taj katolički svetac je noćas imao poplavljen celestijalni stan. Alica i ja oprostile smo se s otokom na jedini pravi način. Jedino tako se guši čemer od partence.

Vratit ću se, Perlasica, obećajem ti to, još ovog postojanja!

M.

10.07.2006, Voli Oz

♠ ♠ ♠ ♠ ♠

Draga Aleksandra, pišem ti ovo posljednje pismo (jer odsad ćemo opet na mejl ponovno iz loše stare Kelerice. Pišeš mi da nisi znala šta mi je to „namaste“ pa si izjahuala. Al to značenje šta si našla nije točno. „Namaste“ je skraćeno od „nama ste svi vi šta slušate narodnjake kurac pušili!“ xe xe xe xe xe

Oke, sad kad sam ispuhala nepotrebnii napad dobre volje, mogu dalje. Vratila sam se i da, sve je isto. Pa stišćem i stišćem. Jer je to stara navada hrvatskog na-ro-da. Vruće je za umrijet. Jedva preživjeti ljeto znači lako poginuti po zimi. Stišćem i plačem. Al ne kao beba. To je skoro pa nesvjesno, potpuno instiktivno plakanje bez ikakvog razuma. Ili kao djevojka. Odavno je moj nedostatak prerastao spolne podjele i mutirao je u velikog bespolca i skače van iz boripovog tobolca kad god je toplo, a stalno je toplo. I ne kao Nataša kad joj ga je

Zeleni Robert stavio u *zweite klasse* bez upozorenja, a njoj su prvo potekle suze pa je tek onda reagirala. Ovo sam morala spomenut jer to što smo vidjeli u parku prije dva dana kad smo išli špijunirat to dvoje bilo je najbolje što se desilo otkad mi je Jack Nicholson rekao ono za miša i lava. Joj, za Jacka ti nisam ništa ispričala! I za Barretta isto! Kad se vratiš ispričam ti sve.

Plaćem, onako, suho. Moderno i za sebe.

Dok smo bili na otoku umrlo je točno i slovima, šestoro stanovnika Kelerice. Među njima i moja najdraža učiteljica iz Orwella. Sjećaš se stare Caravaggio iz kemije? Vi ste imali drugu, vama je bila Sipička, Slovenka, al možda se ipak sjećaš učiteljice Edne? I njen muž je stradao. Sve ih je unakazio borip. Isisao pa poslagao na hrpu. Sad ga ima sve više i više u uličnim razgovorima jer očito se spušta do naselja sve češće i sve bezobraznije. Čak ga je jedan šole uspio i fotografirat, ali mu je murija zaplijenila fotku jer ne žele šireću paniku. Kao da su panika i paranoja ikad pitale muriju za mišljenje. Možeš mislit kako je ovdje. Baka kaže da pretjerujem, da sam psihosomatska tempirana bomba i da sve to tako jako uzimam k srcu jer nemam vjere. Da sam loše jaganjce božje. A ja kažem – *agnus dei, qui tollis peccata mundi, dona mihi pacem. Dona mihi pacem* ili jednostavno odjebi!

Namaste,

M.

18.09.2006, Kelerica

♠ ♠ ♠ ♠ ♠

Dodatak četvrtom poglavlju

POPIS OTOČANA PO SELIMA VELI EZ, MALI EZ, SKALIN I FLITIN

Veli Ez

1. Marla (Polonijo) Bornael-Brnčić (1929.)
2. Giuseppe (Deuterio) Ezanino-Argento (1934.)

3. Marnico (Giuseppe) Ezanino-Argento (1950.)
4. Matijana (Matija) Ezanino-Argento rođ. Barešić (1953.)
5. Irma (Marnico) Ezanino-Argento (1976.)
6. Kalist (Eugenio) Skvažin (1929.)
7. Sautist (Eugenio) Skvažin (1928.)
8. Veljko (Andrija) Lukatela (1940.)
9. Milena (Josip) Lukatela rođ. Milinklade (1940.)
10. Gabriela (Josip) Milinklade (1942.)
11. Davor (Stjepan) Lukoran (1948.)
12. Eufemija (Tomislav) Lukoran, rođ. Mikić (1949.)
13. Stjepan (Davor) Lukoran (1971.)
14. Nikola (Nikola) Ezanino (1932.)
15. Nikola Secondo (Nikola) Ezanino (1933.)
16. Seska (Manovelo) Ezanino rođ. Justini (1933.)
17. Franka (Manovelo) Justini (1938.)
18. Stanka (Ante) Kalinestra rođ. Rožmanić (1957.)
19. Ivan (Avelin) Kalinestra (1958.)
20. Marko (Ivan) Kalinestra (1974.)
21. Avelin (Nikola) Kalinestra (1934.)

Mali Ez

22. Ante (Matan) Sklepić (1940.)
23. Nortist (Eugenio) Skvažin (1928.)
24. Ana (Hermann) Bebulić rođ. Puisse (1932.)
25. Matija (Stjepan) Lukoran (1951.)
26. Marija (Branko) Lukoran rođ. Bebulić (1953.)
27. Celestin (Octavio) Ezanino-Pirin (1925.)
28. Ravael (Lukan) Skalin (1927.)

Skalin

29. Maurin (Lukan) Skalin (1921.)
30. Lucija (Paur) Trope rođ. Skalin (1919.)

Flitin

31. Marija (Paur) Flitin rođ. Skalin (1918.)

Peto poglavlje

JACK TALKING

na dalekoj obali, miljama od kopna
stoji totem od ebanovine u crnome pijesku

Opel, Syd Barrett

ISTINA BR. 5

Sedmog srpnja, na dan kada je umro Syd Barrett, Tilda je prvi put razgovarala s Jackom Nicholsonom.

Iako se nikad nisu upoznali, pričali, vezali balone mački za rep i tako stvarali smijeh, Barrettova konačna smrt ju je pogodila. Suzdržavajući se od klišeja o ludom dijamantu, na Penzionerskoj terasi u Velikom Ezu držala je zdravicu svom osobnom kralju buke i seksa:

– Neka tvoje izmučeno, inzulinsko tijelo legne u otočni prah! Nek te bijela gmižuća djeca Majke Zemlje razvuku sad od Cambridgea do Svalbarda! Nek ti duša slobodno paraglajda oko svih Jupiterovih mjeseca koje si ikad opjevao! Evo, dižem čašu za tebe i još jednu za sve raznijete u Mumbaiju i još jednu za one iz nesretnog aviona u Irkutsku! Pjevaj im svima o zlatokosoj, o gnomu, o mačku Samu, o Dan Dareu, o slonu od sapunice, o domino pločicama, o čoporu vukova i kako si i najeden i napit i kako ti se čini da je sve san!

Jack Nicholson sjedio je četiri stola od njihovog, točno iza onog na kojem je svakodnevno odigravan najveći lokalni mirovinski kartaški turnament. Djevojački nekrološki tulum zvonio je po terasi i ometao ga u čitanju. Zaklopio je *paperback* izdanje biografije Walta Disneyja i podigao glavu. Tako ga je opazila Pomona. Smrznuto lice i smrznute zjenice i sve drugo što se moglo smrznuti na Pomoni, također se smrzlo i nije bilo nikakve razlike između nje i karbonitom svladanog Han Sola. Njena instantna katatonija privukla je pažnju prijateljica. Nekoliko okreta glavama i uskoro su se i one smrzle. Brada, obrve i salasta starost američkog glumca na hrvatskom ljetovanju sjedili su utabani u plastični jeftinjak od stolice:

bijeli Ronhill među prstima, makijato i voda reflektirani u Ray-Ban RB 3119 Olympia naočalama, jednoboje kupaće s prosječnom muškom ljetnom kvrgom i tamnoplavi t-shirt s natpisom „Zadar“. Znajući Tildinu opsjednutost Jackom, znajući po posterima, dvd-ima i neprestanim krijumčarenjem citata iz filmova u svakodnevne konverzacije, Alica uzme Panasonicov diktafon, stisne tipku s crvenim kružićem, ugura ga u paré ljubavnice i, ne prestajući se smješhati, kaže:

- Znaš što ti je činiti.

Tilda krene prema Jackovom stolu i prije nego što je potpuno ostavila djevojke iza sebe, drekne:

- *Yo, Mullholland Man!* – kao da joj je kakav Behemoth, Phenex, Abraxas ili sam Sin Jutarnje Zvijezde nevidljivom rukom prešao preko jezika. Znoj je radio Gardaland od njene mlade kože. Iz Alice je sjajila radioaktivna radost i ništa na svijetu, u tom trenutku, nije bilo tako iskreno kao njen altruizam.

JACK TALKING

Razgovor koji slijedi Tilda je sama transkribirala s tonskog zapisa.

(Negovornike engleskog jezika kordijalno se upućuje na Dodatak petom poglavlju.)

JACK:

Now.. whaddaya shoutin' for, girl? Isn't it enough that you've recognized me?!

JA:

Aaawc'mon, Mr. Nicholson, I just had to! Maybe you're aware, maybe you're not, but seeing you here.. is going to be on the top of my list of life events, something I will tell my children about, if I ever have any!

JACK:

Ok, but shoutin' like that?! Goddamit.. this is a.. god forsaken island! At least I thought it was!

JA:

Don't tell me that no one here's recognized you so far! As if that's believable!

JACK:

Damn right it's believable! I've been layin' low here for three years now and not a living soul has came up to me with that fan bullshit!

JA:

You're telling me... I'm the first?

JACK:

Well, now that you've mentioned it and I'm forced to think of it.. there's been a mild case of celebrityspotting two years ago when a strange looking woman, ya'know, ears down to here (pokazuje na vrat) approached me on the beach sayin' just how much she liked me in „Cobb“! Hey!

JA:

But... you were NEVER in „Cobb“! That was Tommy Lee Jones! It's impossible to mix you two up!

JACK:

Yep. Tell that to her! (opet rukama imitira ženine nisko spuštene uši) ..and I think she meant „Hoffa“ but.. whatever.

JA:

Dear God, dear God, dear God.. Hoffa! I can't believe I'm talking to Jack Nichol...

JACK:

Ok, stop it! Stop it, ya'hear? I'll sign you a napkin or a bra or somethin', just, just.. take your nose some place else!

JA:

No!

JACK:

No? Whaddaya mean no?

JA:

What part of no don't you underst...

JACK:

Ok, ok, what is this? What is this? Are you suggestin' a molestin' situation here? Am I being bullied? Oh, fuck sake, the attitude!

JA:

No, no, no, you're not! And maybe you're not aware of it, but...

JACK:

What?

JA:

This is the most important moment in my so called life and I'm not letting it go, especially when we are here, on this, how you've so elegantly stated, god forsaken island, where.. rules of firm continent soil and other inhibitions do not apply!

JACK:

Please, do go on.

JA:

Maybe you don't know but.. I'm being lied to all the time, constantly tortured by these supernatural creepy loads that are slowly but firmly turning my life into so much more than just a turmoil, and by people who are so much lesser than I am, and ok, I'm living in a house where nobody smiles and nobody cares and that house is rotting away in a street where life expectancy is negligible and the rain has an iron feel. Ok? An IRON feel. And if you don't let me buy you a drink, I'll make you a scene worth taking photographs!

JACK:

Hmmm... (najpoznatiji smiješak na svijetu širi mu se preko face) ..I like your style, little girl. The attitude... Let it be then! You've won me! I'll buy YOU a drink! Kale! Kale! Ahmmm.. yes! C'mere, bring us two.. coffees?

JA:

No way, thanks, pivica za mene, ahm, beer, ok?

JACK:

Yes, beer times two and make it icy! So! Shoutin' that useless nickname fuckery across half a village, heh, that was, should I say, a unique approach to meeting a famous guy like me..

and you strike me as an intelligent young woman. Are those your friends over there eyeballin' and gigglin'?

JA:

Oh, yes! That on the left.. that's Pomona. We call her Po. That would be Poe.

JACK:

Pomona.. just like that town in California?

JA:

Yes, just like it. Her old man was once there and he got caught by the appeal of the name or whatever. She's my best friend since the Great George Orwell Primary School Massacre.

JACK:

Since what?

JA:

Aaand that beautiful glow beside her.. that's Alica, y'know, similar like Alice or Alicia, only different. She's „the one“, if you catch my drift?

JACK:

Oooh, a love interest...

JA:

Well, to say the least.

JACK:

Very nice... why don't you invite them over here for a drink, they seem like nice people.

JA:

Weell... I guess they're letting this one belong to me and to me alone... it's just my thing... I can't explain in words, it's just something that I picked up from years and years of consternation and living in the doldrums and humdrums of the city by the sea.

JACK:

Doldrums and humdrums, eh? Hm. The girl of words. Ok. Whatever. Y'see, I don't actually understand you, but... there's something about you. I've never met a person who is so straightforward and likeably mysterious about her predicaments, but the way you talk about your girl.. it reminds me of...

JA:

Oh my God, here comes first hand Jack Nicholson true story!

JACK:

Weeeell, maybe not. I don't want people to know what I'm actually like. It's not good for an actor. So! You're.. you're.. ahmm... You love girls. Oh, I'm so sorry, I didn't mean to...

JA:

Please, it's ok. Really. No need for this. If I'd worry each time someone makes a rude suggestion or traps himself in an unintentional homo banter or doesn't know how to articulate...

JACK:

Oh, ok. Ahm... It's really beautiful here, isn't it? I mean, it beats the hell out of Aspen, I can tell you. Or Mulholland, heh, for that matter!

JA:

Yes... and on the clear day you can see forever.

JACK:

Oh please, no referential jokes, please, you strike me as a much deeper person. Which just reminded me! Why did you shout that „Mulholland Man“ crap across the terrace for?

JA:

Sometimes it puts words in my mouth and actions in my limbs. Don't ask who.

JACK:

Oh, I'm not... (nekoliko sekundi onoga što se obično naziva neugodnom tišinom) ...but I'm willin' to offer you a deal.

JA:

A deal?

JACK:

Good, so you can repeat words after people, very nice. The deal is.. you tell me something about yourself and I'll slip you some inside info about the Hollywood subjects that you are.. obviously.. interested in or whatever. We can chit-chat about any flick or fuck I've ever done! Now, whaddaya say?

JA:

Flick or fuck! Well, regarding my obsession with you.. kako da ti to kažem.. I reacted to the name of Hoffa strongly only 'cause I believe that it is the most fascinating thing you've ever done with your acting beside a couple of other things like being Tad Pringle or Randle Patrick McMurphy or Jack Torrance or.. or Joker!

JACK:

Ah, Joker.. ya'see, I was particularly proud.. and I still am.. of my performance as The Joker. I considered it a piece of pop art! Got it?

JA:

Ha! So you are self-aware after all!

JACK:

Of course I'm.. I'm an artist.. and the only true artist is the one who is self-aware! The first time I was up for an Oscar.. I thought I would win it, but I didn't have as sharp a view as I do now, ya'know...

JA:

And the second time?

JACK:

The second time... I expected to lose, and did to George C. Scott. Heh, I see you know that stuff.

JA:

I know my stuff.

JACK:

Yes, you do.. but, ya'see, even getting a nomination blows my mind. It still fuckin' would! I'd love to win but now that I've had several good performances that people at large have liked, it becomes harder to excite them. And familiarity breeds contempt.

JA:

It does, I know.

JACK:

So, are you.. an artist?

JA:

Is this our deal starting to take place now?

JACK:

If you want it. Just remember... you came to my table and within one minute you've confessed your dykey truth to me without even blinkin' so.. now I'm stuck here with.. with.. with this.. beautiful girl I could never persuade to meet my good pal Mister Midnight down below, if you know what I'm sayin', so.. at least you could do is offer me a conversation and since I do recognize you as a clever individual conscious of the surrounding cesspool of a world, right? ...I think it would be a thrillin' passtime activity. SO! Tell me.. are you an artist or not?

JA:

Sometimes I write lyrics. Poems. It's not much.

JACK:

Oh, a poet! The girl reckons herself a poet!

JA:

I know that! I recognize that! That's from „The Wall“! Now you're the one who's quoting!
HA!

JACK:

Oh, it was an easy one! Ya'see, that Pink Floyd t-shirt your girlfriend's wearin' over there... very nice one, I must add... is tellin' a great deal about you.

NASTAVLJAM:

Yes, a poet, hmm.. kind of.. ...and I've been writing a diary for some time now. I like to think it's a mirror which allows me to see inside the heart of the world's biggest problem.

JACK:

Which is?

JA:

Dear mister Nicholson... it's me.

SKROZ ZBUNJEN:

You? Girl. You haven't even told me your name. And it is obvious that you know mine, so... there's no better time for the two of us to be properly introduced! Hi there, I'm Jack Joseph.

JA:

Oh, another rooster in the henhouse!

JACK:

I asked you before, no movie quoting, pleeeeeease!

JA:

Sorry, bad habit.

JACK:

Ok, so.. you are...

JA:

The world's biggest problem.

JACK:

Huh, that's an indian name? Siouxi? Paspahgh? Powhatan? Navajo? Some Croatian sub breed? And what's your father's name, the World's Weeniest Weener?

JA:

Very funny. Anyway, I'm not telling. Ma il mio mistero e chiuso in me, il nome mio nessun sapra.

JACK:

Nessun dorma, right? My name no one shall know... oh, c'mon!

JA:

Nothing good ever comes when I speak my name out loud. Some kind of pestering trouble always happens when I speak it. Or somebody else, that's true as well. I don't want these shores to go tumbling and vanishing into the sea or sea itself to go boiling over or I don't know, some.. long forsaken volcano decides to wake up under our very feet or a gang of demented seagulls.. oh, you know what I'm implying.

JACK:

Miss Mysterious. Miss Trouble. Your face turned so serious and grey for couple of seconds there.

JA:

Did you wanted to say „stop the press, who is that!?", ha?

JACK:

You are persistent little pecker, aren't ya? Never thought I'd come here to this funny little horseshoe shaped paese and its.. hidden pearl.. sort of.. to find the world's biggest problem who, single-handedly, knows Tim Burton's „Batman“ by heart!

JA:

Oh, every single word of it.

JACK:

Scary! But interesting! You're... somethin' else.

JA:

It's suffice to say I'm the world's biggest problem and that's enough.

JACK:

I guess it has to be. If nothing else, for now. Ya'want somethin' to.. (prstima motira lopatanje hrane u usta) ...maybe? Something? Hm?

JA:

What's on the menu?

JACK:

Oh, let me propose a little somethin'. Kale? Kale? Over here! Yes.. No, no, not for now... just two ROYALS, please! Ok, thank you!

JA:

Royals? As in royal puddings?

JACK:

Oh, ya'know about it? Of course you do... you oughta. What have locals here done with that dessert.. it's touch of a sheer...

JA:

Ya'know it was originally... an American dish?

JACK:

Oh, it still is, my friend, it still is.

JA:

Right.

Smijemo se. Dolazi Kale sa dva kraljevska. Jedemo. Ukusno je. Jako.

JA:

So, what are you up to now?

JACK:

You mean... business? Well, ah... not anything pronouncable at the time... just draggin' my butt around, y'know, soaking my feet in the salty water... but I'll start filming this flick with Morgan Freeman in the fall. Rob Reiner's directing it.

JA:

Morgan Freem..whoa! Detective Sommerset! And you cannot not love him in the „Shawshank Redemption“!

JACK:

Cannot not!? Oh, girl, we would all love to be in that movie, I can tell you! Morgan is a.. pretty simple guy, ya'know.. and he was great as Jessica Tandy's driver. But... I'll have to know a little bit more about you if you want to talk about Hollywood stuff, remember?

JA:

Fair enough! Whaddaya wanna know?

JACK:

Nice drawl, almost close! Let's see, aah.. what does your mother do? Voila!

JA:

Let me tell you 'bout my mother!

JACK:

Oh my God, it's quoting time again, isn't it? You're sick. Stop, wait! That's... that's frommmm... God it sounds fuckin' familiar... let me tell you 'bout my mother... I know it's like science fiction or something like that... Dune? No, no, no... errr... errrr...

JA:

Blade Runner.

JACK:

NO! No, no, no! Why did you say it?! It would have sprung out!

JA:

Yes, I'm sure it would.

JACK:

Oh, is that a hint of poisonous sarcasm due to an uncomfortable mother question or am I just being naive?

JA:

Sorry. Well, let me tell you 'bout my mother, then. She's a pill popper, non-stopper, all day snoozer, heavy boozier, sad piece of rotting furniture, always out of reach, living in a cloud cuckoo land and slowly sinking in irreversible downward direction. Ok? She was once an award winning chef at some Adriatic ultra hotel, and for some time she was cooking in some high establishment in Vienna as well, but.. she hasn't been in the kitchen for other reasons than pouring herself a drink for years now. My late grandmother... who is still... well, alive... told me once she was a jolly girl with a broad smile that would shine so bright in the seventies it would distract the birds in their flight and...

JACK:

Stop the press! Your LATE granny who is STILL ALIVE?! What.. is that some kind of a wordplay I'm failin' to follow or aah.. WHAT?

JA:

You said „stop the press“, ya'know that, don't you? What? Feeling playful? Are you up for a little quote game?

JACK:

Ok, a bit. Pleeeaaase, do go on.

JA:

Concerning my granny... that's a... different story... and, may I add, quite QUITE different, so... let's lay off of it, for now. K?

JACK:

I'm enjoyin' this!

JA:

Anyway, she was a fine young thing. Now.. I'm sorry to say she's a vegetable, non

simpathico, a fume and a shadow.

JACK:

A fume and a shadow! Harsh! Why did she become that way?

JA:

Dunno. I mean... no one knows. I suspect it is because father is gone all the time.

JACK:

Father's gone, ha? Hmm... she might be awful 'cause she's sad.

JA:

Yes. Or there's a certain amount of guilt over something... something that has to do with him, I don't know.

JACK:

And where is he?

JA:

He left us. Many years ago. I'm ashamed now.

JACK:

Let me guess... you're not in touch with him?

JA:

No, no, I am.. we.. ahm.. we sometimes have a cup of coffee together. Irish cream. Once or twice a year. It's often so awkward sitting there with him, but.. I need that. I miss him like crazy. Heh, sounds like a sleazy love song, but I do. I feel like he's the one who could restore the peace again. He's the one who could destroy the stone within me, like in that Murakami's story, ya'know? Ya'don't? Nevermind. Seeing him from time to time.. it's like a mixture of hope, self-deception and horror.

JACK:

Oh, man.

JA:

I'm sorry, but you've asked me.

JACK:

So, that's how it is, ha?

JA:

Yes, but I manage. I try to love. And I love. Love's the greatest thing that we have, is that not so? Hm. Like the song said? You can't let things do you in. Or you can? I got to do other things because the steam builds up so intensively I might explode and... after all, everybody's gotta side specialty.

JACK:

Yes, like Krunoslav Kićo Slabinac had his rock'n'roll fling.

JA:

I always thought that was a deliberate distraction from his eye!

JACK:

True! His eye was keen on wandering! Maybe that's what Sauron had to do, ya'know, start recording rock'n'roll covers to distract elves and hobbitses from his eye, just like Kićo did! He! Oh, but... Love is the greatest thing. After sex. It sounds like you're living in a pretty depressive house.

JA:

Can you see the connection between us, Jack?

JACK:

I guess you're aiming at the story 'bout my dad. That's the Jack story that everybody knows. A connection.. yeah. We are both raised by women. Except for the fact that I grew up in a beauty parlor, had a very strong polish railroad brakeman for a sort of a... ya'know, kind of a father figure, in a way... an honest guy who had acknowledged when I was 8 or 10 or in there, that I might very well be a lot smarter than he was! Figure that! So I... didn't have a repressive, competitive father. One of the things I've been lucky about... in life... is that I'm not a subject of emotional blackmail... which is normally one of the big spins you get from your family.

JA:

Oh, you've nailed it with this one!

JACK:

It's all relative in the end. My motto is - more good times!

Nazdravljamo.

JA:

I can't stop wondering... what it would be like if my old man had not been gone. Would we be a... so called... normal family? Would I be more normal? And what would be my fate?

JACK:

Hey, what is normal, girl? What is normal? And, please.. what is fate? If you believe in fate, it means you're lazy. Isn't that how the story goes?

JA:

Sometimes there's no other way of explaining things that occur around me than by fate. I certainly try to do things the right way.. I try to play along and it's not easy dealing with people. Sometimes I feel like a lion forced to be a mouse.

JACK:

Mark my words, lassie... it's better to be a lion treated as a mouse than a mouse treated as a lion. It always comes flat in the end. If my geriatric wisdom can do you any help, go and take it from my own experience. It's not easy to be self-confident. For example, there's a period just before I start a movie and I start thinking.. I don't know what in the world I'm going to do! Ya'know? I'm lost! How am I going to do it? It's a free-floating anxiety. And that is applicable to anything you do in life.

JA:

Yes, but I somehow think.. in your case, though, that free float is over by lunch the first day of shooting, right?

JACK:

Hahaha... I think this is the beginning of a beautiful friendship.

JA:

Oh, Mr. Nicholson, that's just too lame!

JACK:

Girl, it was never ment to be a part of this... quote frenzy! I really meant that!

Opet ne govorimo ništa jedno pola minute. Gledam Alicu i Po, zapričale su se i mašu rukama, pa se smiju. Tako sam jako sretna što mi se sve ovo događa da se osjećam glupo. Onda sa malog zvučnika koji visi na cedru spiker Radio Zadra ponovi vijest o smrti Syda

Barretta i pusti „Dark Globe“.

JACK:

Sad, right? This fucker died two times... once at the end of 60's and... now again. Sad. Syd. Sad.

JA:

Ever got to know him maybe?

JACK:

No. I met the drummer once, though. Too English.

JA:

Oh. It is sad... sad about Syd. Oddly sad. Listen, Jack... How about your part of our little deal? See... I've always imagined this scene... when Lara Flynn Boyle, like, dumped you and you resorted to Marlon Brando's house and I've always had this picture in my mind, you ringing his bell and then the old Brando opens up in his pyjamas or in some ordinary t-shirt and he lets you in and...

JACK:

Just don't ask me how Lara was. That's just too sparse.

JA:

Was she really a boil?

JACK:

Fuck! Will you marry me, girl? You're just too funny!

JA:

HA! No way! I'm not fond of a cock, man! Heh. I mean, I once was... I loved the cock, I needed the cock and if I ever become fond of a cock AGAIN and 'cause of you, heh, you'd need so much viagra with me... it would empty your whole Batman earnings stash in a month or so!

JACK:

Oh, for a world's biggest problem you're just too... ooh... and you must know I only take viagra when I am with more than one woman, so, your girlfriends over there would have to join us, but... don't worry... I'm not a raver anymore. All good things must come to an end. Oh, c'mon, I'm throwing pearls here!

JA:

Yeah, yeah, pearls, so was she a boil or not?

JACK:

She turned out to be one, in the end. Let's not turn this conversation in „who was Jack with“, ok? I've told you before... you struck me as an intelligent lass.

JA:

Oh, no, I don't care about her! I mean... I liked her in „The Practice“ for some short time and she will always be Donna Hayward to me, but this is about that moment when... Marlon... opens... the door... for you... and you... come in! Remember? Ya'know, one titan opens the door to another one. How was that like?

JACK:

Go easy on the titan thing. Well, I'm sorry to say I must dissappoint you. Ya'see, he wasn't at home at all. His staff let me in. Marlon was in Europe at the time.. so.. this.. ahh.. door opening never happened. And I only stayed there couple of hours, cuz, ya'see, I do have my own home. Matter of fact, couple of them.

JA:

Weird. I don't feel any dissappointment. I always had a feeling I constructed that image in my mind, but.. I must tell you, and you'll tell me if it's too difficult for you to talk about it.. recently I saw „A Streetcar Named Desire“ again and „Mutiny On Bounty“ very shortly after. Man, he was...

JACK:

It's ok. I actually feel really good when Marlon comes up in a conversation. He was so much more than a friend. I mean it when I say that if someone can't appreciate Brando, I wouldn't know how to talk to that someone. If there's anything obvious in life, this is it. Ya'see, other actors don't go around discussin' who the best actor in the world is, 'cause it's obvious that he is. He'll always be.

JA:

A weird mix of sorrow and glee just kicked in.

JACK:

That's life... a weird mix. Right. I got hit again by Marlon's death when I was at Chris Penn's funeral earlier this year. That was a weird mix! I remember this one time... we were both

after the same role... Marlon and me... it was back in 1977 and there was never a single second of rivalry between the two of us. Yea, I see you're gonna ask me what it was... it was for the role in „Equus“, ya'know, by Peter Shaffer? Yea, of course ya'know. Then the part went to Richard Burton instead. Fucketty fuck! But it's ok. It wouldn't suit me to be jelaous.

JA:

God... you and... Marlon and... Richard Burton... I still can't believe all this!

JACK:

Oh, it just is what it is. So, what, when, why, what, how long are you staying here?

JA:

Not too long. We came here to avoid the world soccer championship.

JACK:

Yak! The most overrated children's game in the world! C'mon, comparing it to, let's say, basketball... it's a spit in a spittoon!

JA:

When the terror of the ball ends we'll be heading back. To the bleeding void.

JACK:

Oh, bleeding void!? Now, that was bitter! Hey, there's no need to feel all that! I'm sure life offers good and sweet things to you as well. Now... how about... that pretty little girl... sitting over there? Hm? She's not part of that... bleeding void, is she now?

JA:

Jack, listen... it's the ONLY sweet thing. One tea spoon of brown sugar in a royal pool of yellow bile.

JACK:

Sometimes a spoon o' sugar can sweeten the...

JA:

You're not listenin. Sorry, that was rude, I know, but... you just don't know how it is. Ya'see, ordinary people wake up, go down the stairs, have breakfast...

JACK:

...kiss someone goodbye, go to work... I'm smarter than that! What are you trying to tell me?

That you're Batman? Girl, you're busted!

JA:

Ok, I am busted! Heh. But here's my point! All those... ordinary people... have their problems too. Miserable paychecks, mind games, a misfit child, cold relationships, the issue of settling, maybe.. the issue of settling for less or... civil rights, maybe... diseases, cancer, god-forbid... friends betraying or passing away, love, hate, envy, food, cars, vacations, conflicts, joy, spiritual questions, meaning of life, surviving, all sorts of things, right? It's mostly money, but when it's not... it's feelings. Right? I mean, there's also happiness and there are all sorts of nice and good things in life, but... everything and everyone's in the pot.

JACK:

Ordinary life is pretty complex stuff.

JA:

That's... that's... oh, shit!

JACK:

Paul Giamatti as Harvey Pekar in „American Splendor“. That's one of my favourite quotes 'cause it rings so true.

JA:

Bravo. I got kinda blocked.

JACK:

Now I got you back for that Blade Runner thing. What that stands for... is a beautiful and simple truth of how to comprehend life, how to... fathom it! Life is a ride and it's a ride for everyone... and you must learn to take both punches and felatios.

JA:

Ooooh, that's deep.

JACK:

Shut up.

JA:

In the place where I live... all this is taken on a higher level of complication. I got a druggy mum, an absent dad, a wicked sis, very wicked, an innocent bro and a dead granny... who is, well, ya'know... and that Cinderella groove in the house and... that's life... for me. On the

other hand... I got my girl and... I got my friends and my occupations and expressions and all the good things, and that's life too. But, but... oh... my street... our street... that's a radiant black hole that oozes malice. There are forces at work there that gobble people up.

JACK:

Black holes don't ooze. They are always in a feeding frenzy.

JA:

Yes, they do. First they feed and what they can't swallow... they spit out!

JACK:

True, but... gobble up? I mean, like... the street eats people? What?

JA:

Yes it does. People just dissappear. There's this creature called borip that lives there... or they just go to sleep and vanish in the air overnight. Literally. I know it sounds crazy, but it's like that... and that's the way it is! And apart from dissapearings... there's a feel of constant downer, like you're in a cardboard box enforced by superstrong duct tape and there's not a Kal-El in the world that can rip it apart.

JACK:

Are you... being... like... narative... or poetic... or are'ya just pulling both of my legs?

JA:

No, no, no, no! It's real! These thoughts are not subjective! Ya'feel that... physically! I'm telling you, maaan... it's real! I suspect huge and vicious crossings of underground waters or that the devil is real and is not living in Helsinki, like Tricky once said in a song, but in a luxury flat... just below mine.

JACK:

Get outta here! Are you.. sane!?! No kiddin', lassie, are you SANE sane?

JA:

Ya'see? This is how people usually react when I try to tell them... and who can blame them, Jack? Who can blame them? I'm aware how all this sounds... like I'm tripping or I'm just super-spoiled and too lazy to take control of my own life, but... ya'know what happens to people back home who try to do that? Ha? Back home? Ya'know? Ya'don't! They loose seventy percent of their bodyweight in three hours.

JACK:

You're fucking scarin' me!

JA:

I've seen it with my own eyes. I mean, I didn't, but... Listen to this... I said earlier that Po, over there, Pomona... is my best friend since the Great George Orwell Primary School Massacre and it puzzled you, right? Listen to the story! There was a big, like, really huge aquatic park in my street, it was.. like.. twenty years ago. Or more. The aquatic park was respected.. visited.. kids and people from all over Yugoslavia came to check out the underwater life and get acquainted with the species. It was, ya'know.. when you're in primary school you get to visit all the World War Two places and... chocolate factory in Zagreb and... all those capitals of former republics and of course... the.. Aquatic... Centre... Rijeka! Ya'know? Or whatever it was called. Oh, yes, totally high profile and pro. But... ya'know what happened that led to its, not only closure, but deconstruction to the last bit?

JACK:

Some sort of massacre, I presume from the name of it. Terrorism?

JA:

One of the most popular dolphins that lived there, Kalbo, the star of the dolphin show.. just went completely berserk one day, jumped across the fence, he fucking flew over, man, and crawled up to George Orwell Elementary School during the.. how do you say it.. big break? Ya'know, the fifteen minute lunch break in school? And Kalbo The Dolphin.. killed.. nearly two entire classes. Fiftythree kids killed and burried and twenty more bitten and then cured for several months from weird gangrenous infections.

JACK:

Are you fuckin' with me?

JA:

I knew you'd like that.

JACK:

It's no joke, baby! Stop bustin' my balls! You're fucking with me, right?

JA:

No, I'm not. I'm not fucking with you! That event.. went down in history as The Great George Orwell Elementary School Massacre. Do you get it now?

JACK:

Listen to me, girl and listen to me carefully. Put your things in a suitcase and... GET THE FUCK OUTTA THERE!!! You can have control over your life! Just get out of there, get go, get away! There's nothing keeping you there, I mean... people have done bigger, stranger and more courageous things throughout the history! Pack it and split! Get a hold of your future! Fuck all that!

JA:

Ok, ok... cool it vixen. Nice of you to get so irrate... that's... sweet.

JACK:

Oh, everything is sweet to you girls! If I'd taken out a rabbit out of my bunghole and presented it to you as a gift you wouldn't scream... animal abuse or... rectal torture! Septic fur! No! You'd say... how SWEET! Please, I told you... I'm being serious! Pack your little books, lip gloss and clothes and fucking elope! I'll find you the best job anywhere in the States or anywhere in the WORLD! I'll help ya, goddamit! Ha? What about that? The great god of cinema and sexuality, your ultimate superhero, the big Jack Nicholson is willing to help you!

JA:

He he he... that was funny... the great god of cinema and sexuality... and also the most flattering thing I ever heard. Thank you, man, but...

JACK:

What?

JA:

There's a catch. No one can leave our street.

JACK:

Bullshit! Bull... shit!! Now you're not only fuckin' with me but you're tryin' to insult me as well! My age or what not? You think I'm... stupid or somethin'? You think I live in a... Hollywood celebrity bubble? What, it's just... coke talkin', right?

JA:

My god, why?!

JACK:

How.. on earth.. did you get here on this island? Ha? You are SO busted now!

JA:

Oh... it's simple. You CAN leave... for a short period of time... or even for a longer one, but... the street catches you no matter where you hide. People go to work or to school in other parts of the town, some travel, as my friends and I, some even go across the globe, but if the street senses you're not planning on returning.. punishment comes in various forms. Listen to this. Once lived a man named Mr. Vinsky. Ok? He was a local barber, and ahmm... weeeell... let's just say his set of scissors were kinda alive. I don't want to get deeper in that right now. He thought he had it made. He took his wife and his daughter, pretty little redhead from my point of view, and went to, so called.. vacation to Greece. His plan was to pretend to be on vacation for the rest of his life. He thought he could trick the street and.. he almost succeeded. They all got too relaxed in their fifth or sixth year of exile and... ya'know...

JACK:

What happened?

JA:

Their own beds suffocated them while they were sleeping.

JACK:

Ok.

JA:

Ok, what?

JACK:

Ok as in... ok, I believe you but I don't want to so I'm in big conflict now. Fuck me sideways!

Duža pauza. Na snimci se čuju samo galebovi, more, udaljeni smijeh njih dvije, zvuci penzionerskog kartanja za drugim stolom i komemorativni Radio Zadar na visećem zvučniku.

JACK:

If you ever feel like pretending your whole life away... give me a call. I'll fix you a permanent vacation anywhere you like.

JA:

Thank you, Mr. Nicholson. I sense that is from the heart.

JACK:

Sure it is. To be aware of the problem is the first step... you surely know. You do strike me as an aware person. If you ever wish to break the ground... search me out, I'll help you. Here. That's the phone number... you can always reach me by this one, ok? Now... what am I gonna do with you? Girl, girl, girl... you gotta be a pioneer.

JA:

It's hard to be a pioneer.

JACK:

You've seen „About Schmidt“?

JA:

Three times.

JACK:

Quote away! That's an order!

JA:

The cowards never started... the weak died on their way... only the strong arrived... they were the pioneers.

JACK:

Wow, that was.. accurate. I guess. Heh. You really know your stuff.

JA:

Yep. I even pressed pause and zoomed it in on the dvd for that one, I liked it that much, ya'know? I saw that movie only cause you were in it. Oh, c'mon, those „Dear N'dugu“ letters... strong stuff!

JACK:

Thank you. It's all about the good script. I am flattered by fans, ya'must know that. But... but... you... you really...

JA:

Yes. I really know my stuff.

To je bilo zadnje što su taj dan govorili. Jack je otišao na večeru u svoju ešku kuću, a Tilda se vratila svojim sirenama. U slijedećih nekoliko dana razgovori im se više nisu micali od filmske industrije. Do kraja ferija pobijedila ga je u citiranju filmova. Ljeto kad je upoznao Matildu Sarapin ostalo mu je u sjećanju kao najljepša izmaglica ikad odsanjana na javi. Kao i ono ljeto kad je snimao „Easy Ridera“, priznao joj je. A svi znaju kakvo je to bilo ljeto.

Dodatak petom poglavlju

ŽIVOTNA PRIPOMOĆ ZA NEGOVORNIKE ENGLESKOG JEZIKA: ŠTO SMO VAŽNO SAZNALI U TILDINOM RAZGOVORU S JACKOM?

Jack posjeduje kuću na Ezu i tamo redovito ljetuje. Na otoku ga nitko ne prepoznaje, osim jedne žene koja misli da je Tommy Lee Jones.

U Ulici Helen Keller kiša ima željezni okus.

Rudolf Pimliko je svoju kćer nazvao Pomona nakon što se oduševio istoimenim gradićem u Kaliforniji.

Tildi, ponekad, neimenovan netko stavlja riječi u usta i pokrete u udove.

Jedini pravi umjetnik je onaj koji je samosvjestan.

Tilda piše dnevnik i poeziju.

Tilda zna napamet film „Batman“ iz 1989.

Morgan Freeman je prilično jednostavan momak.

Ana Sarapin je nekad bila cijenjena i nagrađivana kuharica u neimenovanom jadranskom luksuznom hotelu, te u vrhunskom restoranu u Beču. Ta ista žena je sedamdesetih bila vedra djevojka širokog osmjeha koji je sjajio toliko jarko da je ometao ptice u letu.

Zlatko Sarapin napustio je svoju obitelj. Tilda i on se jednom ili dvaput godišnje nađu na kavi. Za nju je to mješavina nade, samozavaravanja i užasa.

Ljubav je najveća stvar koju imamo.

Jack je dobro upoznat sa detaljima karijere Krunoslava Kiće Slabinca.

I Jacka i Tildu su odgojile i podigle žene.

Emocionalna ucjena je uobičajena pojava unutar obitelji.

Bolje biti lav tretiran kao miš nego miš tretiran kao lav.

Marlon Brando je najveći glumac svih vremena.

U Ulici Helen Keller ljudi nestaju preko noći, a oni koji pokušaju preuzeti kontrolu nad svojim životom izgube sedamdeset posto težine u samo tri sata.

Akvatički Centar Rijeka, velik i poštovan zabavno-edukacijski park, pred mnogo godina je zatvoren i rastavljen do posljednjeg komadića zbog incidenta zabilježenog kao Veliki masakr. Zvijezda predstave, dupin Kalbo, preskočio je ogradu, dopuzao do Osnovne škole „George Orwell“ za vrijeme velikog odmora i pobio skoro dva razreda.

Nitko ne može zauvijek napustiti ulicu. Ona tolerira samo kraće izlete. (Gospodin Vinsky, lokalni brico, mislio je da ju može prevariti. Preselio je obitelj u Grčku gdje su do kraja života planirali hiniti godišnji odmor, no u petoj ili šestoj godini su se previše opustili pa su ih kreveti ugušili na spavanju.)

Treba biti pionir.

Šesto poglavlje

FORŠI SAM ROĐENA S TIM, A MAYBE JE TO MOŽDALIN

čovjek se z letima priviči na zlo
Gruntočani, Draš Katalinić

ISTINA BR. 6

Najseksi scena ikad snimljena izvan žanra pornografije, a da uključuje samo jednu osobu, je ona iz filma „Tommy“ Kena Rusella u kojoj se Ann Margaret valja po bijeloj *so seventies* sobi i ogromnom bijelom penisu personificiranom stiliziranim falusoidnim jastukom, zapljuskivana mlazovima sapunice i Rex graha („...dobar i za Kraljicu!“) dok sa šampanjcem u rukama pokušava ugasiti Tommyjev vapaj da ga se vidi, osjeti i izliječi.

Najseksi scena ikad snimljena izvan žanra pornografije, a da uključuje samo jednu osobu, izljuje se iz LG televizora Pomoninih roditelja. Tilda je prekrížila noge i lagano stišće. Zna ona što se može sa mišićima kad se drži noga preko noge.

- A koja je druga najseksi scena ikad snimljena izvan žanra pornografije, a da uključuje samo jednu osobu? - pita domaćica.

- Ne znam... - odgovara Alica, a vrat joj miriše na oksitanijski sapun od cimeta i naranče - Ali znam koja je najseksi scena izvan žanra pornografije, a da uključuje dvije osobe. Ona s Laurom Harring i Naomi Watts u „Mullholland Driveu“.

- Mogla sam si mislit.

- Pa šta nije?

- Pa je, al... Te vaše najbolje scene izvan žanra pornografije, a da uključuju jednu, dve, pet ili dvaestosam osoba... Nikad ne uključuju tipove.

- Zato si ti tu.
- Da. Zato sam ja tu.
- A jesi ikad razmišljala o tome da promijeniš tim?
- Promijenim tim? Šta smo i mi sad američki film? Ne, hvala. Onih devedeset posto ženskog u meni traži i čezne za ostalih deset, a to se može naći samo kod nekog ko ima tih deset. Obično su to oni koji imaju devedeset posto muškog u sebi, a to su, žao mi je, djevojke, uglavnom muškarci. A i volim... - Po nasloni lakat na koljeno, stisne prste u šaku i podigne ruku u prejasnoj metafori erekcije.
- HA! A da postaneš barem fiftififtić? Ono, polapolaist?
- Bi?
- Da, bi. Jel bi?
- Ne bi.
- Po, jel tebi oke kad te mi tako malo... Zajebavamo?
- Tilda... Jel ptice lete?

FORŠI SAM ROĐENA S TIM, A MAYBE JE TO MOŽDALIN

Park Egona Schielea i brdo Gingko prosuli su svoje lišće po trgu Kláre Fehér, Vjevergu i svim ulicama od Blizanaca Dunsten do Poe Alpine i Jupiterove. Jesen je obukla i Pad Oje Kodar u lisnatu haljinu. Stariji stanovnici te stepenice zovu Uspon Franje Kluza, ali otkako je naslijeđe narodnooslobodilačkog vojevanja zamijenilo naslijeđe tisućljetne kletve, nesretne škole imaju žensko ime. Iz Pada Oje Kodar cijedi se majušni izvor koji na zimu uvijek zaledi pa najmanje jedan čovjek godišnje tu slomi nogu ili upozna vječnost. Park Egona Schielea i brdo Gingko učinili su svoje i kamena boja kamena više se ne nazire ispod foliarnog tepiha. Lišće je zavladao cijelim naseljem. Ljudi iz Čistoće poslože prhut iz striptiz-krošanja, a onda im djeca razbrcaju sav trud. Nekad to radi i Tilda. U jednu takvu urednu hrpu sad gleda kroz kuhinjski prozorčić. Stoji iznad mirisa soli koja se topi u vodi za Basmati rižu i vjeruje svojim

mislima. Dvije posljednje ovogodišnje moske domestike debelim tijelima paradidlaju po prozoru. Mali Martin sjedi za kuhinjskim stolom i bojankom. Njegova sestra Ana sjedi nasuprot njega i krati dosadu crtajući brkove i očales pokojnicima u Novom listu. Jesen je dotakla ne samo Pad Oje Kodar već i Tildinu kosu.

- Prva siva u dvadeset i šestoj... - rekla joj je jučer djevojka - Pa to ima samo još na ratištima i u genima. A naši nisu kameni nego drveni. I pomalo truli, ako se mene pita.

A trula je bila i atmosfera u cijeloj zemlji kad je prvog dana listopada u Dnevniku Đurica Drobac pročitao vijest da je Vatikan službeno objavio samoukidanje Katoličke Crkve. Papa Benedikt Šesnaesti, kojeg Ferdinanda od milja zove Pjevač Štakorima, obratio se vjernicima objavom „Novo Cedat Ritui“ i objasnio kako mu je žao, ali da jednostavno više ne mogu ovako i da je sve otišlo u potpuno krivu stranu od onog što su htjeli na početku i da, ukratko, ukidaju Crkvu kao organizaciju i reformiraju se u agnostičku neprofitnu zajednicu dok Bibliju zamijenjuju svim raspoloživim mističnim knjigama, svim evanđeljima i znanstvenim, arheološkim i povijesnim knjigama, pa tko želi.

- ŠTA SI TAJ KOBASIČAR MISLI?! - baka je urlala. Prozori su se tresli. Jamnica je instantno hlapila u zatvorenim bocama. One dvije muhe sudarile su se u letu i sunovratile.

- KO ĆE SADA NAMA UBIJAT JEBENE VJEVERICE?! - stane, pogleda Martina i objasni mu:

- Baka je ljuta. Baka smije. - pa nastavi - To nema nigdje! Vojtila ne bi nikad tako! To samo ovaj oktoberfestovac tako! Vojtila je bio čovjek, majku mu, najbolje šta se ikad dogodilo katoličanstvu od kad je Isus porazbacao trgovce iz hrama! U, al me iznervoziralo ovo! Matilda! Daj mi imenik, idem odmah zvat efendiju!

- Možda da razmisliš malo prije nego se prebaciš na neku drugu vjeru, ha?

- Nemam šta ja razmišljat! Ovako iznevjerit Festival Vjeverica... Tradicija od preko sto godina ode ko drek u školjku jednom enciklikom! Ne, ne... Neće me više! Prebacujem se odmah! Daj mi imenik!

- A da vidiš malo opcije... Kojem konceptu su tvoja duhovna uvjerenja najbliža?

- Nema tu nikakvih opcija. Rabin Singer je odselio još osamdesetosme! Onaj mali ćelavi budist, kako se zvao?

- Benares?

- Da, Benares... On je u zatvoru. Šri Šrimad Bimbilimbi je neozbiljan. Velečasni Zbašnik je sad očito izvan igre. Prota Torentije Treći Lepi je više na Rabu nego tu, on ni ne zna da se ovo desilo. Ko mi drugi ostaje? Sestre Hemero iz Jehovinih? Prije bi prešla na vudu nego kod njih dvije nezmasne! Daj imenik, idem zvat efendiju! Oni su, iza ovih naših, nekako najnormalniji od svih. Barem imaju istog boga ko i mi. A i vjeverice nisu prljave životinje!

- Je se može to tako? - mali Martin osjeća da tu nešto ne valja, ali ne zna točno što.

- Ma nego šta! To ti je ko telefonski operateri... Ideš, pa promjeniš! Uostalom, mene bi svaka vjera htjela... Ja sam živi dokaz da im obećanje zagrobnog života nije feler.

Tildi je to sve skupa bilo smiješno. Nekoliko sati kasnije, samo u hlačama i ljubičastom grudnjaku, u pregrijanoj Pomoninoj keramičkoj radionici, rekla je:

- Patti Smith, poetesa, heroina i muza, u jednoj svojoj pjesmi kaže da je Isus umro zbog nečijih grijeha, ali ne zbog njenih. Slažem se, sestro!

- Za Patti Smith! - trio kojem se pridružila i Porcija Peloza nazdravlja kućnom verzijom cuba libre. Njihovi, skoro pa goli, likovi sedefasto su sjajili pod plemenitim plinom podrumskih lampi.

- Kolko limete! Degausiralo me! Čvoink! - Alica hvali koktel, briše znoj s čela.

- Kad je bal nek je Balrog! - ponosni barmen u domaćici.

- Ne razumijem oko čega je cijela frka... - Porcija u jednom od onih svojih bezobraznih grudnjaka zbog kojih će četiri godine kasnije biti zamalo silovana u vikendici blizu Kotoribe
- Jedna religija gore dole. Mislim, ono, nabavite si život, nađite si posao, odgojite djecu da ne psuju po cesti i da ne razbijaju autobusne stanice u ime sporta! Ko zna šta je doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim rekao na sve to?

- Rekao je... Šta si takva... Pa pozovi me nekad na koh! - Pomona, klaun. Podrumom se prospe ženski smijeh zbog davne interne epizode sa nabujkom od riže.

- Daj, Po, šta si ti postala tako, kao, duhovita u zadnje vrijeme? Smiješnija si od ljeta '97. A svi znaju... - Tilda krene, a ostale se pridruže u unisu:

- TO JE BILO SMIJEŠNO LJETO!

No, tri dana kasnije Tildi Sarapin nije bilo do smijeha. Tog utorka ujutro, bio je točno treći

dan desetog mjeseca, uzela je tanko i dugačko drveno slovo J iz pridjeva kojeg je baka zabranila, odrezala gornju serifu sestrenom pilicom za tehnički, našiljala vrh i na njega nabola krilo velikog netopira. Tako je dobila kišobran. Jer joj je trebao. Jer se vratila kiša i jer se vratila magla, ona ista koja izlazi iz šahti New Yorka i skriva mitsku djecu aligatora i čovjeka, ona ista međimurska megla, crna i globoka, ona ista londonska što tetoši ubojice i romaneskne detektive, ona ista Fellinijeva koja zamata boškarina i didu, ona prava gusta jogurtasta á la Keller koja guta horizont poput mitske zmije i ne popušta.

- Ovako je tako lijepo, mračno i tjeskobno, kako bi i uvijek trebalo biti. Samo da je još malo hladnije. - namjerno se crnila hodajući prema pošti. Netko je trebao platiti račune, nakupljene otkad se baka prepustila bezbrižnim partijama bridža sa svojim suafežetkinjama i zaboravila na mamu Sarapin, nekontroliranu plutaču u moru Southern Comforta. Pomoći nije bilo ni od Ane mlađe. Pesto di sestro, kako ju je zvala Tilda, bila je gora nego ikad. Pod udarima puberteta i menstruacije komunicirala je isključivo žutim post-it kvadratićima. Ispisanim bezobraštinama polijepljenim po sobama odbijala je kućanske poslove, javljala se na telefon, prigovarala na sve što Tilda skuha, prijetila onome tko je isključio bojler i tužakala sve postupke prvog koljena. Tildu je to podsjećalo na Arsenov stih o općenju sa životom preko advokata, no nije bilo te poetske slike koja bi eufemizirala Anino ponašanje.

- I kako ti je sad s njom? - iskreno zabrinuta Alica sklupčana u Penskyjevom separeu, desetak minuta nakon što je Tilda platila račune. Pomona sjedi pored i jede Sachericu.

- Užas. Hidra. Ona je hidra! Hormonsko čudovište. To stenjanje u snu, taj miris seksualne želje po hodniku, zgužvani primjerci Man's Healtha po svuda... Ma užas!

- *Sunshine*... Zašto ti jednostavno... Ne spakiraš kofere? Pinklec na rame i adijo. Jer ovako će te pojest. Do proljeća si gotova ako ostaneš s njima.

- *Moonshine*... Di da odem? Šta ću s Martinom? Ko je uopće stari tom malom? Kužiš? Šta sa starom? Misliš ti da mene baš briga za nju? ONA je gotova do proljeća, a ne ja!

- Pa šta je na silu ne odvedeš u...

- Aha. Probaj ti negdje Anu Sarapin odvest na silu. Vidi ovo... - zasuču rukav parke i otkrije krastu koja štiti duboku ogrebotinu.

- Možeš uvijek živjet kod mene. - Alica joj se nježno spusti na koljeno.

- Šta bi s tim riješili? Ionako smo predmet sprdnje u selu. Šta misliš otkud mi ovo? I ovo... -

zasuče i drugi rukav. Još jedna krasta, rorschachovski odraz prve. – Budi ti lezba u onoj familiji.

– Nemoj govorit lezba. To mi je odvratna riječ. Ko da planinu zoveš hrpa blata. Možemo na Ez. Tomica će nas uvijek primiti.

– Hrpa blata... Hoće Tomica uzet i Martina? Hvala ti, srećo, al, ono, pliz... Šta vi nikad niste čule šta se dogodi ljudima koji se odsele? Kad si zadnji put bila na frizuri? A? Dajte, ono... Ajmo o nečem drugom.

– Frizuri? – Pomona progovori, usta puna čokolade. Nitko joj ne odgovori. Minuta šutnje među prijateljicama. Jedna od Penskyjevih konobarica usavršenim manevrom zamijeni punu pepeljaru praznom. Tilda naruči:

– Daj meni još jednu kolu. Uvozu, obavezno.

– Uvozu? – konobarica nakrene glavu.

– Da, uvozu. I nemoj mi slučajno podvaljivat točenu u Hrvatskoj... Jer ću znat.

Konobarica zakoluta očima i ode. Tilda preduhitri pitanje koje se počelo uobličavati na Pomoninom licu:

– Vjeruj mi... Da piješ kolu znala bi o čemu pričam.

Nova minuta šutnje među prijateljicama. Alica ponovno otvori vrata blebetanja:

– Jeste vidjeli kako Oliveru Mlaku svjetli glava na džambo plakatima za „Kviskoteku“? Znanje je, lažu, opet u modi.

– Da, u velikoj šemi stvari... Jer tako paše marketinškoj aždaji koja vlada svijetom. To je šarena ogrlica. Plakati, reklame, oglasi... Vragov vjenčani poklon... Vruća žica na kojoj su nanizane naše sve praznije i praznije glave, uvjerenja i novčanici. – iz Tildine džezve je kipjelo – Krv je moje svjetlo i moja tama. Fuj!

– Znam ja šta tebe jebe s reklamama. – Pomona, čisti zube jezikom, frče duhan i televizijsku dikciju – Samo najbolje i najljepše jagode imaju privilegiju nakon što umru otići u nebo za voće a onda se vratiti kao slovenski sok. Šta onda s ovim svim drugim jagodama? Malim, poluzelenim ili skroz sirovim i kržljivim, nagriženim kukcima ili kišovitim ljetom ili pesticidima? Škartne, popišane, puževim tragom zabalavljene? Drugo, treće i

četrto razredne jadne i nikakve? Mogu samo gledati kako lijepi plodovi imaju riješenu reinkarnaciju. Vi ostale jagode, trulite, sve psovke po vama! Te implikacije i skrivene poruke... To je grozno. Isto ko ona reklama... Kaj se nismo mogli nasukat na neko civiliziranije mjesto? Kužiš šta prodaje sok? Obećanje tople vagine. Ludom radovanje. Ili ona... Dobivaju li ga vaša djeca dovoljno!?

- HA! Ne znam za VAŠU djecu, ali znam neke familije u Helen Keller gdje ga djeca redovito dobijaju i više nego dovoljno!

- Grozna si, Tilda!

- Samo govorim kako je! Pitaj onu... Kako se zove ona baba šta liči na Louise L. Hay, živi pored Mjesnog Odbora?

- Galenderica. Ljiljana Galender.

- Šta ne? Molim lijepo! Šta je onaj njezin sin u Jupiterovoj bezveze? Daj, molim te!

- Mali Galender. Šteta. Bio je sladak prije. Nego, Alica, ej. Baš fora da si spomenula Kviskoteku. Ja sam se... Nisam vam rekla. Ja sam se prijavila. - Pomona prizna skrušeno. Separe se na trenutak ulubi. Obrve se u skoku primaknu kosi.

- STVARNO?!

- Najstvarnije! Ko zna hoće me... Treba proć ta testiranja. Moram ić u Dom sindikata, dolje u Rijeku. Drugi tjedan. Subota, mislim.

- Super, Pomona, pa to je super! Baš bi voljela na televiziji barem jednom u životu vidjeti prijateljsko lice! Daj, pobijedi i osvoji milijon novca i da ga onda pametno potrošimo. - Alica, najiskrenije.

- Pametno... Na šta?

- Znam ja. - Tilda uzme zalet - Financirati snimanje posebne epizode „Gruntovčana“, dok je još Martin Sagner živ. Epizoud u kojoj se Draš Katalinić a.k.a. Dudek, u znak osвете za sva sranja koje je ikad morao potrpit još od „Mejaša“, šta bi reko Marsellus Wallace, srednjovjekovno obrušava na dupeta pokvarenih gruntovečkih muževa. Ono, Franc Ožbolt a.k.a. tetec Cinober dobija cinober kuglicu u usta i vrlo snažne slojeve dakt tejpa, također u pasent cinober tonu, oko zglobova, a nakon toga i prigodno užareni šerajzl u guzicu! Sve dok

ne izdahne od nemjerljivih bolova. Ili pak Imbra Grabarić a.k.a. Presvetli okovan u bodljikave lance i zatvoren u mračan podrum pun silovatelja i plutonija.

- Plutonija! Tilda!

- DA! I onda pre-svetli konačno i bude pre-svetli i za-svetli, ko černobilski štakor, pun radijacijom induciranih fotona! HA! Kao odustala redovnica u prvom seks shopu! A ostali prefriganci i lakomnjaci pretvoreni u ljudsku kašu velikim starozavjetnim kombajnom kojeg vozi, naravno, Drašššššššš... E, to je televizija kakvu bi ja voljela gledati! Malo pravde na ovom svijetu!

- Puno je to bijesa za tako mladu djevojku, *sunshine*.

- Ali od bijesa sam tako živa! Neki dan sam u ime cijele obitelji odbila s vrata Avonovu prodavačicu šminki i kozmetike ostale. Mm? Ne znam koja, nije odovuda. Objasnila sam joj da ne vjerujem u koncept takve vrste prodavanja i da to nije stvarno, da ne postoji, barem što se mene tiče. I otišla je! Pa da mi sad neko kaže da sistem negacije stvarnosti ne radi! Ili... Ili ovo... Listam ja neki dan kod Porcije Čevapa doma neki časopis i unutra intervju sa Michel Gondryjem. I veli frajer u intervjuu... Nešto, kao... Kako oslobađajuće mora biti donijeti djetetov osjet za nesputanu kreativnost u odraslu dob! Ako to također znači nositi sa sobom i dječju sociopatiju i ispade... Neka! I sad si ja mislim... Vidi kako jedna takva rečenica iz usta poznatog i priznatog, pače kul tipa šta radi kul spotove i jako kul filmove zvuči dobro i kredibilno, a kad ja govorim o tome da je imperativ zadržati u sebi ako treba i ono najgore dijete pa makar to značilo biti u konstantnom konfliktu s ozbiljnim svijetom odraslih i njihovih poslova, pravila, odijela, igrice, novaca, šaltera i mirijadama drugih odrastnoća, onda mi se smiju i u nevjerici čude da kad ću ja to odrasti! Kužite? A ne, ne kužite! Kad sam ja još to dokučila! Ja sam rođena neodrasla!

- Ajoj, koliko se ljudi tako osjeća... - Alica je razumije - Postoje čak i doktori za to. Većina ne može živjeti bez svog slatkog dječjeg hendikepa. Uvaljaju se u ono što poznaju i onda trule do kraja života. Rijetki, ko taj Francuz, iskoriste to za nešto. A ko zna šta i njega jebe? Nije svaka mana onaj *bliss* o kojem je pričao Campbell.

Tilda kao da je ne čuje:

- A oni meni kažu... Uozbilji se. Ili nađi posao jer Martinu trebaju knjige. Baka sve mjeri novcem i svaku obzervaciju šalje u MOM smjeru, jebote, ko da ja mjesečno ostavljam nekoliko tisuća kuna psihijatru i salonu za uljepšavanje mrtvaca! Kad ja izjavljujem

neprikosnovene istine o tome kako je teško živjeti u svijetu odraslih i koliko taj isti svijet jede svaku kreativnost pa je poslije bljuje jer je fakat bulimični glupan, onda me gledaju sa sažaljenjem. Ali njega ne, on je Gondry! On je umjetnik! On to može reći i ispasti simpatičan. Njemu se vjeruje. A mene se jebe. Nije to baš fer, jelda?

- Tilda... Pusti priče. - kaže Alica.

A ona je konačno poslušala, pa ih pusti. Možda ste ovu uhvatili.

Dodatak šestom poglavlju

ŠTO JE DOKTOR GUGGENHEIM IZ NOTORNOG VIJEĆA GUGGENHEIM REKAO NA SVE TO? (TOČNIJE, NA „NOVO CEDAT RITUI“, OBJAVU SVETOG OCA PAPE BENEDIKTA XVI OD 01. 10. 2006.)

„A što reći? Uvijek vam se sve svede na ljubav. Metaosjećaj božanski po snazi, prekrasan u svojim zemaljskim oblicima. Problem je u tome što ljudi vole pogrešno shvatiti. Perfidnim sustavima samozavaravanja konstruiraju svoje istine i bježe od onoga što bi ih moglo spasiti. Bježe od sebe. Misle da ljubav znači beskorisne rituale, slobodu da se nekog maltretira, na silu mijenja, ignorira, podređuje. Na kraju krajeva, ako ćemo skroz pojednostaviti, izjednačavaju ljubav i zaljubljenost, potpunu bezuvjetnu predanost i leptiriće u trbuhu, brkaju pojmove, stvaraju nove patnje sebi i drugima. Nemojte me krivo shvatiti, znate, leptirići su predivna stvar, jedna od najljepših koju naša vrsta može imati i život bez njih je kao juha bez soli, da se jesti, ali nešto nedostaje. No, vrlo je važno stvari staviti na svoje mjesto i zvati ih pravim imenom. Znae, basna „Zec i kornjača“ nije sportski triler, nego pouka o bahatosti, upornosti i izdržljivosti.

Svatko tko misli voljeti, trebao bi poslušati Cohenovu „Hallelujah“ i to kako je Jeff Buckley pjeva. *Ljubav nije pobjednički marš. Ljubav je hladno i slomljeno Aleluja.*

Ostanite malo s tim.“

Sedmo poglavlje

ALEKSANDRA SADA SPAVA U VLAŠIĆIMA (U PLEJADAMA ALEKSANDRA SPAVA)

bila si u pravu za zvijezde
svaka je zalazeće sunce
Jesus, Etc., Jeff Tweedy

ISTINA BR. 7

Patnja je neizbježna. Nitko ili ništa ne traje zauvijek. Poslušajte.

Augusto Roe Ravanelli rođen je u Trstu 1924. kao Augusto Roe Pavanelli. Početkom 1951. preselio se iz Klane u Rijeku i promijenio prezime u Ravanelli zbog općinjenosti bogom Ra. Krajem 1953. otvorio je prvu šiljarnicu olovaka u Jugoslaviji, no tek ju je 1986. mogao bez problema s vlastima dekorirati papirusima, staroegipatskim motivima, slikama faraona, bogova i piramida. Iznad šanka sa pos-kasom objesio je Champollionov portret i svaki je dan palio svijeću ispod lika velikog prevoditelja.

Mnoge kuće danas imaju uramljene jeftine kopije papirusa pod staklom, što i nije neki estetski Cho Oyu, no, malo je ljudi svjesno da će, barem po uvjerenju gazde Ravanellija, baš oni, vlasnici zidnog kiča, biti jedini spašeni kada se Veliki Ra vrati iz svemira.

Danas je Augusto Roe vlasnik, jedini zaposlenik i jedini stanovnik „Šiljarnice olovaka Ravanelli“, male kuće od crne cigle na kraju Poa Alpina ulice. Prije petnaestak godina to nije bila potpuna istina jer onda je imao Rinu, jazavčarku koju su mnogi klinici iz Kelerice obožavali. Najviše rastrčani trio. Tako je Ravanelli zvao Aleksandru, Pomonu i Tildu, revne kujicine prijateljice.

Rina i trio trčali su kroz skrivače, graničare i igranja vijetnamskog rata po nedovršenim kućama. A onda se jednog dana jazavčarka razboljela što nije bilo neobično s obzirom da je

odavno premašila pseću stogodišnjicu. To je, naravno, pogodilo djevojke pa su je odlučile izliječiti. Pseću malaksalost i nevoljkost za igru htjele su rehabilitirati čajem od kamilice. Znanost dokazuje da još ni jednog bolesnog psa nije izliječio čaj pa tako nije ni Rinu. Kad ju je Ravanelli zakopao u šumi iza kuće, posvetile su joj pjesmu dua Eurythmics, koja se, od dana Rininog odlaska, zove „There Must Be An Angel, Rina“.

Sve jednog dana umire.

Dodao bi doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim – samo zato jer bez smrti nema života.

ALEKSANDRA SADA SPAVA U VLAŠIĆIMA (U PLEJADAMA ALEKSANDRA SPAVA)

Sve je počelo još vikend prije. Evo kako je to Tilda zapisala u svoj dnevnik.

„Nevjerni Toma je skraćeno od nevjerni Tomas, što je u biti nevjerni Thomas, što opet dolazi od nevjerni Thomassonson. Tko od vas čitača što mi krađu ovu teku ima teka i hrabrosti biti nevjerni Thomassonson? Preuzeti odgovornost tako se komplicirano zvati? Ne povjerovati u priču koju ću sad ispričati? Svi se sjećate, a tko kaže da ne, onda se komplicirano zove i odmah će ga biti sram pred sobom i sličnima, moje prijateljice Aleksandre Perlas koju su opsjednula četiri demona na kraju Rusije. Naša je draga Perlasica po povratku u Kelericu radila u „Šušnju“, bircu u kojem smo, prije nego je Pensky otvorio svoj pajzlić, stalno visili. I bilo nam je super tamo jer je imao neshvatljivo jeftinu kombinaciju kave i Bailey'sa i uvijek je svirala neka fina elektronika, tipa Boards of Canada i druge blipon-blepon muštrade sa Skama i sličnih glazbenih etiketa. Prava je istina da je zbog Aleksandre, njen stari, shrvan grižnjom savjesti što je svoju jedinicu odveo na hladni kraj slavenskog svijeta da bi mu stvarala ugođaj familije dok crnči za dolar i time je izložio zlim silama koje su, iako su napustile kćer, zauvijek raskopale familiju, kupio „Šušanj“ od starog vlasnika, gospodina Grevingera. Samo da bi Aleksandra imala gdje raditi, da bi se mogla vratiti u tzv. normalan život.

Gospodina Grevingera je poslije otelo.

I sjedimo mi tako, evo baš ovako, u bivšem omiljenom bircu i tresemo se nad našom starom prijateljicom. Perlasica, Perlasica, Perlasica! Sjedimo i cijedimo po Irish svaka i svaki

slobodan trenutak kojeg Aleksandra ima između posluživanja gostiju koristimo za izmjenu riječi. Priča nam kako je u Sibiru kroz to kako nije u Sibiru. A nije toplo. Kako je bez prijatelja i ikog svog sjediti u stanu u mamutskom stambenom bloku socijalističkog betona dok iz televizora zvoni samo ruski, kuhajući ručak za starog tek svaki treći dan jer takve su mu smjene, a vani furija od minus dvadesetpet. Jedino, kaže, što je radila gore, a da je bilo korisno, bili su odlasci u kino gdje su svaki vikend, kad je stari bio slobodan, gledali stare američke mjuzikle. Neki lokalni Miška zadužen za kino program teatra Novolazarevskaja bio je privržen egzotičnom narodnom običaju američke filmske nacije da ljudi usred rečenice udare u pjesmu i ples bez pretjerano opravdanog razloga. Kaže Aleksandra da stihovi...

*pjevam na kiši, samo pjevam na kiši
kakav veličanstven osjećaj, ja opet sam sretan
smijem se oblacima što tamni su tamo gore
u srcu imam sunce i za ljubav sam spreman
nek olujni oblaci potjeraju svakog sa mjesta
navalite s kišom, ja imam osmjeh na licu
hodam niz ulicu sa sretnim refrenom
i samo pjevam, i pjevam na kiši*

...nigdje tako bajkovito i vanzemaljski ne zvuče kao u starom jakutijskom domu kulture s čijeg krova supersnažni pljuvač može birati hoće li hraknuti u Mongoliju, Kinu ili Okhotsko more, a sve to dok vani grize vjetar zubima od kristala. Da, brzo zamišljam, a Gene Kelly je bog na zemlji, celuloidni Terpsihorin muž, kišobran mu žezlo, Donald O'Connor desna, a Debbie Reynolds lijeva ruka i samo tako, u sekundi, u mojoj je glavi 1952.

tja-raaa-ra-ri-ra-raaa...

Znate da je, Aleksandra se pobrblijala, jugoistočno od središnje sibirske ravnice, pored mongolske granice, Bajkalsko jezero. Nastavlja, tamo smo bili jednom na izletu sa avionom i ne možete vjerovat, Bajkal je jedna petina zemljine slatke vode! Pusti ti to, ulijeće joj Po u

oduševljavanje, to možemo vidjet i na Nationalu, reci ti nama jel bilo kakvih sibirskih pimpeka i jesu harašo ili je hladnoća baš sveprisutna? Perlasica se smije i obara pogled, a mi se isto smijemo i drago nam je što smo joj izmamili smiješak ispod upalih očiju. Kao da smo izmislile novi pogon, ono, takav ponos. Jel ti barem bilo toplo u stanu, pita Alica. Odgovor je pozitivan. Reko, ajde, barem to. Onda ode, a mi iskomentiramo. Pa se, nakon što odnese ta dva makijata i dvije vode, vrati. I tako u krug. Pabirčimo komadiće tankih uspomena iz tundre, između tuđih narudžbi, vješto izbjegavajući neugodnu temu zaposjednuća. Ja im recitiram jedinu pjesmu koju sam ove godine napisala, a one me sprdaju i, kao i uvijek, preglasno se smijemo. Mnogo je takvih krugova zaredalo, a onda se dogodilo.

U trenutku kad se dogodilo znala sam da sam jedina koja je to vidjela. Alica i Po su bile zauzete stiskanjem prištića na vratu. Jedan par, onaj za kojeg su bila dva makijata i dvije vode, zaljubljeno je gugutao, gubeći se u nježnostima. Oni ne bi primjetili ni da je cijeli Cirque de Solei umarširao u „Šušanj“ na dvadeset slonova. Tri mlađa dečka, od kojih je jedan bivši od moje sestre, provjereno, znam ja, jedini od duge linije mladića koji u zadnje tri godine nije dobio slatkog, trošila su zrak na temu sporta na drugom kraju šanka. Oni bi možda i uočili cirkusante, ali bi ih prvo pitali za koga navijaju. A ni Perlasica nije vidjela. Točila je Hoegaarden i crne su joj šiške skrile vid. Samo ja, oznojena u sekundi, vidjela sam tamnu sjenu kako ulazi kroz staklo prozora, nastavlja preko poda i majušnog separea i skreće pored dva poker automata koje ja zovem pokvarenim televizorima na kojima je stalno teletekst. Zatim je prošla kroz drveni šank i na kraju nestala u skladištu. Sjena se kretala sporo, lebdeći kroz predmete. Njena zasićena sivo-crna toga kao da je dolazila iz poda, a nastavljala se u stropu ili obratno. Šupčić mi se, bez moje dozvole, skromno potpisao na gaćice. Pisalo je...

Matildi, s ljubavlju!

Tvoj Strah.

Nakon nekoliko mojih „jeste vidjeli?“ i kratkog, jedva suvislog prepričavanja, Alica i Po uvjerile su me da nemaju pojma o čemu govorim i da najvjerojatnije fantaziram. Nepunu minutu kasnije dvije su žene od Aleksandre naručile kavu s „mlikon“. Kako je ostala bez „mlika“, otišla je u onu istu prostoriju u koju je otišla i sjena. Ne sjećam se kad sam bila tako

ukočena. Možda onda kad je trebalo bježati u sklonište od pobješnjelog dupina.

Prvo se začuo prodoran vrisak. Pravi ženski, visoki. Nakon toga mala pauza, pa onda još jedan dublji, neljudski. Na kraju zvuk rušenja boca i onda najtiša tišina. Onaj bivši od sestre skočio je preko šanka i, hrabar mali, stvarno je, htio je ući u skladište, no ukopao se na vratima i izbacio iz sebe zastrašujući „jebote!“. Onda smo se i mi digle. Možda bi bilo bolje da nismo. Aleksandra Perlas ležala je na podu prekrivena tetrapacima i Bacardi Breezerima, potpuno i neupitno mrtva, otvorenih očiju. Usta su joj također bila otvorena, uobličena u zubato slovo „i“.

Perlasicu su odnijeli bolničari u bijelom i murjaci u crnom. Kasnije smo saznale da je umrla od srčanog udara.

Ostatak dana bio je mokar. Kiša koja razdvaja ljude počela je nedugo nakon Aleksandrinog zadnjeg vrisaka. Pomona je isto kišila. Alica ne. Ona je čvrsta. Ona je moj Kissinger. Ona je moja gospođica Podsuknjić. Ona je uvijek takva. Neko vrijeme me gledala kako plačem, fiksirana, a onda je pregledala račune, bacila Gundulića na stol i rekla – idemo. Otišle smo iza Nacijevog kioska, potjerale od tamo klince stisnute ispod tende i pile Jameson sve dok se nismo ugasile. Jameson je jak zaustavljač suza.“

Tri dana kasnije Tilda je u dnevnik zapisala još i ovo.

„Fascinantno je što sve djevojka sazna kad čita novine. Evo, jutros sam prvi put čula da je jučer bio državni praznik. Ono, blagdan. Ma kakav i koji? Idiotti glupi, sve ste pomiješali! Ionako niti jedan spomen ne može vratiti mrtve. Pogotove ne one koji su završili na Skeletorovoj dijete zbog državnice koja posljednjih deset godina šafla blagdane kao šibicar na prošćenju, tako da ni oni kojima je stalo do zemlje u kojoj žive više ne znaju kad je koji blagdan i zašto. Molim vas samo jedno. Naštimate da ih čim više bude na radne dane. Jer jutro je najljepše kad je neravno. Jutro je pametnije od večeri, ali je zato večer puno zanimljivija. Jutro je, uglavnom, sramežljivije od večeri, a to i nije neka poštovana kvaliteta. Jutros je, konačno, iz Kelerice pobjegla kiša. Iza onih brda gdje su sigurni europski domovi, nenamještena natjecanja za najljepši vrt i finska jezera. Gdje ljudi znaju najveću tajnu. Gdje su ljudi koje volimo još uvijek živi. Gdje su sazviježđa. Gdje su Plejade. Gdje je Aleksandra.“

Dodatak sedmom poglavlju

JEDINA PJESMA KOJU JE TILDA SARAPIN NAPISALA OVE GODINE

bejbe bejbe

što si tako sputana

nikad nećeš vidjet

ni nepala ni butana

Osmo poglavlje

MEET ZE MONSTA

ne bježim, nije me strah
ne zajebavam se, neću se skriti
noćas sam spremna upoznati čudovište
Meet Ze Monsta, P. J. Harvey

ISTINA BR. 8

Prvo je nastao bambus, a tek onda Kola. Poslušajte.

Kako stoji da gdje ima dima ima i vatre, tako gdje ima vatre ima i dima, a dim isušuje sluznicu pa ju treba konstantno vlažiti. Za vlaženje sluznice najbolji je bambus, poznat još i kao „piće populaire“, „crno mlijeko“, „bambé“ ili „bembajler“, i to u omjeru vino-kola, točno pola-pola.

Slijedi istina.

Ovo je istina.

Taj primitivni koktel prvi je natiočio John Pemberton, tvorac Koka Kole, još i prije nego je 1886. patentirao svoj napitak od vode, sirupa šećerne trstike, kofeina, ekstrakata kola oraha i listova koke, i to u obliku skice onog što mi danas zovemo bambus.

Pemberton je bio bolestan (umro je 1888. ne dočekavši svjetski uspjeh svog izuma) pa je žvakao koku koja je njegovu bolest pretvarala u podnošljivu izmaglicu. U jednoj od mnogih vinskih sedeljki sa knjigovođom Frankom Robinsonom, koji je kasnije i skovao slavno ime i još slavniji logo, slučajno je u vino prosuo opijatni ekstrakt. Okus vina odjednom je postao sretan, njihova buduća druženja i vrtne fešte obasjalo je novo svjetlo, a inicijalni oblik bambusa, tako dalek od suvremene finalne verzije, inspirirao je apotekara Pembertona na mućkanje crnog pikavog soka koji je nekoliko godina nakon njegove smrti postao

najpopularnije svjetsko piće.

Tako je, ironično, Kola nastala zbog pojave bambusa, a ne bambus zbog Kole.

MEET ZE MONSTA

28.10.1643.

Geertge Dircx i Hendrickje Stoffels, dvije djevojke koje su došle živjeti sa velikim slikarom i bakropiscem Rembrandtom Harmenszoonom De Rijnom nakon smrti njegove supruge Saskie, prvi put, u svrhu zabave svog gospodara, izvode pozu tzv. breskvinog gaza, danas poznatijeg kao „Dircx-Stoffels klinč“.

28.10.2006.

Da bi proslavile 363. obljetnicu dana velikog za sve lezbijke, a i da bi došle na ti sa Aleksandrinom smrću, Tilda, Alica i Pomona otišle su na dvodnevni izlet u šumsku kuću poznatu pod imenom La Rabida.

Šuma iza Kelerice dijeli taj nesretni završetak grada od drugih završetaka grada i ostatka svijeta, ali šuma iza Kelerice nikad nije zračila izletnički, pogotovo ne u posljednje vrijeme. Na pitanje „kamo idemo?“ Pomona je dobila odgovor:

- U PRAVU, gorskokotarsku šumu! Punu PRAVIH stabala i PRAVIH proplanaka. I da, morat ćemo planinarit. HA! Ma daj, ne mršti se, ne stoji ti. Šta je tisućušesnaest metara nadmorske visine među prijateljicama, ha?

Gazile su desetak centimetara pršića. Pomona je u svakom otisku u snijegu ostavljala po komad napetosti zategnute u mišiće za volanom njenog Maruttija, stare nepouzidane krame koju su od milja, po glumcu Marottiju, zvale Bobi. Od Rijeke do La Rabide Bobiju je otpao prednji lijevi kotač, no pored Alicinih vještih ruku to nije bila nikakva veća prepreka putovanju. Neki su ljudi jednostavno spretni s rukama, a ruke su im spretno povezane s glavom.

- Pogledaj nas, tri pičke stare s ruksacima punim piletine, povrća, pelinkovca i paranoje! - vikala je Tilda ispod šarene zimske kape - Tri pičke stare s ruksacima punim pastirva, palačinki, pjenušca i plašnje!

- Plašnje? To ne postoji.

- U, Pomona Pimliko, tvoj smisao za humor bridi! Znaš šta, ostavi se faksa i odi u Hollywood pisat *sitcome* o pederima i Židovima! Karijera gre!

Tilda je ubrzo osjetila potrebu da još jednom spomene Tinseltown. Pogled s trijema osvojene planinarske kućice, bjelina prirode, nježnost i surovost u savršenim omjerima, ono što stari Grci i ljudi iz gradova jednom rječju zovu idila, sve ih je to častilo svojim čistim postojanjem.

- Vidite... - krene Tilda - Ovo je za mene... Hollywood! Samo što je ovo stvarno, sada i ovdje, pred nama. I mi smo u tome. Sjećate se kad smo ovo ljeto odlazile trajektom sa otoka pa kad se iznad Zadra u svitanje, gore desno onako, pojavilo sunce i... Kad smo recitirale cummingsa, a onaj stjuard ili što je već bio nas je došao stišavati? E, ovo je još ljepše! I znate šta bi ja sad čula? Rapsodiju u plavom! Columbia Symphony Orchestra, Lenny Bernstein, Andre Previn... Znaš ono? - zamaše nevidljivim činelama po zraku - Pras! Pras! PRAS! Kao, New York, crno bijeli Manhattan, MALO SUTRA, čovječe, to su sve klišeji! OVO je prizor za tu glazbu! OVO!

- Pogotovo kad u polovici jedanaeste minute uleti onaj dio... Razmazani. - Alicia zna.

- Ej, ovo je ko onda kad smo bile na Bajeru dveiprve. Ono kad je Porcija Čevapa pala u jezero. Samo što je onda Strauss bio u điru. To je bilo smiješno ljeto. - prisjećala se Pomona.

Nakon malo kopanja po ruksaku na trijemu je zasvirao Svirko, mp3 plejer kojeg je baka napravila svojoj unuci na radionicama tehničke kulture u sklopu bridž večeri, od starog Akai vokmena, ladice jednog od prvih modela Plextorove pržilice, Vintage Saturator čipa i kućišta jednog od onih minijuturnih televizora što se prodaju po šezdesetak kuna na tržnici, i George Gershwin se, vjerojatno prvi put u povijesti, razlio po gorskokotarskim brdima.

Petnaestak tisuća kilometara zapadnije, u istom trenutku, Angelina Jolie okrenula se prema svom suprugu i iz njoj nepoznatog poriva izbacila iz sebe:

- Brad, ajmo posvojiti još jedno!

- JOŠ JEDNO?! - muž se prene u fotelji, stisne pauzu na daljinskom, scena iz „Legende o

jeseni“ zamrzne se na ekranu – Nemoj se ljutiti, al mislim da si razvila opsesivno-kompulzivni!

Ubrzo je u antiseptičkom jesenskom zraku osim snijega mirisao i roštilj. Uloge su se podijelile. Tilda je bila „capo di fuoco“, Pomona „capo di gradele“, a Alica „capo di skupljanje drva“. Kombinacija „pileće sise i japanske pastrve na bukovom žaru“ možda bi zbunila Barbierija, ali on im ionako više nije bio merit, pogotovo otkad je prodao svoj ugled Montana sendvičima. Slatka smrt prenatrpanog trbuha bila je samo pojačana nepotrebnim desertom u vidu palačinki od tiramisua koje je Alica napravila kod kuće noć prije. Bilo je tu i niskokvalitetnog i neskupog spumantea kojeg ovaj trojac često forsira kao piće odabira. Pomona nije ponijela vreću za spavanje i karimat samo da bi ugurala više jeftinih mjehurića. Mrak ih je pokrio pripite.

Naložile su novu vatru izvan ugaslog roštilja, pravu logorsku oko koje ljudi sjede i pričaju priče i pjevaju pjesme otkad je monolit prosvijetlio majmuna. Lica su im se pregrijavala i okupljene oko mikroklimu koju su same stvorile, zaključile su – vatra je opijat. Isto kao i ubojica boli pokojnog apotekara iz Atlante.

- Tilda, jebote, jel pričaš ti šta u akuzativu u zadnje vrijeme? - Alica.

- HA! A, ne, ne, ne... Ja se izražavam samo s instrumentalima množine!

- Daj, *sunshine*, ti si pravi mali vrutak dobrih zdravica... Daj neku da dignemo čaše!

Tilda ustane. Lice joj je gorjelo. Digne plastičnu čašu i histrionski zafrflja:

- O, kakva slatka izmišljotina je alkohol! Ulijevan u naša usta iz nadnaravne fermentacije gdje svako zrno šećera kvasac s ljubavlju i pažnjom pretvara u etil i ugljični dioksid! Kao da zna kako će nam veselo put krivudati od prijatelja do kuće, bili oni, i prijatelji i kuća, pravi ili lažni! O, kakva slatka radost je u raspadanju škroba! U divljanju gljive i silovitom obrušavanju enzima na nevine glukoze i fruktoze! U miniranim kalijevim kanalima i pijanom smijehu! Bolno lijepa, i baš tako lijepo ljudska, da sve što ti treba za nju su osjećaji i jak želudac! Toliko. Živjele!

Uz privatni krijes brzo su se uplele u mrežu alkoholne mudrosti i tzv. ozbiljnih tema.

- Pitam ja nju svako toliko, bez brige. Pitam, mama... Zašto je stari otišao? Zašto si ti takva? Svašta ja nju pitam, a ona šuti ko da joj je grkljan od čelika. Nekad i je. Ponavljam pitanje. Užurbano, onako, ko da hvatam kozicu u plićaku. A ona grune, kao, zbog tebe, zbog tebe i

tvog otrova i tvojih očiju! Otišao je da bude čim dalje od tebe i tvoje sestre, od svih vas, neželjenih fetusa! Jebote! Kad je budna a nema više za pit onda zna bit malo, ono, neugodena. Pogotovo ako barometar pokazuje ispod tisuću hektopaskala. Mislim, jebe mi se za starog, ne živim ja u iluziji da bi sve bilo oke kad bi se taj bilmez vratio. Čovjek ima svoj život sad. Kad ga vidim svake prijestupne ni ne pitam ga više kad će doć... I ima li uopće šanse da se to desi. Najlakše bi bilo njega krivit za sve. Puštam ih na miru svih. Kome ja mogu pomoći? Iscjeđena sam, ko jutarnji limun. A svi agrumi, tako je to, kad ih se iscjedi, završe u košu za smeće. A ulazit sa starom u neke rasprave... To je ko da pričaš s klorpromazinom i votkom. Mislim, to je stvar odluke, a loša odluka, pokazalo se, vrlo često rezultira pljuskama i natezanjem i pramenovima kose u šaci. Znam da nema pakla i znam da ne treba nikog mrziti, ali s njom je uvijek sve dovedeno u pitanje. Ona je čista suprotnost tebi. – okrene se Alici koja je iz snijega izvadila sićušnog pauka i zbunjeno ga promatrala:

– Jel neko od vas primjetio ove junake? Kako to da se nisu smrзли? A vidi, ova mala kuglica ne samo da prkosi prvom snijegu nego ima još i šest nogu.

– Šest!? Oke, onda nije pauk nego je kukac.

– A šta pauci nisu kukci? Šta su onda, Srbi? – pijana Po.

– HA! Srbi! Pimliko, ti si budala! Gle, pauci su zajebana spika, molim lijepo. Ne možeš ih zamijeniti s drugim kukcima jer imaju toraks s glavom i abdomen i osam nogu i očiju i nemaju antene nikad ni krila.

– Jebalo nanu, samo mi još fali da pauci imaju krila! – Po krešti i maše rukama. Njoj je pauk bauk. Prvo krene smijeh, a onda i slaganje. Alica razvije teoriju, ne ispuštajući kržljivog paučića iz kažiprsta i palca:

– Ovaj nesretnik se nije smrznuo. On je... Invalid iz rata protiv termita ili nekih drugih prirodnih neprijatelja pa je jadan sad bez posla i niko ga iz Vlade ne jebe pet-devet i svi se oglašuju na njegove vapaje pa će se na kraju raznijeti bombom ispred svoje mreže. A vjerojatno nije ni pravi invalid nego jedan od onih muljatora što su iskoristili rat. Ko neki dečki iz Kelerice šta su otišli u onaj rat šta je bio kod nas kad smo bile male pa su došli bez ijedne noge, a neki i bez nogu i ruku, a ova paučja varalica ima još šest komada i usuđuje se tražiti najosnovnija prava. Sramota! – Alica se propne, stane iznad vatre i katapultira nesretnika u hladnu tamu – Putuj, abominacijo! NEGO! Pimliko i Sarapin!

– OVDJE!

- Plötzer! Isto ovdje. Drugarice i drugarice... Jesmo mi ovdje došle se izbit i zajebavat i da nam bude super i da pobjegnemo od onog užasa onaj dan... Ili će mi sad David Attenborough izletit tamo iza kućice i početi predavanje o... - naglo skretanje u pseudomuškasti pseudoknjiževni pseudoenglish - *...quite interesting species that inhabit these woods and, let me tell you just firstly, tonight we'll be starting off our series with the astonishing tale of exceptional sexual behaviour of crossdressing marsupial known as Nataša!*

Završetak Aličine mini-predstave s Natašom Staver kao transvestitskim tobolčarem u visokoproduciranoj BBC-jevoj dokumentarnoj seriji razbacao ih je oko vatre poput bombe iz žeravice. Uskoro su gledale u zvijezde. Noćno nebo nagradilo ih je divljim snošajem između znanstvenog i poetskog, razlivenim u pravilan 3D kaos mitoloških piksela. Krnji Veliki medvjed bio je uronjen u šumu kao Petit Beurre u toplo čokoladno mlijeko iz tople čokoladne krave, a Plejade su se tresle kao ljubavnik pun nade.

- Vidiš one... One tamo... Plejade. Vlašići! - Tilda i njen prst - E, baš te... Tamo je sad Aleksandra. Sad tamo spava.

- Mislim da je vrijeme za još jednu zdravicu, Tilda.

- Je. Može. - opet ustane i nadolije bambus u čašu - Vrijeme je za prihvaćanje.

- Kako to misliš? - nestrpljiva Pomona.

- Čekaj! To je dio zdravice.

- Aha. Sori.

- Dakle, vrijeme je za prihvaćanje. Naučimo se primati sve šamare koje život zamahne prema našim licima, jer... Šamari će stizati. I stizati. I nikad, ali baš nikad neće stati. Naučimo se na šamare, jer... Serija malih moždanih udara, zar se tako ne zove život bilo gdje i bilo kakav? I držimo se zajedno. Držimo se! Jedna pahulja umire sama. Kad se drže zajedno onda mogu zaustaviti promet. Za Perlasicu!

- Za Perlasicu! - Alica i Pomona i svemir iznad njihovih glava.

- Nadam se da si se sad dobro čula. - Alica, gleda u vatru.

- Zašto?

- Jer sve ovo o prihvaćanju šamara... Možeš primjeniti i na sebe, znaš.

Ženski muk. Pucanje drva na visokoj temperaturi. Ples vatre i zraka. A onda Alica prdne i ponovo digne plastičnu čašu:

- Djeco, bit će još!

- HA! Budaletino!

- Ne mogu si pomoć. To je iz pastrva il nečeg.

- Ne, to je iz šupka!

- Čudno, sad sam se sjetila kad si spomenula šupak... - Pomona se kratko zakesi, pa se uozbilji - Bila sam sa starim u Konzumu jučer i ne možeš nać parkirno mjesto, ono, za život spasit i taman jedna ženska sa PT Cruiserom izlazi van, ono, ide ća i moj stari da će parkirat bočno kad evo ti Vinskyja, ono, beeez beeeda uljeće i uzme starom mjesto ispred face!

- E to JE šupak! - složi se Alica - Tako smo ti ja i moj stariji brat jednom u Malinskoj htjeli parkirat i...

- Oprosti. - Tilda je prekine - Samo malo. Vinsky? Brico?

- Da, Vinsky, jebote, šta, kako se zove, Filip, Fabijan, on i stari Vinsky su ko Šovagovići. Ili je obrnuto, stari je Filip, a on je...

- Ti tvrdiš da si jučer vidjela Vinskyja?

- Da, tvrdim tvrdo. Šta? Kupovao je s familijom u Konzumu, stari se s njim natezo na parkiralištu dobrih dvaes minuta!

- Tilda, u čemu je problem?

- Problem je u tome da je to nemoguće. Po, jebote, pa znaš šta je bilo s njim!

- Majke mi mile! Cijela Vinsky familija s kolicima, ono, ide, kupuje, sve! Pa znam čovjeka! Znam mu kćer usvojenu, pokćerka, *what*, Maja se zove, išla je s nama na aerobik pred sto godina. Maja Vinsky, čovječe.

- Znači... - nevjerica je radila virove po Tildinom licu - Vratili su se iz Grčke?

- Pa normalno da su se vratili! Ko će živit u Grčkoj? Stalno Olimpijade i ljudi traže ljude po ulici sa svijecom! *Get outta here!* - Pomona mahne rukom kroz zrak. Potpisni manir Georgea

Constanze. Zbog toga se nasmije sama sebi.

- Znam ja šta tebe muči, *sunshine*. Svi su govorili da su Vinskyjevi nastradali u Grčkoj. Ali nisu. To su samo glupe priče. Uostalom, sad kad su se vratili u Kelericu, sad tek imaju prave šanse najebat. Da bome. Slatki dome alabome!

- Ali ja sam... Vjerovala u te... Priče. U, jebote! Ko zna koliko toga još nije istinito?

- Dobro pitanje. - Pomona se osjeti pozvanom - Doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim kaže da svijet u kojem živimo je u većini slučajeva svijet kojeg smo sami izmislili i kojeg uporno i marljivo, iz dana u dan, održavamo na životu. Stvarnost je negdje vani, odbijena ko ja neki dan na audiciji za „Kviskoteku“!

- ŠTA? Ne seri! Šta nisu te primili? Šupci! - Alica baci čašu u vatru. Plastika se hitro skvrči i nestane u plamenu, kao i ostatak noći. Nakon još i još alkohola i rečenica, povukle su se u kuću. Besramne pijane igre bez granica po goljoj koži počele su u nekoliko sekundi i Pomona je odlučila povući se na kat:

- Cure, vidim ja da ste se vi orosile, pa... Odo ja.

- Jesi sigurna da nam se nećeš pridružiti? - hihotala su se. Pomona je na to samo zečje zatresla nosom i nastavila se penjati po ljestvama.

- Oprosti. Ti si frendica, a ne neko za seks u troje. - Tilda je pljuvala kroz labava usta - Seks u dvoje je dovoljan. Ma, dovoljan je i seks u jedno, ali nije, u pravilu, toliko nepredvidiv da bi bio zabavan. HA!

Čim je Pomona za sobom zatvorila podno-stropna vrata, spektakularni pejzaži Alicinog vrhnjastog tijela završili su u Tildinim ustima.

- Čekaj, luda žabo! Strpljenja... - smijala se Alica. Otrgla se od pohotnice, odkoračila dva, tri koraka i počastila je prednjom bijelom fasadom i uparenim mafinima od vanilije. Zatim se okrenula leđima i sagnula nisko, nisko, pa je, dignuvši stražnjicu visoko, visoko, raširila noge i uputila Tildi naopaki pogled kroz golo slovo A. Ostatak noći pretvorio se u gozbu.

Akumulirana tekućina pokucala je na vrata Tildine uretre pred zoru. Kucanje je bilo snažno pa se izvukla iz vreće za spavanje, prekoračila Alicino tiho hrkanje i glasno škrgutanje zubima, dva put udarila nožnim palcem u niski stolić dok se oblačila i konačno izašla u plavičasti mrak. Nakrivljeni poljski toalet bio je preudaljen za mamurluk i minus na

Celzijevoj skali, pa je odlučila pustiti žuti trag odmah ispred kuće, na metar od trijema. Spustila je hlače, pa gaćice i para je zasukljala iz Tilde na oba kraja, jednom od izdaha a drugom od mlaza olakšanja. Iza nje poveća životinja glasno puhne kroz nosnice.

Tilda se uspravi i navuče hlače nadrealnom brzinom. Oprezno se okrene. Nije bilo nikoga. Gusta šuma i prve milisekunde svitanja. Životinja ponovno puhne, no sad s druge strane. Niz Tildinu nogu poteče ostatak. Ostane tako kraću vječnost, a onda se konačno okrene.

Pred njom je stajao borip. Pognute glave, skvrčen u životinjskoj plahosti. Njuškom je zaokružio po zraku, kao da traži nešto. Krajevi gustog krzna bili su prljavi. Oči i visoke šiljaste uši iskakale su iz bjeline, što njegove dlake, što snježnog krajolika. Jedini zvuci u ovom susretu bili su boripovo tiho dahtanje i Tildin adrenalin koji je piskutavo štrcao kroz pore na licu pretvarajući se u hormonalno inje, a onda i u oštru kristalnu bradu.

- Došao si po mene.

Životinja sjedne.

- Došao si po mene.

Pomislila je kako je lijep u vitkoj dužini i kako tako elegantno biće može biti tako ubojito. Zvijer je puhнула kroz stisnute redove šiljatih zubi.

- Sad mi je pokazao što ima. To je to. Da zovem upomoć? Ako kriknem odmah će skočiti. A onda će pojesti i njih. Pojest će ih što god napravila. Šta je to? Ko si ti? Kakav si ti mješanac? Imaš rep lavice. Tijelo ogromnog geparda. Lice psa. Uši risa. Dugačke noge ko gazela. Šape medvjeda. Ko da te dijete nacrtalo. Borip, šta si ti? Došao si po mene skroz do ovdje. Pratio si me. Izgleda da si odlučan. Ali zašto mi se čini da si tako preplašen i smrznut?

Životinja spusti glavu na snijeg i kratko zacvili. Crne oči. Tužne.

- Dođi, mali...

Borip se ustane i pognute glave u pol koraka stane tik ispred nje.

- U tvojim sam rukama... - kaže kroz šapat, zatvori oči i polako ispruži desnu ruku. Životinja digne glavu i sama se pomiluje o Tildin dlan.

- Ili si ti... U mojim? - Tilda otvori oči i napuni šaku krznom. Zvijer krene presti u dubokom registru. Ogromno tijelo je vibriralo. S njim i Tilda.

- Ajme, pa ti si maza. Veća od Fredija. Paa... Namaste, prijatelju. Moram ih probuditi. Moraju te vidjeti. - ushiti se, no ne poduzme ništa jer se borip naglo protrese, nakrivi glavu i zareži.

- Oke, oke, oke, neću ih zvati, sve kul. - novo inje štrcne iz kože. Zvijer se opet primiri.

- Znači, samo ja. Mhm. - nastavi ga dragati.

- Ali zašto ja? Hm? Maza mazasta. Ako sad počneš pričati... Ma, ionako sam luda. Ajde, reci nešto. Reci mi. Zašto ubijaš ljude? Jesi li ti... Ubojica?

Borip poliže Tildinu mokru nogavicu.

- Perverznjak! - smiješkala se.

Ostali su tako pet ili šest minuta, a onda je borip naglo ustao, stresao krzno, kratko zarežao i nestao širokim galopom u oblačićima snijega. Tilda je dugo gledala u smjeru njegovog odlaska.

Dodatak osmom poglavlju

LA RABIDA

Planinarsku kuću La Rabida, u ono vrijeme tek malu drvenu šupu, sagradili su španjolski misionari 1901. na vrhu brda kojeg mnogi namjerno zovu Javorova Kosa. Do kraja 1903. lokalno stanovništvo okupljeno u naoružanu potjeru sasjeklo ih je sjekirama.

Da su se malo bolje poznavali, vjerojatno nikad ne bi zamijenili tople katalonske domove s tvrdom gorskom zemljom. Jedan od njih, velečasni Pablo Dolor y Querria, bez znanja ostatka misionarske družbe napravio je dijete lokalnoj ljepotici Johani Francik, koja je, da stvar bude nepovoljnija za katalonsku bratiju, bila obećana Jakovu Ferencu,ugaru i iscjelitelju, vlasniku poštovanja cijelog okruga, od Stare Sušice pa sve do Delnica, uključujući i dio Kupske doline.

Dvojica posljednjih preživjelih popova-putnika, velečasni Juan Espinoza de Castellanos i velečasni Querria pobjegli su potjeri i skrili su se u šumski dom. Prije nego su mještani provalili i pustili im krv, Juan y Pablo su bojom napisali na drveni zid riječ La Rabida, što je cijelu budućnost trebalo podsjećati na bjesnoću ljudi koja im je doslovno došla glave.

La Rabida je vremenom mijenjala imena i vlasnike, rušena i građena na istom mjestu u različite svrhe, a danas je unajmljivo izletište u vlasništvu općine.

Deveto poglavlje

SASTANAK UPRAVNOG ODBORA TVRTKE

„UNIVERSAL EXPORTS“

nikad nećeš znati
kako sam te kao dijete
gledala iz sjena
Goldeneye, Bono

ISTINA BR. 9

Generička patnja pandan je originalnoj patnji.

Prava generička patnja mora biti esencijalno ekvivalentna originalnoj patnji kojoj je već odavno istekao smisao te je stoga moguća njena primjena kao jednakovrijedna zamjena za original.

Generička patnja mora imati istu aktivnu supstancu razočaranja, istu dozu nemoći, način gledanja kroz prozor autobusa, kvalitetu besmisla, neškodljivost tuđeg uspjeha ili sreće, učinkovitost depresije te indikacije za primjenu kao i original, te mora biti uzgajana pod uvjetima dobre tlaćilačke prakse.

Generička patnja u svom razvoju prolazi jednako striktne provjere preznatiželjnih nevjernika i jednako dosljedne poruge i podsmjehe kao i originalna patnja.

Uvriježeno mišljenje da je generička patnja manje vrijedan surogat originala je sasvim netočno. Pogotovo kada govorimo o generičkoj patnji koju stimuliraju neprijateljske sredine pod striktnim pravilima zajednice. Tome u prilog ide i činjenica da eventualne razlike između pojedinih patnji mogu kod originalnih muka katkada biti značajnije prisutne nego što pokazuju proizvoljno i površno kalkulirane razlike između originalne i generičke patnje. To se vidi u utjecaju mnogih pomoćnih faktora kao što su ekonomska ovisnost, suđenje prema

vanjštini, predkonceptije i predrasude, napuhavanje praznih ega, čista, ali i slučajna zloba, manjak inteligencije i takta, degenerično rodoljublje, fanatična predanost nepotrebnim nusproduktima ljudskog društva kao što su sport, socijalne mreže i slično.

Generička patnja osigurava visokokvalitetni bed za apsolutno ništa novaca te tako omogućava slobodu biranja za patnike svih statusa i adresa.

Generičku patnju treba razlikovati od tzv. patnje-kopije. Ona nije generička patnja jer bespotrebno poštuje regulativu društva, što znači da se pojavljuje samo u privatnom, nenametljivom, kontroliranom, pacifističkom i blagom obliku. Patnja-kopija za razliku od prave, nekontrolirane generičke patnje moguća je samo kod onih kod kojih je prava nesreća slaba. Patnja-kopija se kod takvih površnih, sezonskih ili pomodnih nesretnika pojavljuje iz koristi ili dosade i rijetko ima identičnu kvalitetu originalne ili generičke patnje.

Je li to dovoljno dobar odgovor na tvoje pitanje, draga sestro, dragi izrode? – Tilda završi svoj poduži odgovor na sestrino pitanje „Kako ti se sviđa moj novi crni Max Factor?“ i servira podpitanje – Je li ti sad jasno zašto si ti fejk, a moja katastrofična i jedina opcija vlastite budućnosti ima krila kao da ima srce od taurina ili je pegaz iz Tristar Columbia Pictures loga?

SASTANAK UPRAVNOG ODBORA TVRTKE „UNIVERSAL EXPORTS“

Pričaju tako, a sjede za stolom, a na stolu tri litre i tri vode i malo pite od krumpira, gospodin Connery, gospodin Moore, gospodin Dalton, gospodin Brosnan i gospodin Lazenby. Na stolu su još i karte za belu i sidmera, interkom i mali radio kojeg je gospodin Dalton kupio u Metrou, na putu na sastanak. Iz njega svira lokalna radio postaja pa i nema baš puno reklama, samo glazba, dosadni američki hitovi puni rasne samodopadnosti. Gospodin Connery ustane, a u očima mu neprijateljski odsjaj kao da mu u rožnicama živi prodavačica u butiku.

GOSPODIN CONNERY:

Dobra večer. Prije nego što počnemo htio bih se zahvaliti gospođici Moneypenny na kavi. Turska?

GOSPOĐICA MONEYPENNY (preko interkoma):

Ne, filter.

GOSPODIN CONNERY:

A. Svejedno, kad je dobra!

MISS MONEYPENNY (*aussi*):

Je li to sve?

GOSPODIN CONNERY:

Da, hvala.

Zvuk isključivanja interkoma. Gospodin Connery gasi radio.

NASTAVLJA:

Počinjem ovaj sastanak zahvalom svima što ste došli i što ste odvojili vrijeme od svojih uobičajenih zadataka kako bi se okupili ovdje u svrhu jedne jedine rasprave a to je ona o tome što se to događa u Ulici Helen Keller, kućni broj 62. Gospodine Moore, izvolite.

GOSPODIN MOORE:

Hvala, gospodine Connery. Dakle! Do nas je doprijelo nekoliko uznemirujućih činjenica o dotičnoj mladoj gospodični Sarapin, krsno ime Matilda, koja očito, je li, anticipira veliku promjenu u svom životu.

GOSPODIN BROSAN:

Oprostite, gospodine Moore, a što znači ta riječ... Anticipira?

GOSPODIN MOORE:

Gospodine... Brosnan? Hm?

GOSPODIN BROSAN:

Molim vas, znate kako se zovem, nema potrebe za tim forama.

GOSPODIN MOORE:

A za vašim... Forama... Ima potrebe?

GOSPODIN CONNERY:

Gospodine Moore. Gospodine Brosnan. Upozoravam vas odmah na početku da kao predsjedavajući neću trpiti osobne razmirice i da ću ih sankcionirati na najstroži mogući način. Pokušajte zaista biti gospoda.

GOSPODIN BROSNAN:

Svakako, gospodine Connery. Primate moje isprike. Južina je.

GOSPODIN CONNERY:

Dovijljivo. Svoje meteopatske dosjetke ubuduće zadržite za sebe. Gospodine Moore, molim vas, nastavite.

GOSPODIN MOORE:

Svakako. Dotična mlada gospodična Sarapin u posljednjih je nekoliko mjeseci u priličnoj mjeri postala svjesna okružujuće i približavajuće promjene. Ona, naravno, ne može još u potpunosti razlučiti realne indikatore od svojih osobnih mladenačkih strahova i obrazaca ponašanja, da ne spominjemo njenu seksualnu orijentaciju koja...

GOSPODIN DALTON:

Seksualnu orijentaciju? Mala više voli rupe od izbočina!

GOSPODIN MOORE:

Iako je vaša rječitost primitivna, može se reći da ste pogodili metu s opaskom, jer „mala“, kako ste je, gospodine Dalton, tako pokroviteljski nazvali, voli dotičnu Alicu Plötzer, boja očiju smeđa, grudnjak broj tri, primarni interesi fotografija i poezija, s kojom, u što ćete se uvjeriti ako pregledate datoteke od petog mjeseca pa na dalje, i opći. Svakako je gospodična Plötzer vrlo bitna i za daljnju istragu, no, ostavimo je sad po strani.

GOSPODIN BROSNAN:

Tipično. Svakoj drugoj curi je primarni interes fotografija ili poezija. Danas svako ko ima fotić je fotograf. Di su oni dani tamne komore?

GOSPODIN LAZENBY:

Otišli su u šoping. Fotošoping.

GOSPODIN MOORE:

Kao što rekoh, ostavimo gospodičnu Plötzer po strani.

GOSPODIN DALTON:

Malu na stranu, a?

Gospodin Dalton se nasmije i uputi nekoliko tipičnih muških seks-kužiona u smjeru gospodina Brosnana koji mu uzvratu smijehom i uzdignutom čašom miješanog, a ne trešenog

gemišta. Smiješak obiđe prostoriju.

GOSPODIN CONNERY:

Vi ste si baš odlučili smanjiti plaću ovaj mjesec, a?

GOSPODIN DALTON:

Predsjedniče?

GOSPODIN CONNERY:

Oćete dat gospodinu Mooreu da završi pa da onda možemo svi izvadit metar i mjerit si kurce do ujutro?!

Svi ušute.

GOSPODIN CONNERY:

Postajem prestar za vaše infantilne igrice.

GOSPODIN DALTON:

Ispričavam se u moje i u ime gospodina Brosnana. Molim vas, gospodine Moore, nastavite.

GOSPODIN MOORE:

Dobro, dečki, evo... Još minutu, dvije da kažem što imam pa onda još George, je li, gospodin Lazenby da obavi svoje i onda konoba, ok? Ok. Gdje sam ono stao?

GOSPODIN BROSNAN (*prošapće*):

U govno... (*nastavi glasno i ozbiljno*) Kod gospodične Plötzer.

GOSPODIN MOORE:

Svakako! Hvala, gospodine Brosnan. Je li, gospodična Alica je ljubavni i seksualni interes našeg subjekta i ako želimo saznati koliko točno naš subjekt zna, a koliko samo misli da zna što će joj se uskoro dogoditi... Mi se moramo približiti Alici... Ili, kad smo već kod toga, njenoj prijateljici i ramenu za plakanje broj dva. Gospodična Pomona Pimliko, boja očiju smeđa, grudnjak broj dva, primarni interesi kemika i keramika. Pardon, kemija i keramika.

GOSPODIN CONNERY:

Dobro, dobro, to je ta... Pomona zvana Po, nju smo obradili prošli put temeljno. Hvala, gospodine Moore. Mislim da je sad vrijeme za gospodina Lazenbyja.

GOSPODIN DALTON:

Oprostite, predsjedavajući, što vas prekidam, no, postoji li mogućnost da izbjegnemo ovo silno dijeljenje gospodina kad se već svi predobro poznajemo i onako se inače zovemo osobnim imenima ili čak i nadimcima, jelda, Cuki?

GOSPODIN LAZENBY:

Luli mi ga frende ako me misliš tako zvat! Cuki ti je stari, jebote on!

Smijeh opet obiđe sobu. Svi se smiju osim gospodina Lazenbyja i gospodina Conneryja.

GOSPODIN DALTON:

Ne, ono, mislim stvarno! Sori, Cuki... (*gospodin Lazenby mu na to hladnog izraza lica, gledajući u sasvim suprotnu stranu pokazuje srednji prst*) Ali, to gospodine ovo, gospodine ono nam samo produžuje sastanke i skraćuje vrijeme za konobu! A ja sam čuo da je stari Sean isfuro neke stare berbe za kraj stare godine, a?

GOSPODIN CONNERY:

Go-spo-di-ne Dalton! Dok sam ja predsjedavajući i dok smo ovdje u službenoj sobi i dok razgovaramo o poslu, ja za vas nisam Sean! A pogotovo ne STARI Sean! Ok? Obraćamo se jedan drugom službeno i bez distrakcija s kojekakvim referencama na aktivnosti u slobodno vrijeme! Je li to jasno?

Nitko ne odgovora ništa.

PONAVLJA:

Pitao sam je li to jasno, go-spo-di-ne Dalton?!

GOSPODIN DALTON:

Da, go-spo-di-ne predsjedavajući!

GOSPODIN CONNERY (*ispuše zrak, klone glavom i kaže ispod glasa*):

I, usput, vino je muškat žuti, berba '83.

Napetost popušta u milisekundi. Smijeh obiđe prostoriju, no, ovaj put na licima sve gospode. Čak i službenost gospodina Conneryja popusti na kratko. Čuju se povici „Majstore!“, „Legendo!“, „Joj, bit će svega!“, „Ove godine sve u kobasice!“, padne i pokoje davanje petaka, a gospodin Brosnan bio je toliko slobodan da je i zapjevao „Gori Lampard nasred Vinkovaca“. Komešanje završi.

GOSPODIN CONNERY:

Dobro. Zahvaljujem svima na smirivanju strasti. Khm, kao što rekoh, odnosno kao što sam htio reći prije ovih prekidanja... Hvala gospodinu Mooreu na uvodu. Sad je vrijeme da nas gospodin Lazenby izvjesti o jednom značajnom novitetu do kojeg smo došli, evo, nema ni dvanaest sati. Gospodine Lazenby, izvolite.

GOSPODIN DALTON:

Ajmo, Cuki!

GOSPODIN BROSANAN:

Cuki, majstore!

GOSPODIN CONNERY (*nakon što ih je gađao zlatnim šiljilima za olovke*):

Kuš, pizda mu materina više!

Gospoda Brosnan i Dalton se smire. Gospodin Connery se okrene prema gospodinu Lazenbyju.

GOSPODIN CONNERY:

Molim vas.

GOSPODIN LAZENBY:

Hvala, gospodine Connery. Ovako. Kao što je gospodin predsjedavajući najavio, iznijet ću vam podatak da je naša mala organizacija službenim kanalima došla do ovog... (*otvara aktovku, zastaje sa rečenicom dok ju ne otvori, a onda pojavom male crne bilježnice nastavlja*) Predmeta koji će nam u ovim danima što su pred nama uvelike pomoći u razvrstavanju činjenica od pretpostavki i stvarnih saznanja našeg subjekta od njezinih tlapnji i mladenačkih strahova. Radi se o njenom dnevniku kojeg smo uspjeli, zahvaljujući vještoj akciji kodnog imena „J. W. Pepper“, nabaviti direktno iz njene sobe. U ovoj maloj knjižici krije se pregršt, naravno, kodiranih informacija o tome koliko naš subjekt, ili, bit ću toliko slobodan da je prekrstim u subjekticu...

Gospodinu Daltonu je to iskreno smiješno.

GOSPODIN LAZENBY:

Heh, da. Uglavnom, tu su informacije koje naš Odjel za šifriranje i kontrašifriranje tek mora odgonetnuti i kontraodgonetnuti, a koje će nam na kraju istrage pokazati da li subjektica zna što je čeka u ovih nekoliko slijedećih mjeseci ili ne, jer, pazite sad dobro, ako zna, morat ćemo je uhititi i resetirati joj pamćenje pomoću sofisticirane tehnologije ultraotrovnih

strelica koju smo, zahvaljujući gospodi Moore i Brosnan, uspjeli udžbenički sprovedenom akcijom oteti od ukrajinske znanstvenice, vrlo uslužne doktorice Bukakenko. No! Ako ne zna, pazite, ako nije svjesna što joj dolazi u susret, bez obzira koliko i što osjeća i koliko se i čega točno boji, morat ćemo je ostaviti kakva je. Znači, bez uplitanja, samo promatranje.

GOSPODIN CONNERY:

Gospodine Lazenby, počastite nas nekim odlomkom iz tog dnevnika.

GOSPODIN DALTON:

To sam baš htio reći, go-spo-di-ne predsjedavajući! Dajte nam primjer! Možda možemo to razbucati i bez odjela za le šifriranje! Ipak smo mi tu neki, ono, ne, mislim, neke, ono, face i to. Mislim, šta ne?

GOSPODIN CONNERY:

Da, mi smo face, ok. George?

GOSPODIN LAZENBY:

Gospodine Connery?

GOSPODIN CONNERY:

Ispričavam se, zbunjuje me svojim laprdanjem. Dakle, go-spo-di-ne La-zen-by, izvolite.

GOSPODIN LAZENBY (*otvara posljednju ispisanu stranicu koja se više sama otvorila nego što ju je on morao naći, nakašlje se i krene*):

Ponedjeljak, dvadesetsedmi jedanaesti. Naslov: Život na tavanu. Namaste. To je pozdrav neki indijski, provjerio sam kod gospodina Klaića. Dakle! Drago mi je što navratiste. Evo što sam zaključila ne-živući-već-samo-ubijajući-vrijeme ovaj vikend. Nije zdravo gledati televiziju jer onda čovjek može vidjeti kako se ne treba ponašati, a to nije zdravo jer homo sapiens još uvijek ima puno majmunskih gena, vjerovali u Darwina ili ne, misli na gospodina Darwina, khm, a majmun radi što majmun vidi. Zato je bonton danas redundantna pizdarija i ima posprdni prizvuk. Zato se svi ponašaju tzv. moderno, kao da još jučer nije postojalo poštivanje i skromnost i odmjereno zdravlje u komunikacijskim kanalima koji su iskopani oko nas. Nije dobro gledati televiziju jer, kad buljiš u njihove uredno dizajnirane kockice, onda možeš vidjeti i izjave uredno dizajniranih šatro šarmantnih, a u biti ozbiljnih poslovnih ljudi u odijelima koja su šivana od niti kose djece trećeg svijeta koja za pola jabuke mjesečno rade u tvornicama čiji su vlasnici ljudi kojima ta odijela tako lijepo stoje. Protivno je zdravom razumu, ako takvo što i postoji, da takvo što i postoji!

GOSPODIN MOORE:

Uuu, ovu malu nedvojbeno muče paranoje dimenzija xanadske državne granice. Ispričavam se, gospodine Lazenby, to je bilo jače od mene. Molim vas, nastavite.

Gospodin Connery ga ružno pogleda.

GOSPODIN LAZENBY:

Nije dobro gledati televiziju jer onda možete vidjeti i još neke druge stvari od kojih vam krenu misli, a od misli krenu i izjave, a od njih pogotovo krenu konfrontacije i komfrontacije i sukobi mišljenja koji opet, ako ih se ne zna ishendlati, dovode do magle u životima. Puna nam je mansarda magle. Toliko je ima da suklja kroz prozore. Odlazi u ulicu, pa u grad i onda ga zagađuje u istoj mjeri koliko on zagađuje i mene. Novi odjeljak. Kaže njemački direktor hrvatskog telekoma, odgovarajući na pitanje zašto su otvorili veliki centar u Rijeci, da je Rijeka grad koji se širi i raste i da je bitno da su ovdje. Mislim si, meine liebe herr, je, možda i raste fizički, dizalice ko mehanizirane bauštelske šije metalnih dinosaura privređuju plaće i glasove dok bljuju gotove zgrade, garaže, trgovačke centre, tunele i još malo garaža, ali gdje je onaj drugi rast. Ovaaj, fali joj upitnik na kraju te rečenice.

GOSPODIN CONNERY:

Nema veze. Šta piše dalje?

GOSPODIN LAZENBY:

Oprostite, gospodine predsjedavajući. Dalje nema baš smisla, mislim, pogledajte sami, rukopis joj se mijenja, vidi se da sad piše brže i s više grešaka, očito je uznemirena. To je zaključio i naš psihoevaluacijski odjel.

GOSPODIN DALTON:

Daj, samo ti čitaj! Kad bi uzimali u obzir dokučivanja našeg psihoevaluacijskog odjela, cijeli 00 odjel bi radio tri dana u godini! Pa šta ne?

GOSPODIN CONNERY (*mrzovoljno*):

I to je istina.

GOSPODIN LAZENBY:

Ok, čitam dalje. Kaže ovako. Nema podjele između muškog i ženskog spola. I jedan i drugi su isto senzitivni prema ljudskoj zlobi, a ona je ogromna.

GOSPODIN MOORE:

Oprostite, gospodine Lazenby, jednostavno vas moram prekinuti. Ima li u tom tekstu nešto iz čega možemo saznati ono što nas zanima? Sve ovo do sad, a nekako sam uvjeren da ćete se svi složiti sa mnom, mi se čini kao tipično mladalačko-tok-svijesti-dnevničko-iživljavanje. (*Zapjeva.*) Stranica dnevnika... (*Nastavi govoriti.*) Takve stvari piše moja nezakonita unuka, mislim. Naravno da u tome što naša subjektica priča ima i univerzalnih i vrlo inteligentnih istina i opažanja, pogotovo je ovo zadnje o ljudskoj zlobi točno, u što smo se svi već ovdje prisutni preko dvadeset puta uvjerali, je li, ali ima li tu nešto... Nešto što nam može konkretno pomoći?

GOSPODIN LAZENBY:

Gospodine Moore, bojim se da je sve do kraja takvo.

GOSPODIN CONNERY:

Dajte nam još sempl kakav, dajte, no.

GOSPODIN LAZENBY:

Dobro. Evo, odlomak na drugoj stranici počinje ovako. Ja imam prozor točno iznad glave, jer baka je staroj i starom na poklon kupila tavanski stan. Bravo, baka! Izvrstan odabir nekretnine, ali zašto je morao biti na baš takvoj nesretnoj lokaciji? Tako lijepo mogu zaključiti, zbrajajući oblačne i zvjezdane noći iznad glave, je li Rijeka sunčan ili oblačan grad. Zaključak. Oblačan je ko velika Orionova nebula u proljeće. Ili u bilo koje godišnje doba, što se bilo koje nebule tiče. A i ovaj grad, pogotovo ovo naše naselje, kao i Orionova maglica sama, koja se teleskopom nepotpomognutom oku doimlje kao tek još jedna Orionova zvijezda, a ona uz Bellatrix, Betelgeuse, Rigel, Saiph i ostale Orionove sjajne točke uopće to nije, čini se na prvi pogled kao pravi grad, a u biti je velika mrtva riba.

GOSPODIN DALTON:

George, molim te! Mrtva riba, fuuuj!

Osjećaj gadosti pojavi se na većini lica.

GOSPODIN CONNERY:

Gospodine Lazenby, molim vas, preskočite te poredbe.

GOSPODIN LAZENBY:

Imate pravo. Evo, prijeći ću na posljednji odlomak.

GOSPODIN MOORE:

U ime Kraljice i cijelog Commonwealtha, dajte!

GOSPODIN LAZENBY:

Što sad kad znam da borip nije zla životinja? Koga sad kriviti za ubojstva? Što sad kad znam da priča o Vinskom nije istinita? U što vjerovati? Ima li ovo naše naselje ikakve veze s mojim životom? Koga se sad bojati? Pitanja, pitanja, pitanja. Pitanja na koja ni baka ne zna odgovore. Ili ako zna, neće reći.

GOSPODIN MOORE:

Zanimljiv lik, ova njena baka.

GOSPODIN BROSNAN:

Da zanimljiv! Ja i Tim... No... GOSPODIN Dalton... Smo napravili dosje o njoj, ovolki je, ej! Ta žena je imala jeben život! Pa onda jebenu smrt! I onda opet... Jeben život! Bo! Jedino je još nismo fotografirali.

GOSPODIN CONNERY:

Kako to mislite?

GOSPODIN BROSNAN:

Pa tako, lijepo. Pitajte gospodina Llewelyna kad ga vidite. Svaki pokušaj fotografiranja gospođe Sarapin rezultira potpunim nepostojanjem njene pojavnosti na isprintu. Kao da je netko izbriše sa svake fotke koju imamo! Umjesto nje samo neke prozirne izohipse, šta ja znam, gličevi, kako se to već moderno kaže. Uglavnom, ono, ko da smo fotkali jebenog predatora.

GOSPODIN CONNERY:

Zanimljivo.

GOSPODIN BROSNAN:

Ludilo.

GOSPODIN MOORE:

Čudilo.

GOSPODIN DALTON:

Ko da smo u japanskom filmu, čovječe! Sve nešto. Gospodin Llewelyn je bio spominjao IMAX kamere, ali... To košta. Ali svejedno! Hororče. Kao da ona zvijer u šumi iza naselja šta smo je izsatelitali nije dovoljna.

GOSPODIN LAZENBY:

Izsatelitali?

GOSPODIN DALTON:

A, daj, to pokupim sve od ove budale Piercea! Dobro, Brosnana gospodina, šta. Poberem mu šprehu jer lupam sto noćnih šihti s njim u prisluškivanju nje i njene familije u onom jebenom kombiju!

GOSPODIN MOORE:

Ha ha, dragi moj gospodine Dalton, ja sam isto takav! Odem u Dubrovnik tjedan dana preko ljeta, znaš, pozovu me dok je kakav glumac još dole ili UN ambasadori dobre volje i slični praznoslamci ili ono gudalo Rachlin ili doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim i sva ta ekipa i već treći dan počnem natezat ko da sam iz Konavala!

Opet se, osim gospodina Conneryja, svi smiju.

GOSPODIN CONNERY:

Molim vas, kolege. Ne odugovlačite više! Završimo, ako zbog ničeg drugog, onda zbog odlaska dole u konobu! Ok, rekao sam to sad, da! Čim prije završimo ovdje tim prije pijemo muškat, a kad jednom krene opuštizacija ja ću te sam izgnjaviti jesi uspio upoznat Terezu Kesoviju ili Vedrana Benića ili Niku Bulića ili čak onu malu iz Big Brothera, gledajte-ovaj ples, ok? Ok? A do tad, molim vas, koncentrirajmo se na bitno! Evo, sad vas već i molim. Može?

GOSPODIN LAZENBY:

Pa, mislim, tataratara, tataratara... *(letimično skenira ostatak teksta u maloj crnoj bilježnici)*
Da nema više ništa. Ništa bitno, barem za ovaj današnji sastanak. Još se malo čudi oko toga da borip nije nimalo opasan i ima još nešto sitno o tome kako voli Alicu i kako joj guza izgleda hip-hop kad se savije na određeni način.

GOSPODIN BROSNAN:

TO! To nam čitaj!

GOSPODIN CONNERY:

Gospodine Lazenby, hvala vam na vašem trudu. Dakle, kolege, što možemo zaključiti iz našeg današnjeg nalaženja?

Na pitanje gospodina Conneryja nitko nije uspio odgovoriti jer je tada kroz vrata ušao

gospodin Craig koji je, kao novi direktor upravnog odbora tvrtke „Universal Exports“, raspustio sastanak i, nakon što je ukorio gospodina Conneryja što se predstavlja kao predsjedavajući, a i ostale zbog svog bahatog nepoštivanja kadrovskih promjena, uljudno uputio okupljene da se izgube iz njegovog ureda. Kad su došli do vrata prije spominjane konobe vidjeli su da ih je netko svježe zazidao. Nakon pomne analize dosjea Sarapin gospodin Craig odluči zatvoriti slučaj jer, kako je to naveo u službenom izvješću, „00 odjel nema nikakve veze sa životom mlade djevojke.“

„Gospodine Craig, vi ste naš novi heroj!“ – mislio je za sebe, dok je napuštao zgradu „Universal Exportsa“ u Katančićevoj, gospodin Lazenby kojem se ionako nije dalo ići na muškat s ostalima. On je oduvijek bio pošip tip.

Dodatak devetom poglavlju

ŠTO JE NA BADNJU VEČER TILDA NAPISALA U E-MAIL PROZORČIĆ I ONDA TO POSLALA ALICI PLÖTZER NA SOAPYSANDERSON@NET.HR

Moonshine. Nešto se u meni mijenja. Moony. Trebaš mi. Trebaš mi da preživim sve ovo. Ne želim ni pomišljati kad će se naš zajednički život dogoditi jer me to puni brigom, onako elegantno, kao što mljeveno napuni papriku. Samo hoću da znaš... Štogođ da se dogodi, ti ćeš biti dj na mom vjenčanju. Jer to će biti naše vjenčanje. Drugog vjenčanja osim tog u mom životu neće biti. Volim te zauvijek.

M.

p.s.

Netko mi je ukrao dnevnik. Znaš onu moju malu crnu knjigu? Nadam se da nije mala beštija, jer ako skužim da je natjerat ću je da ga pojede kao Varalić svoj šešoar! Jesam ga ostavila kod tebe? Javi.

@@@ !!! ***

Deseto poglavlje

TAKO SE PROKLETO TEŠKO MIJENJATI

radije bih naučio od jedne ptice kako pjevati
nego učio deset tisuća zvijezda kako ne plesati
you shall above all things be glad and young, e. e. cummings

ISTINA BR. 10

Neka poslijepodneva na adresi Ulica Helen Keller k.b. 62/9 mirišu na mahovinu, samo zato jer ona tako hoće. Inače daju na ustajale knjige, Arthur et Robert tapete s uzorkom ljiljana i nekad davno čiste zavjese preteške od lule koju Ferdinanda pučka kao da je Ahab ili Gandalf ili Holmes pa cijeli stan nestaje u dimu, a s njim i manje-više cijela familija Sarapin.

Mirišu na mokru zimu samo zato jer Tilda tako hoće. Samo zato jer je mislima opet negdje drugdje, negdje gdje nema straha i tamne noći, mijenja miris blagovaonice i dnevne sobe. Trenuci su to kad se njena volja diže iz invalidskih kolica i u mikroerupcijama mijenja svijet oko sebe, poništava loše kao umiruća zvijezda prije implozije, kao autist koji bljesne kao savant, pa se opet ugasi i sruši natrag u svoj tihi svijet.

Neka poslijepodneva na adresi Ulica Helen Keller k.b. 62/9 mirišu na mahovinu, ali ne i ovo.

Ovo miriše na čudotvorstvo.

TAKO SE PROKLETO TEŠKO MIJENJATI

- Mama, gdje ti je muž?
- Pusti. Me. Na miru.

- Mama, gdje je stari?

- Pitaj me još. Jednom. I saznaj šta će se dogoditi!

Ana Sarapin krene na svoju stariju kćer, ali je zbog kašaste anatomije prelaka pa Tilda samo puhne, a ona se sruši na parket što zvuči kao odron kamenja na staklenu cestu. Uskoro svi ukućani stoje u blagovaonici.

- Gdje ti je muž?

- Jebi se! - Ana Sarapin kmeči iz hrpice u koju se sklupčala. Ana mlađa dlanovima prekriva Martinove uši.

- Reci nam, MAMA, zašto je otišao?

- Matilda, pusti je. - baka je uhvati za rame.

- Neću je pustiti! Nek odgovori! GDJE TI JE MUŽ?!

- Pobjegao je zbog VAS! - urlala je s poda. Tilda je bila uporna:

- Nije istina! Budi fer i reci nam!

Poslijepodne istog dana, iza Nacijevog kioska, Tildine prijateljice saznale su što je bilo dalje. Nakon još deranja, plakanja, razbijanja vaza, siktanja, puhanja i jednog šamara, kojeg je, na svačije čuđenje, Ferdinanda zalijepila mami Sarapin, Tilda je, zajedno sa svojim malim bratom kojem su kapci bili preslabi za svu vlagu koju je nabrao, i sestrom koja ju je prvi put u dugo vremena pogledala bez otrova i rekla: „Žao mi je, sis.“, saznala istinu.

- OTIŠAO JE ZBOG DRUGE?! Prokleti muški, jebo im pas milu mater! Njima kad otvoriš glavu i pogledaš mikroskopom unutra vidiš hrrrrpu maaalih sisa... Samo na TO misle! - Pomona je bjesnila.

- Hvala ti na ljutnji, Po, ali... Izgleda da ju je ostavio zbog ljubavi.

- Ljubavi? Kurac moj! Di je ljubav u tome da ostaviš ženu s troje djece? Hm?

- Dvoje. Mali Martin nije Zlatkovo dijete.

- Nego čije?

- Ne znam. Ne zna ni stara. Ima jedno pet kandidata. Kaže da se tih nekoliko mjeseci jebala sa svima da bi se bolje osjećala. Mislim da joj to nije pomoglo.

- U, jebote!

- Ma ja sam to znala. Samo sam se pravila glupa cijelo vrijeme. Povjerovala sam sama sebi. Skoro.

- U, je-bo-te!

- Jelda? Fantastično je što sve djevojka sazna kad se okuraži pa pita.

- Ma, ma... Ma kakva je to ljubav? Tilda?

- Šta ja znam... Izgleda da se čovjek zaljubio pod stare dane. Znaš ono... Živiš život, misliš da si sve skužio, rješio, ostvario, postavio, imaš familiju, sve normalno i to traje, traje, traje i onda jedan dan, BUM! Iza ugla upознаš par očiju, sve se okrene naopačke i jednostavno znaš da si cijelo vrijeme bio na krivom mjestu.

- Prijateljice draga, postoji jedna stvar, ne znam jesi čula za nju, zove se odgovornost. Hm? I kako možeš te stvari jednostavno znati? Koje su to iluzije!

- Pomona, kako ti znaš da si sad budna, a ne sanjaš?

- Ma... Šta? Pa nije to isto! Jel je? - okrene se prema Alici koja je gledala u pod i pušila. Otpuhne pa zaljulja glavu kao da želi reći - najvjerojatnije je. Tilda nastavi:

- Ono, jednostavno znaš. A onda imaš dvije opcije. Ostati, žaliti, neko vrijeme barem, preboljeti ili ne preboljeti, biti... Odgovoran, jel tako? Ili otići za sudbinom. Ako ti je sudbina furka. Ili ako nije. Šta god ta riječ... Sudbina... Značila. Ja ne znam šta znači. Možda je sudbina samo način na koji se stvari događaju, odmotavaju, potpuno nevažno jel određeno unaprijed ili nije. Kužiš, možda je sudbina jednako život i to je to. Ne znam. Gle, nema tu puno mudrosti. Ljudi su kroz povijest napravili i puno gorih stvari. Ovi koljači iz rata dođu gore u Haag i onda ih pitaju kako se osjećate, a oni kažu nisam kriv, hladno i bez pol beda, a naređivali su smrt ko da naručuju čašu vode uz makijato. Znaš, čašu vode.

- Zvučiš kao da ga podržavaš u tome! Jesi ti normalna?

- Razmisli dobro, Pomona... Dobro razmisli i stavi se u njegovu poziciju.

- Poziciju? Nisu život „Mostovi okruga Madison“! Odgovornost postoji! Zgodna riječ, jelda, od-go-vor-nost!

- Da, vrlo zgodna riječ, ali... Ponekad život BUDE kao film. Ili kao knjiga. Zar možeš nekome zamjeriti što hvata svoju sreću? Što ima dovoljno hrabrosti da sve ostavi iza sebe? Je li mogao živjeti dalje sa saznanjem da je propustio ljubav svog života?

- Tilda, ljubav nije skakanje s jedne žene na drugu, pogotovo ne kad prođeš pedesetu! Jel vrijedno, kolko vas ima, četvoro uništenih života da bi on jedan bio sretan jer se, eto, iskreno zaljubio?!

- Jel moj život uništen, Pomona? Jel ti izgleda tako? Jel vi o tome učite na toj tvojoj keramici? Šta imate kolegij zvan ljubav? Ha? I kako možeš znati da se tebi neće to isto dogoditi? To isto ako ne još i luđa stvar? Ljubav nije pobjednički marš...

- Prestani! Da nisi slučajno završila tu rečenicu!

Muk. Alica gasi motalicu od vanilije o kamen od vapnenca i progovara prvi put otkad su se našle:

- I... Šta stara kaže na to? Jel ona tako puna razumijevanja?

- Prije nego smo je uspavali kloroform čarapom rekla je da je najgore od svega što razumije. Da je znala od prvog dana da se nije udala za svoju srodnu dušu i da joj je uopće čudno što su izdržali toliko dugo. Da je upoznala tu drugu ženu i da je i ona vidjela da je to to. Kaže da su izgledali skupa kao da se već kroz nekoliko života i reinkarnacija poznaju. Zrak između njih bio je mekan kao melasa. Kužiš? Kao da su napravljeni iz jednog komada.

- To je Ana Sarapin rekla... Kao da su napravljeni iz jednog komada? Baš to?

- Baš to, Po, jebote! Kao da su napravljeni iz jednog komada! Zato i pije! Jer zna da je otišao zbog iskrene ljubavi, a ne zbog pičke.

- Ja ne vjerujem u srodne duše. - Pomona ne odustaje - To je izmišljotina. Lako tako... Samo kažeš magičnu riječ... Ljubav... I sve je kao ok. Ubiješ čovjeka, onda kažeš... A ljubav, šta ćeš, i svi kao klimaju glavom i kuže. Ej! Na ljubavi se treba raditi. Šta misliš da se moji Rudi i Beta nisu skoro rastali jedno barem pet puta najmanje?

- Po... Postoji rad koji je težak i mučan i slomi čovjeka. Postoji rad koji je težak i mučan i

gradi čovjeka. Želiš li biti rob ili uspješan radnik?

- Ma šta sad sereš? Želiš li biti rob ili uspješan radnik... Šta bi ja trebala odgovoriti na to pitanje ozbiljno? Sad namjerno odlaziš u metaspiku.

- Nije to metaspika nego se tebi više ne da raspravljati! Draga moja, svaki element ima svoju namjenu. Ima svoj kontekst. Nećeš od ksenona kovati lančiće.

Pomoninu novu repliku zaustavila je policijska sirena koja se Dopplerom prolomila kroz Truhelkinu i nestala u Bacallinoj. Vođene znatiželjom i malim skupinama ljudi uputile su se prema centru. Preko puta Pomonine zgrade na širokom i golom Trgu Kláre Fehér okupilo se petstotinjak stanovnika. Transparenti su se presijavali na buri: „DOSTA BORIPA!“, „UHVATITE BEŠTIJU!“, „PRAVO NA NORMALAN ŽIVOT!“ i „OSUDITE ODGOVORNE!“. Gospodin Botovac, suprug pekarice Danire, vikao je u megafon. Povorka je zatim krenula ulicama prema zapadu. Koračajući sa svjetinom Tilda je čula nekoliko mjeseci stari trač da je borip tajni eksperiment gruzijskog veleposlanstva koji je pošao po zlu. Grupa građana organizirala je prosvjede tražeći zadovoljštinu. Objasnila joj je to nepoznata žena s očima punim vode. Izgledala je kao da je upravo saznala poražavajuću vijest, a Tilda se mogla zakleti da joj je poznata. Kilometar kasnije, kod bivše Tvornice šibica, sjetila se da je ta ista gospođa prije nekoliko godina bila ponosna vjeveruša.

- Ljudi se mijenjaju. - pomislila je. S njene lijeve strane objesio se džambo plakat za pelene, slika potruške polegnute bebe kojoj je nepoznati kreativni klinac markerom na guzu napisao „jebi me“.

Kad su stigli pred austrougarsku zgradu u kojoj se smjestilo Gruzijско veleposlanstvo, cijeli je ulazak u Kelericu titrao od galame. Promet je stao. Masa je već brojila oko sedam stotina ljudi.

- A šta tebi ovo nije interesantno? - Alica prokomentira Tildin odsutni pogled. - Daj, srećo, pusti glas! Pa ovo je najbolja stvar koja se dogodila ovdje od kad je Michael Jackson došao u posjet Akvatičkom centru!

- Je, istina, *moony*. Moving totalni. Ne mogu vjerovat da su stanovnici ove visoravni uopće sposobni za javni prosvjed. Al nije mi do dernjave. Jutros sam pojela tolko Milke Noisette da sam si spržila grlo.

S najgornje stepenice širokog ulaska u Gruzijско veleposlanstvo gospodin Botovac pozdravi

okupljene. Nakon dvije minute neosnovanih optužbi, širenja mržnje, jedne loše plasirane šale o smrti i herpesa kojeg je uspio ostaviti na užem kraju megafona, prepusti riječ veleposlaniku. Iste sekunde kad je Džunan Sanadze stavio usne na govorno pomagalo, poklope ga decibeli nesusretljivog prosvjeda. Kroz zrak poleti staklena boca mineralne koja razbije glavu prosvjedniku u drugom redu, gospodinu Drobožiću iz Blizanaca Dunsten. Krv i pomutnja. Nakon neuspješnog veleobraćanja, na visoku stepenicu popnu se načelnik policije Kagić i stariji ćelavi gospodin u skupom odijelu i šalu na Queen.

- Građani! - krene načelnik.

- Vidi ga... Ubojica! - Tilda iscjedi kiselinu kroz sjekutiće.

- UBOJICA! - Alica pusti glas. Nekolicina se pridruži i na široko poznata mješavina nadimka i inuenda vrati se kao glasni žamor načelniku u lice. Okorjelog profesionalca policijske struke ništa nije dalo smesti:

- Molim vas! Građani! Molim vas za malo pažnje! Ni ja ni vi... Molim vas... Ne želimo da se ovakvo stanje nastavi!

- Radite onda svoj posao! - doleprša iz anonimnosti. Komešanje i ponovni decibeli iz kojih se još moglo razaznati pokoji „Zašto vas plaćamo?“ i „Ostavka! Ostavka!“.

- Molim vas... Građani! Okupili ste se ovdje... I to je vaše pravo! Nitko vam nikad ne smije uskratiti pravo na izražavanje mišljenja i na mirne prosvjede! Pa ni ja! Ovaj prosvjed je legitimno najavljen i... - opet malo dobacivanja - Molim vas za strpljenje! Niste htjeli saslušati veleposlanika i ja vas razumijem!

- Oni su krivi za masakr! Oni su doveli tu prokletu stvar! - prolom nemira iz kojeg je još doletjelo i nekoliko „Prokleti Rusi!“ i „Nisu oni Rusi, oni su još gori!“.

- Građani! - načelnik proviri kroz prvi raspoloživi prozor u galami - Niste htjeli saslušati veleposlanika i ja vas, ponavljam, ra-zu-mi-jem! Molim vas, saslušajte MENE! Policija je došla do novih informacija i iako vam ne bi smio sve ovako javno reći... Dobro je, alo, u redu je, molim vas... Molim vas malo strpljenja... Građani! Kažem, ne bi smio, al reći ću vam jer to zaslužujete! Vjerujte, ni organima vlasti nije u interesu da se incidenti nastave!

- Kakvi incidenti?! Izgubila sam sina! SINA SAM IZGUBILA! - gospođa Larma, majka pokojnog Josipa, pala je na koljena. Ljudi koji su stajali pokraj uhvatili su je ispod ruku i pridržavali. Masa se uzgiba kao mrzovoljni val.

Desetak tisuća kilometara zapadnije, u istom trenutku, službi sigurnosti međunarodne zračne luke William B. Hartsfield u Atlanti promakla je bomba i ukrcala se na let za London.

- Molim vas! Razumijem vašu patnju i nezadovoljstvo! Građani! Stanje je slijedeće! Napadi i smrti koje posljednjih dvije do tri godine doživljavamo na području naše općine nemaju ama baš nikakve veze s nikakvom životinjom! Borip nije uzrok niti jednog napada! Niti jedne smrti!

Sedam stotina ljudi kaskadno zašuti.

- Hvala vam. Dakle... Kao što sam rekao... Napadi nisu povezani sa životinjom! Niti su na bilo koji način povezani s veleposlanstvom Republike Gruzije! Zato prestanite bacati jaja na zgradu! Samo dajete više posla vašim sugrađanima iz Čistoće. Borip! A i njegova navodna povezanost sa veleposlanstvom su glasine i laži! Vjerujte mi, policija će napraviti sve da uđe u trag onima koji su tu laž širili! S druge strane, a vjerujem da vas to najviše zanima... Policija je isto tako prije... - pogleda na ručni sat, jeftina kopija Omega Seamaster - Četrdeset minuta... Privela osumnjičenog za kojeg postoji osnovana sumnja da je skrivio sve dosadašnje napade pripisane životinji!

Svjetina bukne u bijesu nestrpljivosti.

- Građani! Građani, molim vas! Ako se ne smirite, neću vam dati više niti jednu informaciju!

Smirivanje.

- Zbog uobičajene policijske procedure... Važećih zakona Republike Hrvatske i opravdanog straha od linča... Mogu vam reći samo da se radi o dvadesetsedmogodišnjaku iz Gagarinove, inicijali R.Z.!

Iz rulje se začuje vrisak. Nataša Staver se onesvijestila. Nastane gužva i svjetlo pozornice sklizne s načelnika Kagića. Tilda pokrije lice dlanovima i tiho promrmlja:

- R.Z. Robert... Zeleni. O, bože Isuse.

Svjetina je počela uzimati zamah za najveći val. Onesvještена Nataša dobila je nekoliko brzih udaraca u glavu. No, prije nego se sve uspjelo raspasti, onaj ćelavi gospodin omotan crveno-plavim šalom na najbolji bend u povijesti rok glazbe, uzme megafon iz načelnikove ruke, slobodnom rukom zamahne po zraku i obrati se početku kaosa:

- Građanke i građani! Molim vas za malo mira i razumijevanja! Govori vam doktor Guggenheim iz Notornog vijeća Guggenheim!

Kako je slavno ime odjeknulo ulicom, glave se, jedna po jedna, smire u nevjerici. Nataša ostane ležati na podu. Tu i tamo zbunjeni pljesak.

- Hvala vam. Hvala. Građanke i građani! Apeliram na vas... I na vaš cijenjeni razum! Pretpostavimo da smo svi ovdje najmanje pedesetjedan posto dobronamjerni i pedesetjedan posto inteligentni. Taj jedan posto dovoljan je da se ne pretvorimo u srednjevjekovne divljake. Jel mogu računati na vas?

- ZVIJEZDO! - iznenadni uzvik oduševljenja popraćen gromoglasnim pljeskom svih prisutnih i pokojim „Legendo!“, „Majstore!“, „Gugi! Gugi!“ i „Oléoléolé!“.

- Hvala vam. Hvala vam, zaista. Slušajte me. Ovo je važan trenutak u povijesti ovog naselja. Ja vas molim da ga ne pošaljemo u povijest kao jednog od najsramotnijih. Ne dozvolimo si reificiranje ovog trenutka. Ne činimo ovaj čas stvarnijim nego što to on zaista jest. Gledajte, prijanjanje je glavni uzrok ljudske patnje. U ovom trenutku to je žudnja za pravdom. I ne zamjeram vam. Ondaatje je rekao, srce je organ vatre! A Buddha zna da sve stvari gore! No, ono što u ovom trenutku, drage građanke i građani, doživljavate kao pravdu, nije pravda. Prepoznajte to! Pogledajte u taj mišić što vam sad plamti i vidjet ćete da se radi samo i isključivo o potrebi za osvetom. Ja znam da svoj boli treba istraga, ali, kao što je to rekao Gandhi, svijet ima dovoljno za svačije potrebe, ali ne i za svačiju pohlepu! Ja bih, u ovom trenutku, dodao i za svačiju osvetu! Ne povlačite se na reptilske i sisavačke razine u ovom savršenom primjeru stresne situacije. Sjetite se da ovaj osjećaj koji vas sad trese jest vaš, ali nije vi. Da, u redu, ponovit ću. Osjećaji koje sad imate jesu vaši! Ali nisu VI! Bijes koji vas sada preplavljuje je prolazan! Građanke i građani Kelerice, ja vjerujem u vas i vjerujem u pravnu državu, kolikogod to nekad bilo teško, jer čini se kako pravna država ne vjeruje u nas, ali, postoji način da se zlo ispravi! Mi, ovdje, danas... Nismo taj način! Zato, molim vas, okrenimo naše empatijske mudre radare prema onima koji su izgubili svoje najbliže i nama samima, nama koji ostajemo. A ništa ne izoštruje empatijske mudre radare kao pjesma! Zapjevajmo! Budimo ljudi! Iskoristimo svjetlost koja krasi čovjeka! Budimo mudrija i ljubaznija bića, ostavimo pravdu državi! Građanke! Građani! - digne ruku i zapjeva:

- *And all this time...* Sad vi!

Sedam stotina ljudi, možda i više, pridruži se doktoru Guggenheimu iz Notornog vijeća

Guggenheim i u zavidnom unisu zapjeva dva refrena Stingove pjesme:

- *The river flowed, endlessly, to the sea... If I had my way I'd take a boat from the river... And bury the old man... I'd bury him at sea.*

And all this time, the river flowed, endlessly, like a silent tear... And all this time, the river flowed... Father, if Jesus exists than how come he never lived here?

- Svi pjevaju! - ukipljeno i zadivljeno Alicino biće - Hej, Tilda?!

- Vidim, srećo. Vidim... I vjerujem. - odgovorila je okamenjena malim čudom. Pokraj nje Pomona Pimliko, potpuno izgubljena u pjesmi, spojena s ostalim grlima. Sa svoje krošnjevite baze u drvoredu na Tildino rame skoči vjeverica.

- Malena... - Tilda se ne prene - Je ti smeta ova buka, ha? Ili si i ti došla pjevat?

- Ne. Došla sam ti reći da bez obzira koliko mali televizor imaš, ako ga gledaš dovoljno dugo on postaje velik. - reče vjeverica, zatitra njuškicom i nestane, preko tuđih ramena, u gužvi. Masa je složno izlazila iz pjesme:

- *Jeeiijeeee... Jeeiijeeee...*

Za manje od pet minuta, Tilda je utrčala u blagovaonicu mansarde Sarapin. Martin i Ana mlađa bacali su kockice za jamb.

- Šta si tako zapuhana? Di si bila? Jesi bila na prosvjedu? Kako je bilo? Oće bit sutra škole? Oćeš jambat s nama? - iz malog se prospe djetinjasta Etna, no ni na jedno pitanje nije dobio odgovor. Tilda užurbano provjeri dnevni boravak, pa kuhinjicu, ode u hodnik, vrati se, pogleda sestru i ozbiljnim glasom pita:

- Di je stara?

- U kupaoni. - umjesto sestre odgovori brat. Iste sekunde izjuri iz blagovaonice.

- Tilda? TILDA?! - Ana mlađa, ustajući od stola.

Ana Sarapin sjedila je na rubu kade.

- Mama?

- Kćeri.

- Šta radiš?

- Brojim pločice.

- I... Koliko ih ima?

- Dovoljno.

Tilda zatvori vrata.

- Oće mama bit dobro? - nada u šestogodišnjaku. Tilda ga hitro zgrabi i podigne. Mali zakikoće. Oba dvoje isplaze jezike i simultano prasnu u beljenje i škakljanje. Prekine ih Ana mlađa:

- BRZO! DOĐITE U DNEVNI BRZO!

Kad su ušli u dnevni boravak Ana mlađa je klečala ispred televizora.

- Baka je na televiziji! - mali Martin uzdrhti.

- Ana, šta je ovo?

- Šuti, Matilda, slušaj.

U studiju su sjedili Krešimir Mišak i Ferdinanda Sarapin. Ispred nje, na stolu, karte za bridž i napola ispijena Cedevita od limuna. Već dugo nije imala tako čisto lice. Stare dlanove položila je na koljena. Uvijek našiljeni nokti uredno podrezani. Izgledala je kao na fotografiji snimljenoj 1992. na Tildin sedmi rođendan, dvije godine prije nego je umrla. Tako je izgledala i na VHS snimci s godišnje skupštine i konzekventne veselice AFŽ Bridž Kluba „Nada Dimić“ iz prosinca 1993. Tilda je, dok je čuvala Anu mlađu, pregledala tu kazetu preko šezdeset puta jer je mala buduća beštija pristala zaspati tek kad bi joj se pustilo kako baka pjeva „Night and Day“ i „I Got You Under My Skin“ na pozornici Hotela Gagarin.

- Što nas dovodi do pitanja... Kako nastaju anđeli?

- Gledajte, prije svega, morate biti dobri. Nadprosječno dobri. To se, naravno, podrazumjeva. Ne bezgrešni! Barem ne po nekim kršćanskim ili kakvim drugim standardima. To ne postoji. Da se razumijemo, to nije postojalo ni u stara vremena kad nije bilo televizije, filmova, interneta, kapitalizma ni raspadanja klasičnih vrijednosti, a kamoli danas. Jednom kad Svemir uvidi da se trudiš i da pokušavaš, da daješ sve od sebe i da voliš,

ali onako, bezuvjetno, pa još ako vidi da si spreman i na pokoju žrtvu, postaješ kandidat.

- I onda?

- Onda, ovisno o karakternoj mapi, Svemir kandidatu dodjeljuje dvije zvijezde.

- Zvijezde... Kako to mislite?

- Pa zvijezde! Bar ti znaš što su zvijezde. Zvijezde zvijezde. Evo, recimo... Sazviježđe Velikog medvjeda! Ono se sastoji od sedam zvijezda, je li, imamo Alkaid, Mizar, Alioth, Megrez, Phad, Merak i Dubhe. I sad! Uzmimo alfu ursae majoris, to je Dubhe, zvijezda skoro prve magnitude na samom kraju Velikih kola u Velikom medvjedu, zvijezda koja vodi to zviježđe u sjeveroistočnom usponu preko horizonta. Zajedno sa betom ursae majoris, to je Merak, ta zvijezda čini pokazivač prema prema Polarisu, a u drugom smjeru pokazuju prema Regulusu u zviježđu Lava. Ne znam jesi li znao, ali Dubhe sjaji tristo puta jače od našeg Sunca i ta će zvijezda biti zaslužna za raspad Velikog medvjeda kroz vrijeme jer se jedina kreće suprotno od pet ujedinenih središnjih zvijezda. Kad se to dogodi, za nekih desetak tisuća godina, nitko neće moći staviti prst na nju i podignuti optužnicu. Jel ti sad jasno?

- Gospodo Sarapin, znam ja što su zvijezde, nego... Rekli ste da Svemir dodjeljuje. Jesu li te dodijeljene zvijezde onda zaštitnice? Jesu li zato dodijeljene?

- O, ne! Mislim, da, ali... Ne onako kako ti misliš. One paze na tebe, da, svakako, ali tvrda ljubav je to. Barem ispočetka. Te dvije zvijezde biti će na tvom repu nula-dvadesetčetiri, prijatelju. Dvadesetčetiri-sedam! Gdje ti tu i one. Nema veze je li dan, je li noć, je li oblačno, snijeg ili sunce... Čuti ćeš kako zuje i griju i emitiraju odozgora. To bude buka i to nesnosna, teška, gusta, metalna. To zna ljude izluditi. Neki i izlude pa završe u ustanovama za ljude koji ne mogu podnijeti svemirsku buku.

- Pa čemu to služi?

- To je njihov način da dopru do tvojih leđa.

- Mojih leđa?

- Ne tvojih konkretno! Leđa. Gledaj, sad, recimo, za primjer, Svemir pročitao da tebi i onome što jesi najviše odgovaraju alfa i beta iz Velikog medvjeda. To postaju TVOJE zvijezde. Njihov zadatak je da se pomoću određene frekvencije fiksiraju na dvije konkretne točke na tvojim leđima i tamo izbuše rupe. Doslovno iz-bu-še. Točno iznad lopatica, u visini, negdje, petog

kralješka, ovog tu, daj da pokažem na tebi... Evo... Ovdje. Tu. One kroz određeno vrijeme stvaraju dvije simetrično postavljene opekotine. To su klasične opekotine s kojima se ljudska vrsto svakodnevno susreće u svojim aktivnostima i, shodno tome, liječe se uobičajenim medicinskim postupcima. Nakon nekog vremena, obično dva do četiri mjeseca po zacijeljivanju opekotina, iz rana na leđima počinje nicati stolisnik.

- Stolisnik?

- Fantastičan si. Da, stolisnik. Kod nas se još u nekim krajevima kaže arman, no univerzalno se misli na vrstu *Achillea Millefolium*. To zna biti vrlo zbunjujuće za kandidata, no vjeruj, još više za dermatologe. Biljke treba skraćivati škarama, naravno, jer apsolutno smetaju pri obavljanju svakodневnih poslova, nošenju odjeće, da o spavanju na leđima i ne govorim. U ovom stadiju bilo bi dobro potražiti savjete ne samo dermatologa već i agronoma koji vas može uputiti na zaštitu bilja od nametnika i raznih biljnih bolesti. Naime, vrlo je važno da stolisnik na vašim leđima bude zdrav cijelo vrijeme.

- I što onda?

- Promjene nastupaju tek kada biljka procvjeta. Za stolisnik to je razdoblje između šestog i osmog mjeseca. Naravno, ljudi ne mogu dopustiti, ponavljam, zbog vrlo konkretnih, praktičnih razloga da im biljka u potpunosti naraste na leđima, pa prve mladice treba presaditi u zemlju da se po njima vidi kada biljka pušta svoje karakteristične cvjetove. Mislim, ovo govorim za ljude u gradovima koji ne mogu to provjeriti na obližnjem polju ili oko kuće, kao što je slučaj sa ruralnim kandidatima, i za ljude koji žive tamo gdje ta biljka ne raste. Kada se to dogodi, biljke treba vrlo pažljivo odstraniti iz leđa. Vrlo pažljivo jer se radi o tome da ih morate izvući sa korjenčićima. Najbolje da vam to napravi netko drugi, po mogućnosti stručna osoba, odnosno osoba koja radi sa biljem i zna strukturu korjena. Znam da zvući bolno i pomalo hororno, ali do tog vremena, područja oko vaših leđnih rana već su dobro obamrla i vjerojatno ćete vrlo slabo sve to osjetiti. Nakon toga vaše rane spremne su za penizaciju.

- To je proces operjivanja?

- Ne znam je li to baš hrvatski točno, ali da. Ovako... Te dvije rupe na vašim leđima će po odstranjivanju *Achillee Millefolium*, ostaviti u dubljim slojevima kože zametak predpernate biosmjese, aktivne, žive tvoridbene tvari koja će se, nakon što otvori od biljaka zarastu, početi razvijati u krila.

- Dakle, ovdje tek govorimo o POČETKU rasta krila.

- Bravo. Znači, nakon nekoliko tjedana po odstranjivanju korjena pojavit će se prvo paperje. Svo paperje je na početku izrazito crne boje i kako raste, kako se transformira u mala perca, tako sve više i više gubi svoj pigment. Znači, rasprostranjena je predrasuda da su anđeoska krila bijela. To je nešto što smo naslijedili od dugačkog niza majstora slikara i ilustratora, kroz povijest umjetnosti, no potpuno razvijena krila su, najčešće, siva. Neka znaju biti i dosta tamna.

- Kakva su vaša?

- Da ti pokažem?

- To je jedan od dva razloga zašto sam vas i pozvao u emisiju. Znači, trebalo nam je dugo vremena da nabavimo odgovarajuće kamere, pa mislim da bi trebalo iskoristiti priliku da snimimo čim više toga. No, ja bi da pogledamo prvo prilog kolege Crnogaće.

- Krešo, srce, kad ti pokažem ovo što ti želim pokazati, neće ti više nikad trebati niti jedan prilog u životu.

- Gospođo Sarapin...

- Mogu samo prije još nešto?

Krešimir Mišak digne ruke u zrak i spusti glavu. Ferdinanda se uznemiri u stolici. Rez na drugu kameru, zumirani kadar na njeno lice. Blago se nasmije i uputi poljubac unucima ispred televizora. Mali Martin joj uzvraća.

- Evo, to sam samo htjela. A sad... As pik!

Kako je baka naglo raširila krila, tako se voditelj prepao, skočio sa stolice, sapleo u kablove i pao na kameru. Baka je lijevom krilom zakačila kulise koje su domino efektom srušile još jednu kameru. Drugi dio kulisa pao je na stol i razbio ga. Voditelj se brzo ustao i simbolizirao rukama sklapanje krila, no ona ih je, snažno tresući, raširila još više. Voditelj rukama poklopi uši i od boli se sklopčica na podu. Jedina preostala kamera zašvenkira izvan svake kontrole. Ekran nježno zasnižeži. Bakine oči, usta i uši ispune se svjetlošću, a krila joj se toliko zažare da se sve spoji u bjelinu. Isto tako bijela bila je zima Tildinog djetinjstva, zima kad je imala četiri godine. Na Iveljičkinom trgu izmjerili su dva i pol metra. U Poi Alpini još i više. Pokojni susjed Perikolo nije mogao očistiti stazu od kuće do ceste pa je prokopao tunel. Onda su još

živjeli u Velašćikovoj. U prizemlju. Imala je običaj bježati van, na ulicu, a baka bi ju hvatala. Sjeća se, kao da je jutros bilo, i čuje njen glas od onda. Tildica... Gdje si? Tildica... Vidim te... Skrivaš se u snijegu.

Unuci su, još jednom, u flešu subliminalne kratkoće, vidjeli baku kako im maše, a onda se uz prasak i popratni dim, televizor ugasi sam od sebe. Mali Martin pogleda sestre i kaže:

- Ode baka.

Dvadesetdva kilometra sjeveroistočnije, u istom trenutku, boripova ženka okotila je dva štenca. Pokraj nje, ponosni mužjak dugačkim je repom milovao grivu izmučenog tijela.

Dvjestopedeset metara južnije, dva dana kasnije, tri su prijateljice pile Irish Cream na zimskom suncu terase Chapman Cafea, nasuprot istočnom ulazu u Schieleov park. Bila je to njihova nova baza, nakon što je sanitarna komisija zatvorila Penskyjev establišment zbog ozbiljnih povreda odredbe o sapunima. Pogled na gole javore preko puta.

- Zeleni Robert. Ko bi ikad rekao? - Alica prekine tišinu za stolom i šuškajuća "El Mañana" od Gorillaza u malom zvučniku iznad ulaznih vrata postane kulisa.

- Ma daj, tip je najveća sikara rođena poslije 1980. na području cijele županije! Da smo malo mućnule glavom, same bi došle do zaključka da on stoji iza svega!

- Možda bi, Pomona... Možda bi. A možda i ne bi. Tip JE katastrofa, samo... Ko zna što ga je tjeralo? Jebote, ubit čovjeka... Pa onda još... I JOŠ. Brrrr. Jadna Nataša.

Trenutak šutnjice i onda nešto drugo.

- Poslije mi je palo na pamet da Nataša sigurno nije pjevala sa svima. A znate koliko voli Stinga... Koliko nas je davila s njegovim pjesmama po tulumima prije. Dobro, ti, *moonshine*, to ne znaš, ali evo, može ti Po potvrdit.

- Je. Obožavala ga je.

- A, svi su pjevali, čovječe.

- Da, baš svi. Čak i neke studentice keramike. HA!

- A, pliiiiiz... Šta sad? Bilo je teško odoliti! Još ta pjesma! Oduvijek sam tvrdila da je to njegova najbolja pjesma. Mada se ne bi žalila ni da je potegnuo neku od Nene Belana.

„Ostani uz mene“, na primjer. Ili „Bambinu“.

- Neno Belan je car!

- Apsolutni. Niko ne zna napisat iskreno romantičnu pjesmu kao on.

- Slažem se. Njega će povijest smjestit na mjesto koje zaslužuje. A zaslužuje ful ful visoko mjesto.

- Jel ti stara dobila mjesto koje zaslužuje? - Alica, Alica, Alica, tako lijepa kad ispituje!

- Nije još. Al hoće. Razgovarala sam sa doktorom Deprom. Smjestit će je na odjel za odvikavanje u Jupiterovu. Nego, jeste čuli šta se desilo onom tipu šta živi zgradu do nas? Gospodin Palatino šta je nekad radio ko poštar? Ušao je u autu u praonicu među one flafaste rotirke i izašao s druge strane kao gospođa Palatino. - Tilda, Tilda, Tilda, tako lijepa kad izmišlja!

- Ja ti više ništa ne vjerujem. - Pomona, Pomona, Pomona, tako lijepa kad ne vjeruje!

Tri djevojke simultano skoče u kliper. Pored njih, u plavičastoj memli ekto plazme, sjedila je Aleksandra Perlas i, kao što to pokojnici običavaju, beščujno se smijala. Neke energije se teško mogu isprati.

Smijeh tri prijateljice i jednog duha ušao je u Schieleov park i upio se u isprepletene zakonite i bezakonite parove. Kao nekad, u ljeto '97. kad su na izletničkoj obali jezera u planinama smišljale parodije na popularne hrvatske glazbene hitove i valjale se po travi. A svi znaju da je to bilo smiješno ljeto.

Dodatak desetom poglavlju

SUPERNEPRECIZNA KARTA NASELJA

p.s.

RECEPT ZA KRALJEVSKI PUDING

Recept za kraljevski puding, ili u originalu – Classic Culinary Arts: Royal Pudding Recipe (ili po oški: merikonski kroeljski podín od starih don) kako ga je ispričala Alicina teta, Eufemija Lukoran, rođena Mikić, zvana Tomica.

Prije svega, znajte da je sago škrobasti prah oli prahasti škrob koji se dobija iz srčike sago palme (Metroxylon Sagu) koja raste po Americi, tamo po jugu doli, a ima je i po Gvineji i tako. Kod nas je nema, ali ju je 1899. godine na Ez donio i tu je zasadio kapetan Nikola Ezanin zvan Mikula Ošanski. Mikula je naša legenda. Mikula je čovjek koji je promijenio i modernizirao život na otoku. On je naše stare upoznao sa miopijskim optičkim pomagalicama iz Nove Kaledonije i sa daverkookom, pretećom današnjeg štednjaka s Aleuta. Mikula je zapisao i ovaj recept i donio ga iz Amerike gdje je Royal Pudding danas stavka tradicionalnih američkih deserata. Zbog veza koje su u prošlosti stvorili naši moreplovci, kraljevski puding postao je više domaće otočko slatko i tako izgubio svoje Seminola korijene. Neki smatraju da je to najbolji jadranski desert, a i ja sam sama vidjela na televiziji jednom kako se Rene Bakalović kune u kroeljski i da su rožata i viška pogača, citiram, „uvreda za nepce naspram podína“.

E, kako sago ne raste u ostatku države, možete ga zamijeniti s tapiokom koje sad u zadnjih par godina ima kod nas za kupiti ili s bilo kojim brašnastim škrobom.

Idemo. Dva deci mlijeka, pola šalice sagoa odnosno zamjene, dvije velike žlice putra, jedna mala žlica šećera, može bit i smeđi, pola male žlice soli, četiri jaja, četiri velike žlice pekmeza ili džema od kupina i četiri velike žlice bijelog vina. To je ono što vam treba.

Stavite mlijeko na vatru i prije nego zavrije umiješajte sago ili zamjenu. Kuhajte to dok se ne stvrdne, a to je oko pola sata. Cijelo vrijeme miješajte. Kad se stvrdne dodajte putar, šećer i sol. Kad se ohladi dodajte dobro izmlačene žumanjke i vino. Smjesu istresite u nauljenu posudu za puding. Ako to nemate, onda u bilo kakvu nauljenu posudu. Pecite to kao što bi pekli bilo koji drugi kolač, i to oko pola sata.

Kad bude gotovo stavite da se ohladi. Kad se skroz ohladi, namažite smjesu s pekmezom ili džemom pa je ostavite na miru i okrenite se onim bjelanjcima što su vam ostali od jaja. Dobro ih izmlatite u krutu pjenu i dodajte im četiri velike žlice šećera u prahu. Raširite i to po puding.

Puding možete napraviti i dan prije. U tom slučaju čuvajte bjelanjke na hladnom i napravite ovo zadnje s krutom pjenom i šećerom u prahu prije posluživanja.

Eto, to je to.

Jesi snimila?

Oćeš da ponovim?

A, dobro.

Enver Krivac

Rođen 1976. u Ravnoj Gori, Gorski Kotar. Prozaik, strip autor, ilustrator, skladatelj i producent, edukator, multimedijalni umjetnik. Autor je dva kolaboracijska romana, jednog romana, jedne zbirke kratkih proznih tekstova i dva strip-albuma. Objavljivao je kratke priče u brojnim književnim časopisima i na književnim portalima. Urednik je nekoliko proznih i poetskih izdanja. Na Filozofskom fakultetu u Rijeci apsolvirao je hrvatski jezik i književnost. Više puta je nastupao na Festivalu europske kratke priče i međunarodnom festivalu LitLink. Član dugogodišnje neformalne književne skupine Ri-Lit iz Rijeke. Od 2016. surađuje sa Centrom za kreativno pisanje iz Zagreba kao voditelj radionica kreativnog pisanja u Rijeci. Kao skladatelj i izvođač surađuje s riječkim umjetničkim organizacijama Krila, PoMoDoRi i Kabinet suvremenog plesa. Djeluje kao producent i koautor u dugogodišnjem glazbenom kolektivu Japanski Premijeri. Pod pseudonimom JPTV autor je brojnih videa za Japanske Premijere i druge izvođače.

Dobitnik je nacionalne nagrade Prozak 2011. za zbirku kratkih priča *Ništa za pisati kući o*. Ista knjiga našla se u najužem izboru za Europsku nagradu za književnost 2015. Dobitnik je lokalne nagrade za spekulativnu fikciju Artefakt 2012. za roman *Ulica Helen Keller*.

Objavio: *Piknik* (roman, koautorstvo s Alenom Kapidžićem, 1999), *Smeće* (roman, koautorstvo s Alenom Kapidžićem i Mišom Novkovićem, 2005), *Priče iz Ž+K!* (strip album, 2007), *Ulica Helen Keller* (roman, 2010), *Ništa za pisati kući o* (priče, 2012), *Let iznad orlovog gnijezda* (strip album, 2017).

Biblioteka elektroRI

knjiga 14

Enver Krivac

ULICA HELEN KELLER

drugo, izmijenjeno izdanje

© 2020 Enver Krivac

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2020

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Davor Ivankovac

Fotografija

markusspiske / Pixabay.com

ISBN 978-953-345-817-5 (HTML)

ISBN 978-953-345-818-2 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-819-9 (PDF)

ISBN 978-953-345-820-5 (MOBI)

Prvo izdanje

Zigo, Rijeka, 2010.

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu

**Grada Rijeke i Ministarstva kulture
Republike Hrvatske.**